

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

UNIVERSITY

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIV

Kaina 3c

Chicago, Ill. Šeštadienis, Rugpjūčio-August 27 d., 1927

437

No. 202

Baisi traukinio nelaimė Alpuose

Patrempta Italijos spauda skundžiasi Tautų Lygai

Illinois kasyklų savininkai žada nenusileist streikininkams

Didelė traukinio nelaimė Alpų kalnuose

Kalnų traukiniui nuvirtus pakalnė, 20 žmonių užmušta, kiti sužeisti

CHAMONIX, Prancūzija, rugpj. 26. — Baisi nelaimė vakar atsitiko čia Alpų kalnuose. Krumplinio kalnų geležinkelio traukinys, leisdamasis žemyn nuo Monblano, netoli nuo Montvers ištruko iš bėgių ir nuvirtė 100 pėdų žemyn į pakalnę. Traukinio važiuojamąją dalį krashtū turistai, viso šešios dešimtys žmonių, vyrų ir moterų. Išvisiškai jį buvo vėlėję užmušti, visi kiti sužeisti, daugiausiai pavojingai. Tarp sužeistųjų buvo trys amerikietės, Mrs. I. Newton Perry ir jos dvi jaunos dukterys, iš Chicago. Visi sužeistieji pargabenti į Chamonix ir padėti ligoninėje.

6 žmonės užmušti Afrikos deimantų kasyklose

CAPE TOWN, Pietų Afrika, rugpj. 26. — Lichtenburgo deimantų kasyklų laukuose Grassefontaine praeitą sekmadienį kito didelių neramumų tarp deimantų kasybių ir čia buvusių afrikiečių. Neramumai tęsėsi per keturias dienas ir susikirtimuose buvo šeši žmonės užmušti. Policijai pagaliau pavyko riaušes numalšinti. Apie du šimtai afrikiečių areštuota.

Lietuvių vaikutis traukinio užmuštas

MICHIGAN CITY, Ind., rugpj. 26. — Pasąžierinis Michigan Central traukinys vakar čia suvažinėjo vietos lietuvių vaiką, Dominiką Sukį, 5 metų amžiaus. Vaikutis žaidė geležinkelio su dviem savo šunimis ir pakliuvo po traukinio. Vaikui galva buvo visat nutraukta.

WICHITA, Kas., rugpj. 26. — Farmerys W. Munson apskundė National Air Transit kompaniją, reikalaujamas \$10,502.15 atlyginimo. Farmerys sako, kad tos kompanijos aeroplanas pabaidęs jo arkli, kuriuo jis važiavo, ir jis buvęs sužeistas.

LINCOLN, Ill., rugpj. 26. — Automobilis užgavo ir užmušė dešimties metų vaiką Donaldą Henry.

STONY BROOK, N. Y., rugpj. 26. — Kunigas F. Meyer, londonietis, apgailestauja, kad moterys "vis mažiau ir mažiau drapanų dėvi."

STOKHOLMAS, Švedija, rugpj. 26. — Viena švedų degtųjų kompanija rengiasi netrukus atidaryti savo degtųjų fabriką Portugalų kolonijoje Makao, prieš Honkongą, Kinuose.

Patrempta Italų sapuda skundžiasi T. Sąjungai

GENEVA, Šveicarija, rugpj. 26. — Penkių Italijos didžiausių, fašistų valdžios patremptų, laikraščių atstovai įteikė Tautų Sąjungai protestą dėl smaugimo nefašistinės spaudos Italijoje. Jie prašo Sąjungos sekretorių Drummondą tą protestą pristatyti laikomai dabar Genevoje tarptautinei spaudos konferencijai.

Proteste pareiškama, kad cenzura laikraščiams taikoma esąs vienas didžiausių pavojų tarptautiniam susipratimui.

Protestą yra pasirašę parlamento atstovai Treves, Cianca ir Turati ir du redaktoriai, Nenni, pirmiau buvęs Mussolinio draugas, ir Schiavetti. Jų atstovaujami laikraščiai yra: Il Mondo, fašistų užmušto buvusio ministerio Amendolos organas; Giustizia, buvusio parlamento nario Giacomo Matteotti, irgi Mussolinio pasiųstų galvažudžių paskersto, laikraštis; Voce Repubblicana, vienintelis dabar respublikonų laikraštis Italijoje; Avanti, svarbiausias socialistų laikraštis, ir La Critica Sociale, kurį redagavo senas Italijos socialistų vadas ir parlamento atstovas Turati. Turati neseniai buvo priverstas slapta bėgti iš Italijos.

Prieš valdžios žinių monopolizavimą

GENEVA, Šveicarija, rugpj. 26. — Tarptautinė spaudos konferencija kaip vienu balsu priėmė rezoliuciją, kad visokios rūšies valdžios žinios turi būti laisvos nuo nuosavybės teisių ar kurių kitų suvaržymų, neleidžiančių naudotis jomis be kuriai žinių agenturai, laikraščiai ar žurnalistai.

Užgriuvo šulinys, palaidojęs 40 pėdų gilumoj darbininką

WORCESTER, Mass., rugpj. 26. — Šulinio sienoms išgriuvus, vakar, apie 7 valandą vakaro, buvo užbertas dirbęs apačioje, 40 pėdų gilumo, darbininkas Fred Lenneau. Griuvėsiai jo neprisilgė ir jis tebėra gyvas, tik darosi stoka oro kvėpuoti. Devyniasdešimt darbininkų visą naktį ir šiandien dirba be atlaides atkasti šulinį ir užbertąjį išimti.

Airiojį įvyks nauji seim rinkimai

DUBLINAS, Laisvoji Airių Valstybė, rugpj. 26. — Valstybės prezidentas Cosgrave paskelbė, kad parlamentas busiatuojau paleistas ir nauji visuotiniai rinkimai įvyks rugsėjo mėnesio 15 dieną. Kandidatų nominavimai įvyks rugsėjo 8.

Illinois kasyklų savininkai nutarė nepasiduoti

ST. LOUIS, Mo., rugpj. 26. — Minkštiosios anglies kasyklų savininkai, priklausą Illinois Coal Operators asociacijos, laikė čia savo konferenciją ir nutarė nenusileisti streikuojantiems angliakasiams ir neatnaujinti Jacksonvilles sutarties, kuri pasibaigė šių metų balandžio 1 dieną.

Asociacijos pirmininkas Rice Miller, pirmininkavęs konferencijai, pasakė, kad iš 75,000 angliakasių Illinois kasyklų distrikte, šiuo tarpu dirbą tik apie 2,900. Jie dirbą mažose kasyklose, kurių savininkai sutikę mokėti ir toliau Jacksonvilles sutarties algas. Didžiuliai kasyklų savininkai negali mokėti tokios algos, kokios angliakasiai reikalauja, nes jiems darą didelę konkurenciją neunijinės kasyklos, kur algos esą mokamos daug mažesnės.

Asociacija nutarė pradėti kampaniją spaudai ir tuo būdu įtikinti angliakasių, kad kasyklų savininkai turėtų nuostolių, jei mokėtų jiems senasias algas.

Pekinas ruošiasi pulti "krikščionių" generolą

PEKINAS, Kinai, rugpj. 26. — Šiauriečių generolo Sun Čuanfano armijai puolant Naikina, Pekino valdžia davė įsakymą pradėti kampaniją prieš "krikščionių" generolą Feng Juhšianą, išvyti jį iš Honano provincijos ir užkirsti kelią jo kampanijai prieš Pekiną.

Ji Tai Juanfu, Šansi provincijos sostinė, vakar atvyko Pekino pasiūstam tikra delegacija kalbinti gubernatorių Jen Sišaną, kad jis atsiimtų nuo Kuomintang (nacionalistų partijos), susidėtų su Pekino diktatorium Čang Tsoinu ir padėtų pastarajam sunaikinti generolą Feng Juhšianą. Mandžurijos ir Šantungo armijos laipjuo eis prieš "krikščionių" generolą.

Nacionalistų radikalė ir nuosaikioji faksijos padarė tarp savęs kompromiso sutartį, kurią a'dvi sujungtomis įėjomis stengsis ginti Nankiną.

Šiauriečiai puola Nankiną

ŠANCHAJUS, Kinai, rugpj. 26. — Šiaurės Kinų kariuomenė, stipriai apšaudoma, šiandien dviejose vietose persikėlė per Jangtse upę Nankinui pulti. Gauti iš Nankino pranešimai, sako, kad laikinai šiauriečiai buvę atmušti.

Šiauriečių žvalgai sugebėjo dviejose vietose atkirsti Šanchajaus-Nankino geležinkelį tikslu užkirsti kelią pietiečių (nacionalistų) kariuomenei trauktis į Šanchajų. Vienas traukinys buvo sudaužytas, ir dvidešimt žmonių buvo sužeista.

Keturi asmenys traukinio užmušti

GREENVILLE, Miss., rugpj. 26. — Yazzo and Mississippi Valley pasąžieriniam traukiniui užgavus skerskely automobilių, buvo užmušti F. Mallory, jo žmona ir dvejetas jų vaikų, visi iš Union Church, Miss.

DETROIT, Mich., rugpj. 26. — Automobilų kolizijoje buvo užmuštas David Osborn, 23 metų amžiaus, turtingas clevelandietis.

Lietuvaitė, Ziegfield Folies primadona

Pacific and Atlantic Photo

P-LE ELENA BRADUNIUTE

Newarko, N. J., lietuvių, New Yorko teatrininko Florenzo Ziegfieldo angažuota dvejiems metams kaip vyriausia solo šokėja jo pagarsėjusiame "Ziegfield Folies" vaidinimuose, kuriems renkamos tik gražiausios ir graščiausios mergaitės. P-č Elena Braduniute — ji eina vardu Helen Brown — neseniai debiutavo Bostone, ir to miesto teatrų kritikai graščiausiai apie ją ir jos meną atsiliepė. Boston Globe laikraščio kritikas buvo taip sužavėtas, kad tvirtino, jogei p-č Braduniute esanti "tokia puiki grožės ir graciosios kombinacija, kokią estrada yra kada regėjus." P-č Braduniute yra dar jauna, 18 metų mergaitė, ir pirmiau dažnai dalyvaudavo lietuvių parengimuose.

Japonų karo laivų kolizijoje 10 žmonių žuvo per didelės audras jurėse

TOKIO, Japonija, rugpj. 26. — Oficialiai paskelbtomis šian die žiniomis, per įvykusias praėjio trečiadienio naktį dvi Japonijos karo laivų kolizijas žuvo viso 119 žmonių, tarp jų vienuolika oficerų ir 108 jūreiviai.

Žuvusiųjų tik vieno kunas tebuvo surastas. Laivų kolizijos įvykusios del tamsumo ir tirštos miglos.

MOTERIŠKĖ UŽMUŠTA AUTOMOBILIŲ KOLIZIJOJE

MICHIGAN CITY, Ind., rugpj. 26. — Dunes vieškelio, netoli nuo čia, susidūrė du automobiliai, ir viena moteriškė, Mrs. May Hanley iš Huntington, W. Va., buvo užmušta. Antru automobiliu važiuojantis T. W. Laue, chicagietis, tapo areštuotas kaip katastrofos kaltininkas, nes, policija sako, jis važiavęs visai girtas budamas.

Chicago ir apilinkei federalinis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Bendrai gražu; nedidelė temperatūra atmaina; vidutinis, daugiausiai rytų vėjas. Sekmadienį — didėjas debesinotumas ir truputį šilčiau.

Vakar temperatūros buvo tarp 57° ir 70° F. Šiandien saulė teka 6:09, leidžiasi 7:34. Mėnuo leidžiasi 8:19 vakaro.

Du užsimušę aeroplanui nukritus žemėn

INDIANAPOLIS, Ind., rugpj. 26. — Aeroplanui nukritus žemėn iš 1,000 pėdų aukštumos, užsimušę lakunas serž. Ralph Gordon ir jo pasąžierius p-č Vivian Jacksoniutė iš Indianapoliso. Manoma, kad nelaimė atsitiko del pristigimo gazolino.

LIŅCIAVO NEGRA

ROMA, Italija, rugpj. 26. — Popiežius Pijus šiandien priėmė Liberijos prezidentą Charlesą Kingą ir prisegė jam aukso medali.

WILMOT, Ark., rugpj. 26.

Minia baltųjų smurtu išveržė iš policijos rankų jauną negrą, Winstoną Pounds, išvilko už miestelio ir liŅciavo — pakorė ir jo kuną sušaudė. Negras buvo įtartas del užpuolimo baltos moteriškės.

HAVANA, Kuba, rugpj. 26. — Vyriausybė suėmė keletą asmenų, įtariamų del slapto gabenimo svetimsalių į Jungtines Valstybes.

Meksika uždarė duris Amerikos filmams

WASHINGTONAS, rugpj. 26. — Pašto departamentui pranešta, kad Meksikos vyriausybė uždarė duris devyniolikai Amerikos krutainių paveikslų kompanijų ir užgynė komunikaciją paštu su jomis.

Nors Meksikos vyriausybė nepadaudą priežasties, kodėl ji užgynė įgabenti tų kompanijų filmus į Meksiką, manoma tečiau, kad jos užgavo Meksikos valdžią ir žmones, savo filmose vaizduodamos meksikiečius prastai kaip banditus ir iš viso kaip negerus žmones.

Čechų fašistai kelia riaušes del Gaidos

VIENNA, Austrija, rugpj. 26. — Čechų fašistai Prahoje, Čechoslovakijos sostinėje, vakar kėlė riaušių, reikalaudami, kad vyriausybė paleistų iš arešto generolą Gaidą, būvusį generolinio štabo viršininką ir čechų fašistų lyderį.

Susirinkus fašistų govėda, pirmą kėlė truksmo ties užsienio reikalų ministerio Benešo laikraščio Česke Slovo redakcija, paskui ties policijos centru Vasilavo Aikštėje. Čia tarp riaušinių ir policijos įvyko muštynių, pasibaigusių fašistų išvaikymu. Keletas riaušinių jų tarpe ir fašistų laikraščio redaktorių Dostal, buvo areštuoti.

Žemės drebėjimas Santa Barbaroj

SANTA BARBARA, Kal., rugpj. 26. — Anksti šį rytą čia ir apilinkė buvo per du kartus jauti stiprūs žemės supurtyimai. Ar padaryta kur žalos, žinių nėra, bet žmonės buvo labai išgąsdinti.

Graikai atmetė Pangaloso-Serbų konvenciją

ATENAI, Graikija, rugpj. 26. — Graikų parlamentas šiandien kaip vienu balsu atmetė Graikijos-Jugoslavijos konvenciją, padarytą gen. Pangaloso diktatoriavimo metu.

Užsienio ministeris Michailokopulos šiandien iškeliauja į Genovą paaiškinti sutarties atmetimo priežastį, o kartu ir pareikšti Graikijos norą iš naujo pradėti derybas del prekybos sutarties su Jugoslaviais.

PATARNAVIMAS PATOGUMAS SAUGUMAS

yra trys iš daugelio kitų priežasčių, kurios pritraukia lietuvių siųsti pinigų Lietuvon per NAUJIENAS.

1. NAUJIENOS duoda geriausią patarnavimą pinigų siuntėjams, ir NAUJIENŲ korespondentas Lietuvoje — Lietuvos Koperacijos Bankas — pinigų gavėjams, Greitumas įeina į patarnavimą.

2. Per NAUJIENAS yra patogausiausia siųsti delto, kad NAUJIENOSE galima atlikti reikalus dienovis, vakarais ir sekmadieniais ir, taipgi per skyrius ir pašta iš kitų miestų.

3. NAUJIENOS duoda visiška garantiją už siunčiamus pinigus, kad bus išmokėti adresatui ar grąžinti algai jei adresantas nebūtų surastas.

Telegrafuoti pinigų Lietuvon per NAUJIENAS, tai kainuos jums tikrai 50 centų. Sekamos vietos suteiks jums patarnavimą:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUBUČIO APIEKA, 233 E. 115th Street
TUPIKAČIO APIEKA, 527 W. 120th St.
RAKO APIEKA, 2346 West 69th Street

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AR JŪS BUSIT VADOVU, Ar Tik Vienas iš Minios?

Metropolitan išlavimas pagelbės jums tapti vienu iš vadovų. Šiandieniniai vadovai biznyje ir profesijoje, tik keli metai atgal, buvo jauni vyrai, kurie žinojo, kad specialis prisirengimas užtikrina pasisekimą.

The Metropolitan Business College jau virš penkias dešimtis metų prirenčia jaunus žmones į biznio vietas. Seniau užbaigę šią mokyklą šandien yra vadovai biznyje.

Atėitę vadovai bus jauni vyrai ir jaunos merginos, kurie įvertina ir praktikuoja principus vadovavimo ir įsigija tinkamą prisirengimą del savo parinkto užsiėmimo.

Kaipo pirmą žingsnį į vadovavimą, mes patariame jums atsišaukti pas mus asmeniškai del pasikalbėjimo, arba atsiųsime knygutę del pilnų informacijų.

Jungtinių Valstijų Apšvietos Biuro paskutinis raportas rodo, kad daug daugiau mokinių lankė Metropolitan, negu kitas panašias mokyklas.

Rudeninis Terminas Atsidarys
RUGPIUCIO 29 IKI RUGSEJO 6

Mokyklos valandos nuo 9 ryto iki 3 po piet.

METROPOLITAN BUSINESS COLLEGE

Douglas Park College
1110 S. Oakley Blvd.
Seeley 0080

Garfield Park College
9 S. Crawford Ave.
Nevada 1637

Oak Park College
137 Marion St., Oak Park
Village 5880

KORESPONDENCIJOS

Indiana Harbor, Ind.

P-ia Sidaugienė sugrįžo iš Lietuvos rugs. 24 d. Jos pasitikimui draugai gentys surengė jai "party" prie 3902 Deador St. J. J. Bagdonas pasakė prakalbą, o p-ia Sidaugienė papasakojo savo įspūdžius iš Lietuvos gyvenimo. Harborečiai labai gražiai priėmė p-ia Sidaugienę.

P-as Sidaugas yra senas biznierių ir savo draugiškumu, malonumu ir teisingu patarnavimu užsipelnė visų mūsų miestelio lietuvių pagarbą.
— Ten Buvęs.

Pentwater, Mich.

Naujienu 192 num. tilpo Senelio Sunaus korespondencija iš Scottville, Mich. Jis tiesą rašo apie slapčius agentus, kurie neva pagelbsti žmonėms pirkti ukius, bet ištikrųjų pirkėjus tik nuskriaudžia — ir brangiau prisiėina užmokėti. Todėl ukių pirkime visuomet reikia kreiptis prie tikro ir užtikimo real-estate agento, kuris geriaus patarnaus.

Tik netiesą Senelio Sunaus rašo, kad apie Pentwater būk esanti prastesnė žemė, negu pav. apie Scottville. Kaip kitur, taip ir čia yra ir geros, ir prastos žemės. Ir čia yra pasiturinčių ir gražiai gyvenančių lietuvių ukininkų. Čia be to suvažiuoja daug miestiečių vakacijoms, iš ko ukininkai irgi turi

pelno.

Mūsų apie linkės agentu yra P. D. Andrekus, kuris parduoda žemes ir kitose apie linkėse. Jam sekas, nes čia nuolat vis daugiau lietuvių apsigyvena.

Siemet ukius pirkio:

J. Bobbs — 80 akr., D. Cheney — 60 akr., K. Urbonas — 80 akr., M. Buividas — 56 a., Joe Ripkevičė — 120 akr., C. Margalis — 100 a., M. Kaziauskas — 90 a., ir Geo. Jesutis — 70 akrų.

Be to dar per Andrekų pirkio ukius: L. Dauginas 200 akrų ties Grand Rapids ir C. Barauky, 176 a. ir P. L. Malukas, 140 a., ties Muskegon.

— Visą Žinąs.

Dėkingas elgeta

Geraširdis ponas duodamas išmaldą elgetai:

Čia greta gyvena turtingas dvarininkas, kuriam reikalingi lauko darbininkai.

— Ačiū Tamstai už perspėjimą.

Nelaimės kasyklose kovo mėnesyje

Nelaiminguose atsitikimuose anglies kasyklose Suv. Valstijoje kovo mėn. 1927 m. žuvo 178 vyrai pasak Suv. Valstijų Kasyklų Biuro statistikų. Anglies produkcija tame mėnesyje buvo 66,279,000 tonų 60,181,000 tonų buvo minkšta ir 6,098 tonų kietas anglis. Iš tų 178 nelaimingų mirėjų 139 buvo minkšto anglies kasyklose ir 39 kietose.

Kovo 30 d. eksplozijoje Ladford Illinois valstijoje, 8 vyrai žuvo. Tas buvo šių metų pirmas didysis nelaimingas atsitikimas. Kasyklų Biuro rekordai del 1927 m. pirmų trijų mėnesių parodo 561 nelaimingą atsitikimą anglies kasyklose sulig su 693 1926 m. (FLIS).

GERB. Naujienu skaičiuojamos ir skaitytos prastomis pirminių reikalais eiti į tas sankrovas, kurios skelbiasi Naujienose.

Palaikymui puikių
plaukų naudok

Raffles

Telephone Hemlock 0066
DR. B. J. ROTH
LIETUVIS DENTISTAS
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 5, 6 iki 8:30
7054 S. Western Ave.

UŽSISAKYKITE MADŲ KNYGĄ

25c į metus

Madų knyga Rudens, Žiemos ir Vasaros madų, 3 knygas per metus tik už

25 centus

Žinokite kaip ir ką Moteris dėvi, idant jūsų rubai visados būtų madoj. Užsakymus siųskite

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Petternų Skyrius

CUNARD

(Per Angliją)
Į Lietuvą
sumažinta kaina 3 klasės sugrąžintinių laivakorėjų
I Kauną ir atgal ant
Berengaria ir
Aquitania \$215
Mauretania \$211

Į Liepoją ir atgal šiais
laivais \$186

Į Lietuvą greitu laiku. Išplaukimai kas Sereč. Keleiviai nepiliečiai leidžiami be kvotos varžymų. Visi 3 klasės keleiviai turi kamb. Nepilgytamas švarumas. Puikus maistas. Kreipkitės prie vietos agentų ar į

CUNARD LINE
140 N. Dearbor St., Chicago.

Tel. Boulevard 0214
Plumbing, Heating
Kaipo Netuvis, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai
M. YUSKA & CO.
4604 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Piknikas su Dovanomis

Rengiamas Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo 12-to Wardo

Rugpiuočio-August 28 d., 1927 m.
Černausko Darže, Justice Park, Ill.

Pradžia 10 val. ryto ir tęsis iki vėlyvos nakties

Ižanga 50c ypatai

Gerbiami Lietuviai ir Lietuvaitės:

Šiuomi užkvičiame senus ir jaunus atsilankyti ant šio patogaus Pikniko. Mes pasi-

stengsime užganėdinti visus kuo geriausia. Grieš puiki muzika.

Kviečia visus VALDYBA ir KOMITETAS.

PIKNIKAS IŠVAŽIAVIMAS

Rengiamas

Draugystės Atgimties Lietuvių Tautos Vyrų ir Moterų

Salaine darže, Justice Park, Ill.

Prieš Tautiškas kapines. Pradžia 10 val. ryto. Trokas stovės 3533 Wallace St.

Gerbiami lietuviai: Šiuomi užkvičiame senus ir jaunus atsilankyti ant šio išvažiavimo, kur bus gardžių gėrimų ir gerų užkandžių ir tik iš Lietuvos atvežtų saldinių. Be to bus gera muzika, prie kurios galėsime gerai pasilinksminėti. Norintieji įstoti į draugiją bus priimami tą dieną tik už \$1. Norinti važiuoti su troku malonėkite susirinkti po No. 3533 Wallace St. Trokas išeis lygiai 9:30 iš ryto.

PASARGA: Jei bus lietus, tai tą dieną draugystės vietoje išvažiavimo surengs vakarą Lietuvių Tautos parapijos svetainėje, 3501 South Union Ave. Pradžia 7 val. vakare. Kviečia Komitetas.

KAS NAUJO MUZIKOJĖ

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI IR ROLĖS

Ar nori būti linksmas ir sveikas? Išgirs šiuos Naujos Lietuvos Rekorde: Vanagaitis, Babravičius, Butėna, Kipro Petrauskas ir kitų.

Išdainavo A. Vanagaitis

16071—Kartutė ir Doleris
16073—Rėkia tept, dailis I ir II

Išdainavo J. Kudirka

16064—Plauti linksma ir Pasisėjau Rutele
16060—Prapuoliau motuše ir Liepė tėvelis
16059—Vienas žodis ne šneka ir iš Rytų šalies
16055—Tų mergelių dainavimas ir Kieme mergelė auga
16056 Kad galėčiau ir Kai aš buvau neženotas.
16054—Dzinggulikai ir Dul-dul dudelė

Išgajino Lietuviška Orkestra

16057—Pabučiuk mane ir Ragana Polka
16065—Kalakutai šiauduose ir Garbės Polka
16066—Tamsios akys Valcas ir Volgos burliokų daina
16053—Linksma porėlė Polka ir Linksma medžiotojas
16052—Ištikimas draugas Polka ir Regina Valcas
16049—Kaimiečių Valcas ir Kitayanka Polka

Išdainavo Jonas Butėnas

16048—Lopšinė Daina ir Išgėriau septynias
16044—Kalinio Daina ir Mano gimtina
16041—Mes be Vilniaus nenurimsim ir Girtuoklio Daina
16040—Eina garas nuo rubežiaus ir Oi kai aš pas močiutę buvau
16037—Lakstingalė ir Agonėlė
16037—Kada noriu verkiu ir Ant ežerėlio rymavo

Dainos kitų artistų

Kas Subaros vakarėlį ir Me iš tėvyinės nemari šventas Rokas ir Serantų melagis-komiška daina
Laimė ir nelaimė ir Bevalkis-komiška daina
Muzika, muzika ir Dainuok sesute Lapunole
Neverk brangi ir Rigolette
Išdainavo K. Petrauskas.

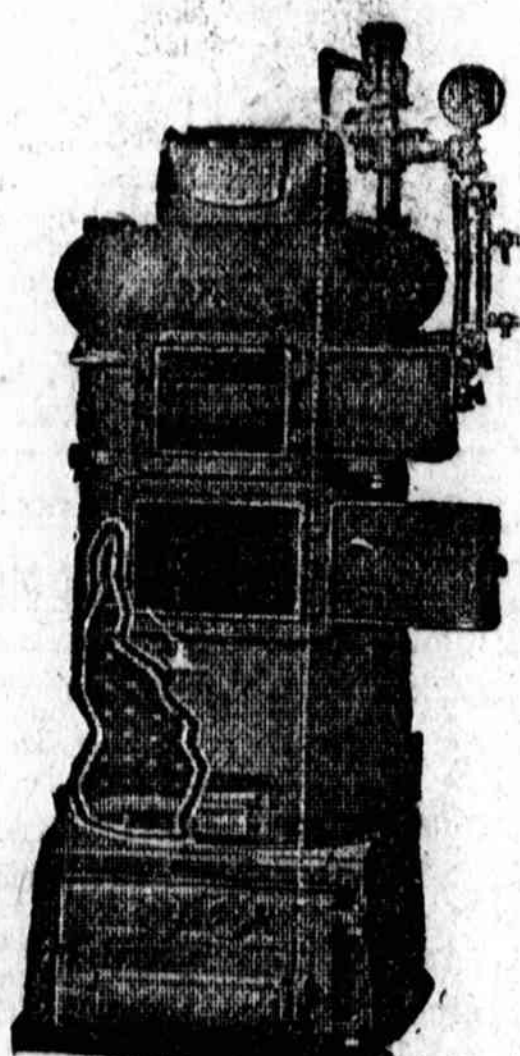
KAINA PO 75c VIENAS

Siunčiame į kitus miestus, perkant 6 ant sytkio apmokame persiuntimo lašas.

JOS. F. BUDRIK (Inc.),
3417 So. Halsted Street
Chicago, Ill.

Didžiausia Muzikos Krautuvė.

Pabuskit! Pabuskit! Pabuskit!

Dar trisdešimtis dienų ir jūs turėsite turėti šilimą savo namuose.

Nelaukite ilgiau, atvažiuokite į mūsų ofisą arba pašaukite telefonu, o mes atsiųsime savo inžinierių į jūsų namus tuoju del išaiškinimo, kaip jūs galite apšildyti savo namą su mažomis išlaidomis ir tik biskį įmokėjus. Mes įvesime į jūsų namą apšildymą labai lengviomis sąlygomis ir mažais mėnesiniais išmokėjimais.

Jei jūs norite įsivesti į savo namą apšildymą patys, mūsų inžinierius nupieš jums planą ir nurodys kaip lengva yra tą darbą pačiam atlikti. Inžinierius taipgi asmeniškai prižiūrės kol darbas nebus galutinai užbaigtas. Tas apsaugos namų apšildymo reikmenų įvedimą ir užtikrins jums užganėdinimą per pirmos rūšies darbą. Reikalingus tam darbai įrankius mes paskolinsime jums dykai.

Neatidėliokite ilgiau. Sutaupykit sau pinigų ir išvengkite bereikalingą rūpestį įsivedant tuoju namų apšildymo reikmenis.

Visas mūsų tavoras yra pilnai garantuotas ir pirmos rūšies.

Mes taipgi užlaikome didelį pasirinkimą plumbingo labai pigiomis kainomis.

Bile koks tavoras, pirtas nuo mūsų, jei nepatenkins, mes išmainysime į kitą arba grąžinsime pinigus, net penkių metų laikotarpyj.

Tikrai žiūrėkite mūsų teisingo vardo ir tikro adreso, kuomet atsilankysit pas mus. Mūsų vieta yra visas blokas ilguo prie State St. Vieno augsto murinis namas su didele iškaba ant viršaus: "M. Levy & Company, Chicago's Largest Plumbing and Heating Supply Company".

Prie State St., netoli 22 St. Imkite So. State St. gatvėkarį ir išlipkit ant 22 St. ir jūs lengvai surasite mūsų vietą.

Atdara vakarais iki 8. Nedėlioj iki 1 po pietų.

Pasiklausykite mūsų muzikos per radio stotį W S B C. tarpe 9 ir 11 val. vakarais.

M. Levy & Company

Kampas 22nd @ State Streets

Phone į visus departmentus

Calumet 0644 ir 0645

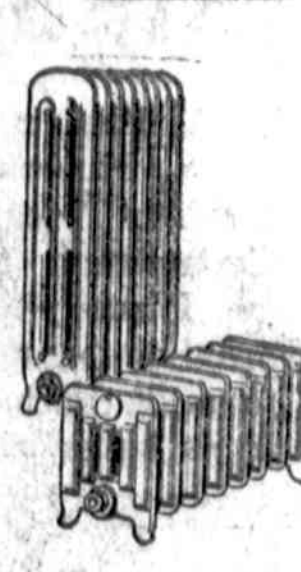
Atdara vakarais iki 8,

nedėlioj iki 1 po pietų

Mūsų South Chicago Skyrius

9300 Commercial Av. Phone All Dep. Saginaw 4847

Mūsų pardavėjai kalba lietuviškai

Nelauk, važiuok, pažiūrėt kaip greit gali

Nuo Kolumbo atradimo Amerikos Gamtos užauginti miškai ant aukštų kalnų su ravais ir šaltiniais beganciais minerališko vandens. Tikrai yra skirtina ir nepaprasta vieta gamtos surėdyta, gyvas ir tyras oras gyvenimui, taip kaip tik Lietuvoj.

Spring Forest

PIRMIAUS VADINTAS
WILLOW SPRINGS.

¼ akro dydžio lotas 50×162 pėdų su dideliu mišku ant aukšto kalno, arti Archer Ave. gatvėkarių, dabar parduoda mažiau kaip už pusę kainos kiek tikrai yra vertas, tik \$650. Trečią dalį reikia įmokėti, likusius ant 5 metų išmokėjimais.

½ akro žemės, 100×290 pėdų dydžio, su pavėsinu mišku, aukšta ir sveika vieta gyvenimui, tik \$1450. Lengvais išmokėjimais.

2½ akro žemės lapuoto miško, priešais Forest Prezervų, tinkama del Road House arba pikniko daržui, arti Archer Ave. gatvėkarių ir cementinių bulvarų. Prekė tik \$5750. Lengvais išmokėjimais.

Transfer kampas ant Archer Ave. ir 100th Ave. 82×175 pėdų dydžio, su 9 kambarių stuba ant akmenų fundamento, su beismentu. Labai tinkama vieta del gasolino stoties. Greitam pardavimui kaina tik \$10,500. Verta dubeltavai. Tik trečią dalį įmokėti, likusius 5 metams išmokėjimais.

5 kambarių stuba su beismentu, garažas, vištininkai, puikus sodas, pusė akro žemės ant Archer Ave., arti Keane Ave. Gera vieta del Road House. Turi but parduota į 5 dienas laiko tik už \$6500. Pusę reikia įmokėti. Pamatykite greitai J. Zacker, Manager.

S. P. KAZWELL & CO

Archer Ave & Spring St. Chicago Ofisas
P. O. Willow Springs, Ill. 6312 S. Western Ave.
Phone Willow Springs 61. Phone Prospect 2102
Ofiso valandos: nuo 11 dienų iki 7 vakarų ir nedėlioms taip pat.

Cražus Atidarymas

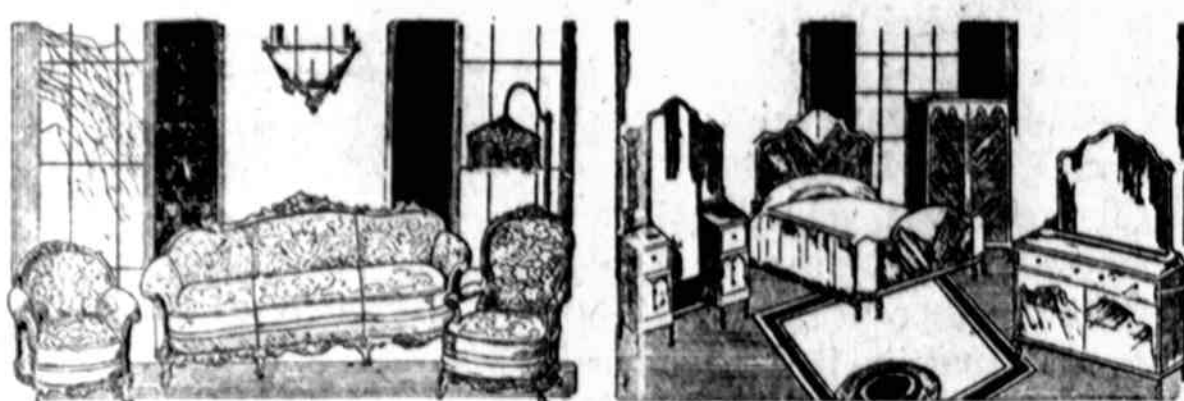
Pranešu savo draugams ir pažystamiems, kad atidariau gerą užėigą soft drinks parlorą.

Prašau visus atsilankyti, kvepiančių cigarų užsirukyti ir šaltų, gardžių gėrimų išsigerti ir gardžiai užsikąsti.

EMMA PORMALIS
1041 W. 59th St.

Nedžiovinanti, Apdžiovinanti, Suprosyti
SKALBINIAI

Telefonuokite Humboldt 1331
WONDER WEST WASH LAUNDRY
LIETUVIŲ SKALBYKLA
ALBINAS VERBYLA, Manager
2435 N. Western Ave.

10 DIENŲ IŠPARDAVIMAS

Nužemintos kainos nuo 25% iki 50%

Visi seklyčios setai ir valgomojo kambario setai bus pardodami nužemintomis kainomis bėgyje 10 dienų. Pirkdami sužadysite iki 50%, tad pasinaudokite šia proga. Išpardavimas prasidės su 19-ta diena šio mėnesio ir užsibaigs 29-tą d. šio mėnesio.

Globe Furniture Uphostering Co.
6637 So. Halsted St. Tel. Wentworth 6890

DIDELIS RUGPIUČIO IŠPARDAVIMAS JOS. F. BUDRIKO KRAUTUVEJE

Rakandai, Pečiai, Lovos, Stalai, Komodės, Lempas ir t. p. Aukštos rūšies Pianai, Panatropes Phonografai, Brunswick Radiolos, Freshman Radios. Kainos vasaros metu sumažintos ir ant lengvų išmokėjimų. Pamatyk Naujus Radio 1928 Modelius.

JOS. F. BUDRIK (Inc.)
3417-21 S. Halsted St. Phone Boulevard 4705

Pinigai Lenkijon

ir i

Vilniaus Krašta

Siunčiami per Naujienas pašto perlaidomis ir kablegramomis greičiausia nueina.

Visi pinigai siunčiami per Naujienas Lenkijon yra išmokami Amerikos doleriais. Pašto perlaidomis pinigai nueina į 14 — 15 dienų; kablegramu — į 2 — 3 dienas. Telegramas kainuoja \$1.00.

Norėdami pasiųsti pinigus Lenkijon, Lietuvon ar Rusijon, visados kreipkitės į Naujienas.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Juokai

Be galvos geresnis.

Tai atsitiko laike pasaulinio karo. Patrikas liko sužeistas į koją ir labai dejavo. Tai labai nusibodo Maikiui, kuris šiaip pradėjo graudenti sužeistąjį: — Žiūrėk, Murphy ir visą galvą nutraukė, ir tai jis tyli.

Negyvena bet kankinasi

— Jums uždraustas įvažiuoti į Lietuvą. Kieno leidimu jūs čia gyvenate?
— Aš negyvenu.
— O ką gi jūs darote?
— Aš kankinuosi!!!!

Priežastis.

— Kodel tu, Jonai, leidai savo žmonai plaukus nusikirpti? Buvo tokie gražūs, ilgi plaukai!
— Matai, aš jai dažnai primindavau, kad moteries ilgas plaukas, o trumpas protas, tai ji ėmė ir nusikirpo.

Girtuoklystės vaisiai

— Nesuprantu, kaip tai galėjo būti, kad, kaip kunigas sako, Jokubas pagimdė Izoką, ir t. t. Argi išties vyras vyrą pagimdė? Kaip tai suprasti?
— Buvo girti.

(Ivykis virtuvėje)

Ivykis virtuvėje)
Zosė. Tu neturi pamato ant manęs pykti, nes atidaviau tau savo širdį!
Jonas. Taip... O vakar Peterui atidavei čelą veršio pilvą.

Rupestingas

— Jonuk, daviau tau dėžutę saldinių, kad pasidalintum su broliuku, o tu jam nieko nedavei?
— Bijojau, kad neapsirgtų nuo saldumynų.

Ant Kamajų ir Rokiškio vieškelio

— Gelbėk! Arkliai baigia pri-gerti!
Praeivis: Kurgi jie yra, kad nematyti.
Nelaimingasis: Tamsytė, atsiraityk rankoves ir pagraibyk po purvą, tad dar bent ausis pasieksi.

Kas kita galvoje

Sunus: — Žadėjai man tēveli, paaiškinti apie žmogaus smegenis?
Tėvas: — Mano brangusis, duok ramybę, šiandien man visai kas kita galvoje.

Laisvės Alėjoje

Tėte, kodel čia moterys be sijosnų?
— Jos austi nemoka.

Naujoviškas pavasaris
— Jurgi, žiūrėk, pradžia birželio, o jau obelys nužydėjo — žiedai byra.
— Vai, ne! Tai ne žiedai, bet birželio miegas.

Rupestingas žmonos linkėjimas

— Rytoj brangioji, važiuoju automobiliu į Ežerėnus.
— Linkiu tau linksmos kelionės, bet nepamiršk dar šiandien apsidrausti gyvybę.

Jonas ir karvė

Mergaitė varydama veršį, pamatė Joną, sako:
— Jonai, veršį turėk! — Jonas, netaip supratus, piktai atsako:
— Aš ne karvė, kad veršį turėčiau.

Draugių tarpe

— Mano tėvas kasmet vardu vėms padovanoja man knygą.
— O, tai jau turi nemažą biblioteką.

JOHN T. ZURIS
Advokatas
105 W. Monroe St.
Room 1303
Nuo 9:30 ryto iki 6 val. vakaro
Tel. Central 3905

Phone Central 1110
Res. Canal 0403
JOHN S. RYBICKI
ADVOKATAS
54 W. Randolph St.
Room 607 Woods Bldg.

Residence Phone Lawndale 6707
Richard J. Zaverznik
Advokatas
127 N. Dearborn St.
Room 805
Telephone Central 5999
Chicago, Illinois

Tel. Yards 6423
Mockus & Lieberman
LIETUVIAI ADVOKATAI
754 W. 35 St.
Kampas Halsted St.
Ofiso valandos nuo 10 iki 12 diena ir 2 iki 9 vakare

Orkestra ir Benas
Koncertams, Piknikams, Balamams, Pagrabams, Vestuvėms ir visokioms pasilinksminimui. Geriausi A. M. U. Muzikantai. Reikale kreipkitės į Orkestro ir Beno direktorių.
Juozas L. Grušas
3554 So. Halsted St.
Phone Boulevard 8674
CHICAGO, ILL.

S. E. BASINSKI
Advokatas

Real Estate transakcijos mano specialumas.

Ofisas Independent Bldg. & Loan Association

Ofisas Pioneer Realty Co. Specialiuoju 2-s morgičius

1615 West 51st St.
Tel. Prospect 6694
Hemlock 2100-2101

F. WAITEKAITIS

Laikrodininkas, visokius laikrodžius ir deimantus užlaiko ir parduoda prieinamomis išlygomis. Specialistas taisyme visokios išdirbystės laikrodžių.
949 W. 59th St., Chicago
Telefonas Englewood 4279

Reumatizmas saugėle

Nesikankykite savę skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų, sukimų; nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo pagulo.
CAPSICO COMPOUND mo-stis lengvai pašalina viršmė-nėtas ligas; mums šiandie daugybė žmonių siūnia padėka-vones pasveikę. Kaina 50c. per paštą 55c. ar dvi už \$1.50.
Knyga: "ŠALTINIS SVEL-KATOS", augalais gydymas, kaina 50 centų.
JUSTIN KULIS
3259 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Turkiškos, Rusiškos Sulfurinės Vanos Ir Elektrikinis Gydymas

Treatmental visokių ligų, ruma-tizmo, nervų atitaisymo, šalčio ir taip toliaus, su elektriniais prie-taisais.

Mneralinės, sulfurinės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
Moterys Skyri s atdaras Utar-ninkais nuo 8 iki 12 val. nakties. Kambariai del pergulėjimo.

A. F. CZESNA
1657 W. 45th St.
Kampas Paulina Street
Atdara diena ir naktį
Phone Boulevard 4552

Copy No. B-12

Nauja Jėga ir Stiprumas Del Nusilpusio Kuno

Milijonai vyrų ir moterų visokio amžiaus tave tikrai pulkys gyduoles autokiant žiemą, nes sveikata, stiprumas ir daugiau energijos. Niekas negali susilyginti su joma del pasalymo kraujo, sustiprinto nervų ir dau-siau jėgos Svarbeniama kuno Organams. Jei jūs esate silpnas, turite įvairius nema-lomumus, prarandant svarumą, stoka jėgos ir energijos, arba turite chronišką ubkėjimą, galvos skaudėjimą, avatoli, silpną pusį ar-ba inkstus, es nervuotas ir nemiegate nak-timis, tūrai pabandykit Nuga-Tone. Jos turi pakeibėti juma — tūrai jū jaunies visais at-švigtiais — arba jū pinigus bus grąžinami. Butinai reikaukit Nuga-Tone — niekas negali imti jū vėtos.

Tel. Boulevard 0537
DR. MARYA DOWIAT-SASS
1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 9 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Pinigus gražiname už tuščią keną

Jeigu jums nepatiks
Pilsenbaur 100% grynas malt ekstraktas

Geresnis negu byle koks pirmiaus bandytas. Gausite savo groserij arba telefonuokite
Haymarket 8335

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd. arti St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

APRUPINAME VISUS JUSŲ REIKALUS LABAI GREITAI

— pirmie ir pardavime —
NAMU, LOTU, FARMU, BIZNIU
DOKUMENTUS
KONTRAKTUS
PALIUDYMUS
IR KITUS DOKUMENTUS
Musų Ofisas atdaras del visu
S. J. DARGUŽIS
Real Estate — Notaras

807 W. 18th St. Tel. Canal 4960

Lietuviai Advokatai

K. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411.
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 p. p.
Gyvenimo Vieta
3323 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: Nuo 6 iki 8 val. kiekvie-ną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS

Miesto Ofisas
190 No. State St., Room 1012
Tel. Dearborn 2734
Valandos nuo 9:30 iki 2:30 val.
Bridgeporto Ofisas
3335 So. Halsted St.
Po pietų nuo 8:30 iki 8:40 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12
Tel. Yards 0141
Bylos visuose teismuose. — Ab-straktai. — Ingaliojimai. — Pa-skola pinigų 1 ir 2 morgičiama.

John Kuchinskas ir Ballys F. Mastauskas

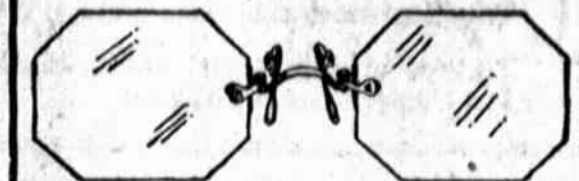
Lietuviai Advokatai
2221 W. 22 St.
arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8:00 vakare. Seredoj ir Pėtnyžioj nuo 9 iki 6. Nedėlioj nuo 11 ryto iki 1 v. p. p.

Yards 4951
Mrs. Anielia Jarusz-Kaushillas
AKUSERKA
3252 So. Halsted St.

Viršoj Universal
State Bank
Moterys ir mergi-nos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu lai-ku pagal sutartį.

Dr. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST

Tel. Boulevard 6487
4649 So. Ashland Ave.
ir 805 E. 47th St.
Kenwood 1752
Praktikuoja 20 metų

NAUJAUSI PHONOGRAPHAI

KIMBALL
Naujas 1927 m. modelis Geriausios vertės visur
Columbia Lietuviški Rekordai
W. W. KIMBALL CO.
306 S. Wabash Ave.
KIMBALL BUILDING

LOUIS OKAPAL
KONTRAKTORIUS

Asmeninis patarnavimas suteikia-mas del jų kontraktinių reikala-vimų. Cementinis ir plytinis dar-bas — mūsų specialumas. Smėlis, žvyras ir cementiniai bloksai par-davimui.

89 N. Main St. Aurora, Ill.
Tel. 2596

A. VIDIKAS-LULEVICH
AKUSERKA
3101 So. Halsted Street
Kampas 31-mos gatvės
Tel. Yards 1119

Baigusi akute-rijos kolegiją, ilgai praktiku-vusi Pennsylvanijos ligo-nbūčiuose. Sazi-ninai patar-nauja, visokio-se ligose prieš gimdymo, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką pa-tarimas, dar ir kitokiuose re-kauluose mote-riams ir mergi-noms, kreipki-tės, o rasite pa-galbą.
Valandos nuo 8 ryto iki 2 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Pritaiko akinius, atitaiso regėjimą, akių įtempimą, ir galvos skaudėjimą

DR. G. SERNER
LIETUVIS
Valandos: nuo 1 iki 8 vakare Nedėliomis nuo 10 iki 1.
3265 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 7679

Vairų Gydytojai

Phone Armitage 2522
DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Ave.
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Seredos vakare uždaryta
Nedėlioj pagal sutartį

Telephone Yards 0094
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 di-na, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 vakarą. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.
Res. telephone Plaza 8290

DR. HERZMAN
— IS RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas li-gas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir ki-tokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.
Dienomis: Canal 3110. Naktį South Shore 2288 Boulevard 4186
3235 So. Halsted St.
Val. 9-10 ryto ir po 8 vak.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Ill.
Specialistas džiovos Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro, Nedėliomis nuo 10 valan-dos ryto iki 12 val. diena
Tel. Midway 2880

Ofiso Tel. Boulevard 9693
Rezidencijos Tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos: 1—3 po piet, 7—8 vak. Ne-dėliomis ir šventadieniai 10—12 dien.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas Moterų Ligų
1724 So. Loomis, Kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Fairfax 6353

Lietuvis Kontraktorius

Suvedam šviesas ir elektros įrengi- nius ir senus namus ir mainom naujas liam-pas į senas; duodame ant lengvo išmokėji-mo.

Metropolitan Electric Shop
2215 W. 22nd Street
Phone Canal 2591

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian Daily News Pub.
Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8304

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
šeštadienį. Leidžia Naujiens Ben-
drosis, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8304.

Užsimeklimo kainos:

Chicago — paštui:	
Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per neštotojus:

Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvenyrosa Valstijoms, ne Chicagoje, paštui:

Metams	\$7.00
Pusmet	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsimeklimo:

Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pilnais rašais siųsti pašto Money
orderiu kartu su užsakymu.

DAROSI NEJAUKU.

Smetoninį smurtą garbinantiems amerikiečių laikraščiams jau, matyt, ima darytis nejauku. Štai, Brooklyn "Vienybė" pastaruoju laiku jau pradėjo peikti fašizmą ir bažnyčios demokratiją. O 102-am savo numeryje ji net taip įsidrąsino, kad pasmerkė Lietuvos diktatorių už "Kultūros" Bėndrovės persekiojimą. Ji sako:

"Amerikiečiai visi pasmerkė tokį persekiojimą 'Kultūros' B-vės, kuri, nors ir buvo palinkusi prie socialistiškų idėjų, bet varė gerą švietimo darbą ir ypatingai ragino jaunuolius nepasiduoti akiai kunigų vadovybei.

"Dabartinė valdžia įvykdė kunigo Kemėsio troškimą ir 'paskerdė Kultūros kiaulę', bet tuo žygiu padarė didelę klaidą."

Pasirodo, kad "naujosios eros" smetona nėra taip saldi, kaip tas Brooklyn laikraštis pirmiausia manė.

KITIEMS "LAIZYTOJAMS" DAR BLOGIAU.

Bet jeigu brooklyniešiams "naujosios eros" garbintojams dar tik ima darytis "pikta ant širdies" nuo tautiškos smetonos laizymo, tai kitam tos krypties organui, "Amerikos Lietuviai", jau, matyt, suiro visi galai.

Šią savaitę to Paltanavičiaus laikraščio numeris išėjo taip subliuškęs, kad beveik nepanašus į amerikonišką laikraštį. Ir jo leidėjas taip aiškinasi savo skaitytojams:

"Mielie broliai ir seserys: — Šiandien jūs gal nematėte mūsų susirinkimo po mažesniu medžiu. Priežastis mūsų susirinkimo po mažesniu medžiu jau senai buvo matoma. Didij mūsų medį šiais paskutiniaisiais metais užpuolė amaras ir nemažai sužeidė. Partijos (? "N." Red.) pradėjo varyt didžiausią agitaciją (? "N." Red.) priešais "Amerikos Lietuvį", pramanydamos jį fašistiniu laikraščiu ir tam panašiai..."

Žinoma, pasaka apie partijų "didžiausią agitaciją" yra tuščias burbulas, nes į Paltanavičiaus laikraštį tikrumoje beveik niekas nekreipė jokio dėmesio. Jisai sumuko ne dėl to, kad kas nors būtų prieš jį baisiai kovojęs, bet dėl to, kad jo smetonlaizyskų nesąmonių publika nepaisė.

Tečiau būtų ne pro šalį, kad "Am. L." leidėjas prisimintų, kaip anamet jisai patarė Lietuvos pašto valdininkams deginti amerikiečių laikraščius, kurie kritikuoja atžagareiviskus Lietuvos klerikalų darbus. Kas kasa duobę kitam, tas dažnai pats į ją įkrinta!

KONSTITUCIJA IR JOS KEITIMAS.

Kauno "Socialdemokratas", minėdamas penktas metines Lietuvos konstitucijos sukaktuves, tarp ko kito rašo:

"Ar reikia keisti mūsų Konstituciją? — Mes niekuomet nesame prasitarę, kad ji yra gera ir visiškai tinka Lietuvos darbo žmonėms. Bet visas skirtumas: Kaip keisti?"

Tame, iš tiesų, ir yra visas klausimas. "Naujienos" jau ne kartą yra nurodžiusios, kad Lietuvos demokratija ne dėl to yra nusistatčiusi prieš smetoninius diktatorius, kad jie išreikšia tas arba kitas nuomones apie valstybės konstituciją. Ji priešinasi jiems ne už konstitucijos kritiką, bet už jos laužymą — už tai, kad jie dabar jos nesilaiko ir toliau ketina ją keisti sauvališku būdu.

Šito paprasto dalyko tarytum nenori suprasti tie Amerikos lietuvių elementai, kurie pritaria gruodžio 17 d. perversmui. Jie rašo tam tikros krypties laikraščiuose ilgus straipsnius, gvilvendami referendumo klausimą ir keldami aikštėn visokias (tikras ir prasimanytas) ydas Lietuvos pamatiniuose įstatymuose — ir vis naiviai klausia: Pasakykite, meldžiamieji, kodėl socialistai ir liaudininkų šalininkai nenori, kad būtų pašalintos tos ydos? Argi jie nepripažįsta, kad konstitucija gali būti taisoma?

Šitoks argumentavimas tai tikras žmonių mulkinimas. Išivaizduokime prokurorą, kuris, reikalaujamas mirties baismės kaltinamam, šitaip mėgintų sumušti advokatų kalbas: "Kaltinamojo gynėjai nori, kad tam žmogui nebūtų atimta gyvybė. Bet argi jo gyvybė yra amžina? Ar advokatai nežino, kad kiekvienas žmogus ank-

ščiau ar vėliau turi mirti? Kaltinamojo sveikata gali būti ir šioje valandoje yra tokia menka, kad jisai neišgyvens nė keleto metų — tai kodėl gi nepadaryti jo gyvybei galą tuojaus?"

Jeigu valstybės atstovas teisme šitaip "įrodinėtų" mirties nuosprendžio reikalingumą, tai būtų aišku, kad jisai yra kandidatas į beprotnamį, — nes kiekvienas supranta, kad visai ne tas pat, ar žmogus natūraliu būdu numiršta, ar jį ant kartuvių nužudo!

Bet panašiai yra ir su konstitucijos, arba jos atskirų paragrafų, "marinimu". Dalykas ne tame, kad kiekviena konstitucija yra netobulas ir todėl tikrai laikinas padaras — bet tame, ar konstitucijos gyvybei padaro galą natūrali mirtis, ar budelio ranka.

Smetona su Voldemaru nori "senąją" (vos tik penketą metų išgyvenusią!) Lietuvos konstituciją pasmaugti, ir todėl visi, kas tik yra priešingas sauvaliai ir smurtui, juodu už tai smerkia.

Apie Įvairius Dalykus

Žmonių maistas.
Kodėl merginos vis labiau pradeda džiūva sirgti?

Mėsa ir daržovės, sako Dr. Clark, nėra svarbiausias žmonių maistas. Tiesa, Amerikoje daugiausiai yra suvartojama. Bet tai ačiū tam, kad amerikiečiai pasiturintys gyvena ir turi pakankamai visos maisto. Taip dalykams esant prisirenkama toks maistas, kuris geriausiai patinka. Mes, sakysime, jokių būdu nesutikime valgyti katės arba žiurkės mėsą. O tuo tarpu Kinijoje ir kitose šalyse katės ir žiurkės yra valgomos su didžiausiu pamėgimu.

I gyvates mes žiurime su pasibaurėjimu. Vienok yra šalių, kur žmonės jas valgo. Net kai kurios Amerikos vietose gyvates yra maistui vartojamos. Ir jos, sako Dr. Clark, esti gan geros. Pietinės Amerikos inčiai valgo beždžiones, kurių mėsa yra pusėtinai kieta. Kurnekur Jungtinių Valstijų gyventojai maistui vartoja šėkus ir tam tikros rūšies šikšnosparnius.

Dr. Clark pasakoja, kaip jam bėgiu šešių savaitių teko maitinti viština ir ryžiais. Toks maisto vienodumas jam labai nusibodo, ir jis nutarė paragauti bangūvės (viliorybos) mėsą. Pasirodė, kad ta mėsa turi beveik tokį pat skonį, kaip ir jautiena, tik daug minkštesnė ir todėl geresnė valgyti.

Beveik visi paukščiai yra vartojami maistui, išskyrus tik tuos, kurių mėsa yra karti. Vargai ir papugos ypač esti mėgiamos.

Didesnieji driežiai skaitosi geru maistu. Krokodilų mėsa Afrikoje yra labai branginama. Siame jį pardavinėjama rinkoje. Grenlandijos gyventojai valgo ryklus (akulas). Vienok nepratusieji prie tos "patrovos" lengvai gali apsvaigti. West Indies gyventojai žuvų akis laiko už gardumyną. O Mažosios Azijos avių akys yra labai populiariškos kaip maistas.

Meduzomis (jelly fish) mes labiausiai domimės dėl to, kad jos yra gražios spalvos. Bet kaip maistas jos j mus neapeliuoja. Vienok Japonijoje ir aplinkinėse salose meduzos yra valgomos. Senovėje jas valgydavo net Anglijoj.

Polinijoj maistui yra vartojami jūros kirminai, kurie yra žinomi kaip palolo. Palolo esti apie šešiolikos colių ilgio. Iš jų verdama šutyns. Daugely vietų valgomą oktopai (velniažuvys). Japonų jūroje gaudymas oktopų yra gan pelninga industrija.

Skėrius (sarančius) labai mėgdavo Amerikos indėnai. Bet baltodžiai skėrius tik mūlo darymui tevertodavo.

Oregon valstijoj randasi tam tikros rūšies kandys. Jos yra pusėtinai didelės. Kai kurie gyventojai gauda jas ir sudžiūvinę valgo. Dr. Clark sako, kad ledai (ice cream) sudaro jų

tai gan gardus maistas.

Arabijoj žiogai yra renkami, džiūvinami ir sumalami į miltus. Paskui tie miltai yra sumaišomi su sviestu ir verdami. Japonijoj merginos ryja sliekus. Mat, jos mano, kad nuo sliekų balsas pasidaro skambesnis.

Prieš keletą dienų Dr. H. E. Dearholt iš Milwaukee paskelbė, kad Wisconsin valstijoj džiūva tarp jaunų merginų vis labiau ir labiau pradeda įsigalėti. Valstijos džiūvininkų satorija esanti perpildyta. Didelis skaičius sergančiųjų laukia savo eilės, kad patektų į ją. Tokio dalyko dar niekuomet nėra buvę Wisconsin istorijoj.

Kas atsitiko? Kodėl taip smarkiai pradėjo džiūva siausti?

Dr. Dearholt mano, kad jis surado tikrąją džiūvininkų skaičiaus padaugėjimo priežastį. Paskutiniaisiais metais pastebėta nepaprastai reiškinys: tarp jaunų merginų džiūva vis labiau ir labiau pradeda siausti.

Tai nėra tuščias posakis. Sakysime, 1922 m. iš 100,000 berniukų nuo 15 iki 19 metų amžiaus džiūvo mirė 66, o merginų to paties amžiaus 111; jaunuolių nuo 20 iki 24 metų amžiaus mirė 134, o merginų 165.

Statistikos duomenys už 1925 m. rodo, jog tais metais nuo džiūvos mirė 2,532 jaunuolių tarp 15 ir 19 metų amžiaus, o merginų to paties amžiaus mirė 4,603. Mirtingumas jaunuolių nuo 20 iki 24 metų siekė 4,744, o merginų 7,056.

Manau, nėra mažiausio reikalo įrodinėti, kad mirtingumas nuo džiūvos tarp jaunų merginų iš tiesų didėja. Aukščiausiai padidėjimą skaičiai patys už save kalba.

Dr. Dearholt sako, jog vyriausias džiūvos padidėjimo kaltininkas yra merginų drabužiai. Girdi, merginos dėvi per daug mažai drabužių. Ačiū tam, jos nusilpnina savo organizmą. O nusilpnėjęs organizmas, žinoma, lengviau pasiduoda ligoms. Iš-eina tad, jog kova su džiūva tol nebus sėkminga, kol nebus reformuoti merginų drabužiai.

Dr. John A. Smith, Nacionalės Toburkulozo Asociacijos sekretorius, žiuri į tą klausimą skirtingiau. Su tuo, kad jaunų merginų tankiau džiūva apsegera, jis pilnai sutinka. Vienok, sako jis, jokių būdu negalima visą bėdą ant drabužių suvesti. Yra daug priežasčių, kurios prisideda prie džiūvos padidėjimo. Dalinai yra kaltas musų, taip vadinamas, "džiūvo" amžius. Mes per daug intensyviai gyvename, per daug save alkiojame. Ir geležinis organizmas tokio įtempimo galų galė nebėgi atlaikyti. Bemicėgės naktys, šokiai, trankymai automobiliu, — visa tai atsiliepija į sveikatą.

Prisižūrėkite, sako Dr. Smith, ką merginos valgo restoranuose. Saldus pyragaitis, ledai (ice cream) sudaro jų

maistą. Nuo maistingesnio maisto jos kratosi, kad nesugadintų savo figūrą. Tokios rūšies dieta neišvengiamai silpnina organizmą, kuris jau lengvai vosokiams ligoms pasiduoda.

Ne tiek "voratinkliški" drabužiai yra kalti, kaip tas faktas, kad merginos visai nepaiso temperatūros permainų. Sušilusios šokių salė, jos be tinkamo apsiausto sėda į automobilių pasivažinėti net žiemos laikui. Nėra reikalo aiškinti, kad tokia staigi permaina kenkia sveikatai.

Maždaug panašią nuomonę išreiškė ir kiti džiūvos tyrinėtojai. Jie sako, jog suversti visą bėdą ant drabužių yra netiks-lu. Daugiau to, dabartiniai voratinkliški moterų drabužiai esą labai sveiki, nes duoda galimybę ultrafioletiniams saulės spinduliams kuną pasiekti. Esą norint užkirsti džiūvai kelią, reikia pripratinti merginas tinkamai gyventi. Kuomet merginos atitinkamai maitinsis ir labiau saugos savo sveikatą, tai jos turės pakankamai atsparos, kad nepasiduotų džiūvos ligai. — K. A.

PEILIUKAS

(Tęsinys)

Daugiau — nebeatmenu. Atmerkiau vieną akį, antrą... Kame aš? Rodos, lovoje. Ką čia veikiu? Kas ten sėdi suole šalia lovos? A! Tai tu, mama? Mama, mama!... Ji negirdi. "Mama! Mama! Mama!"... Ką tai reiškia? Rodos, rėkiu garšiai, — kodėl ji negirdi?

Tyliu... Girdžiu: ji verkia, tyliai verkia. Matau ir tėvą geltonu išblyškusi veidu. Jis sėdi su knyga, tyliomis ką skaito, koki ir dusauja. Aš, matyt, numiręs... Numiręs?

Staiga man daros šviesu akys, lengva — galvoj, lengva — visuose nariuose, suskambėjo vienoje ausyje, antroje — džiū! Sučiaudėjau: "A-pėi."

— Į sveikatą! Ilgiems metams! Geras pažymys! Ačiū tau, Viešpatie!

— Iš tikrųjų sučiaudėjo? Garbė Aukščiausiajam!

— Mes turim didį Dievą. Vaikas, su Dievo pagalba, pasveiks. Palaimintas jis ir palaimintas Jo šventasis Vardas.

— Reik kuo greičiausiai pasaukti Mincę, piovėjo žmoną, ji gerai nuburia.

— Doktoras reikėtų pasaukti, doktoras!

— Doktoras? Kam? Baikos! Doktoras yra Jis. Aukščiausiasis yra geriausias doktoras. Viešpats, tesie palaimintas Jo šventasis Vardas.

— Išsikraustykit, vyrai, išsikraustykit! Padarykit malonę. — Matote? Aš jums sakiau, kad ji reikia vasku išpilti! A? Kieno teisybė?

— Tesie pagarbintas! Tesie garbinamas Viešpats! Oi, Dieve, Dieve, tesie garbinamas Jo vardas.

Aplink mane sukinėjasi, į mane žiuri. Kiekvienas prieina ir galvą man čiurpteria. Kažką buria, šnabžda, lažo man kaktą ir spiauna... Visi mane peni. Pila man į burną karštos sruobos, bruka šaukšteliais uogienės. Visi mane slaugo, visi puoselėja. Mane peni sruobomis ir vištiena, kaip kudiak. Manęs nelieka vieno. Šalia manęs sėdi motina ir vis naujai apskinėja tą pačią istoriją: kaip mane pakėlė pusgyvį nuo žemės, kaip aš blyžėjęs dvi savaites pailiui, kaip aš varle kvarkęs, kaip vien tik apie rykštes ir peiliukus kliedėjęs... Jau tarė, kad aš, gink Dieve, esąs numiręs, bet staiga aš sučiaudėjęs septynis kartus iš eilės ir tiesiog prisikėlęs iš numirusių.

— Dabar matome, koki didį gailęstingą Dievą turime! — pabaigia motina apsiašaruojusi. — Šiandien matome, jog, kai šaukies į Jį, Jis išklauso tavo nuodėmingųjų prašymų ir asarų. Daug, daug asarų mes liejome, aš ir tavo tėvas, iki Dievas pasigailėjo tavęs... Kuone buvom neteikę, mes nusidėjėliai, savo vaiko. Ir dėl ko? Dėl kieno kaltės? Dėl vaiko, vagies, kažkokio Berelio, kurį mokytojas mokykloje kruvina išpėrė. Parėjęs iš mokyklos tu buvai pusgyvis, — tegu atitenka tavo motinai visos piktybės, kurios į tavo eina. Tai plėšikas, tai žmogžudys, — kad Dievas jam atsigydytų... Ne, vaikel, jei Dievas mus gyvus laikys, ir

Maždaug panašią nuomonę išreiškė ir kiti džiūvos tyrinėtojai. Jie sako, jog suversti visą bėdą ant drabužių yra netiks-lu. Daugiau to, dabartiniai voratinkliški moterų drabužiai esą labai sveiki, nes duoda galimybę ultrafioletiniams saulės spinduliams kuną pasiekti. Esą norint užkirsti džiūvai kelią, reikia pripratinti merginas tinkamai gyventi. Kuomet merginos atitinkamai maitinsis ir labiau saugos savo sveikatą, tai jos turės pakankamai atsparos, kad nepasiduotų džiūvos ligai. — K. A.

Maždaug panašią nuomonę išreiškė ir kiti džiūvos tyrinėtojai. Jie sako, jog suversti visą bėdą ant drabužių yra netiks-lu. Daugiau to, dabartiniai voratinkliški moterų drabužiai esą labai sveiki, nes duoda galimybę ultrafioletiniams saulės spinduliams kuną pasiekti. Esą norint užkirsti džiūvai kelią, reikia pripratinti merginas tinkamai gyventi. Kuomet merginos atitinkamai maitinsis ir labiau saugos savo sveikatą, tai jos turės pakankamai atsparos, kad nepasiduotų džiūvos ligai. — K. A.

Maždaug panašią nuomonę išreiškė ir kiti džiūvos tyrinėtojai. Jie sako, jog suversti visą bėdą ant drabužių yra netiks-lu. Daugiau to, dabartiniai voratinkliški moterų drabužiai esą labai sveiki, nes duoda galimybę ultrafioletiniams saulės spinduliams kuną pasiekti. Esą norint užkirsti džiūvai kelią, reikia pripratinti merginas tinkamai gyventi. Kuomet merginos atitinkamai maitinsis ir labiau saugos savo sveikatą, tai jos turės pakankamai atsparos, kad nepasiduotų džiūvos ligai. — K. A.

Prisipažinti Talmudo kny-gą prie širdies smagiai, smagiai, bėgu į mokyklą džiaugsmingai džiaugsmingai. Ir pri-siekiu Talmudui, jog niekumet, niekumet nebeimsiu svetimo daikto, niekumet, niekumet ne-bevogsiu, niekumet, niekumet nebe-meluosiu — visumet busiu doras, doras, doras!... (Parašyta 1886 m.) Išvertė iš žydų kalbos — Ch. Lemchenas. (Pabaiga)

W. J. STANKUNAS

FOTOGRAFAS
Vestuvų, Grupių ir Seimynų Musų Speciali-
skumas.
3215 South
Halsted St.
Tel. Yards 1546
Res. Tel.
Beverly 2300

GYVENIMAS

Mėnesinis žurnalas
Antanas Žymontas
Redaktorius-Leidėjas
900 W. 52nd Street
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 3669
Nusipirkti ir
perskaityti visą
GYVENIMĄ
— nusidžiaugsi.
Prenumerata metams \$2
Pusmet \$1
Kopija 20c

Lietuviai Doktorai

Phone Canal 6222
DR. S. BIEZIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 r.
Residence 6640 S. Maplewood Av.
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St.
Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 2160
— Valandos —
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
ir 6 iki 9 valandai vakare

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos
9 iki 12, 1 iki 3 dienų
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave. Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki
8 vakare. Tel. Brunswick 4983.
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

3421 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 8483
Nuo 12 iki 3 po pietų. Nuo 6:30
iki 8:30 v. Sekmadieniais nuo 10-12

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland, Tel. Boulevard
7820. Res., 6641 So. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930. Ofiso valan-
dos 2-4, 6-8. Nedėlio 10 iki 12 d.

Ofiso ir Res. Tel Boulevard 5918
DR. A. J. BERTASH
3464 So. Halsted St.
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po
pietų ir 6 iki 8 vakare
Res. 3201 So. Maplewood Street

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146
— nuo 9 iki 11 v. ryto
Valandos — nuo 6 iki 9 val. vak.

A. L. Davidson, M. D.
ir DR. J. A. GOODHART
4910 So. Michigan Ave
Tel. Kenwood 5107
Valandos: (nuo 9 iki 11 val. ryte;
nuo 6 iki 8 val. vakare)

Office Boulevard 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LITUVINIS DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

Res. 6600 So. Artesian Ave.
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Off. Yards 3557 Res. Hemlock 1385
DR. JONAS MOCKUS
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Nedėlio pagal sutartį
3401 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

Tarp Chicagos Lietuvių

Cicero

Na, ir vėl taip sakant, duokime sau, padėkim sau, Kipšas vėl rašo, įėj gali pavadinti.

Kad jį biesas tą munšainat! Štai žmogus eina gatve, biskį lyg ir svyruoja, lyg ir tarytum rengėsi šokti — strapalioja ir tik plump! ant žemės; guli iš galvos raudonas rasalas bėga; šalygatvį numalevoja. Tokį įvykį žmonės vadina "naminės revoliucija", arba "naminės persmū" žmoguje. Tokią revoliuciją surengė "naminė" tulum P. aną dieną.

Gatvės jau klojasi nauja antklode, dailiai atrodo. Džiaugsmas ypatingai vaikams. Jie dieną ir vakarą važinėja ant "roller skates".

James Pupelis, žinomas barberis, nupirko nuo Jurgio Počiaus užėigą — "minkštų" gėrimų krautuvę.

Pėtnyčia, sėdėda, tai pasninko dienos. Taip pareiškė pienius Antanas Ambrozaitis, kuris turi savo pieninyčią 1439 S. 49 ct. Jis sakos, kad daugiausiai toms dienoms parduoda suris, maslonių, sviesto ir kitų pieninių produktų, kuriuos jis pats išdirba.

P-as Jurgis Jaškus, višiams žinomas vietos gyventojas, "ieško darbo:" kada nesueik jis vis — ieškau darbo.

Eh, tas Povylas, Povylas! Pagavęs Westvillietę apsidėda ir paskui pamiršta kavalierių stoną. Reiškia ir Westville žino Cicero.

P-ia Skirkienė labai nori, kad Kipšas jos vardą paminėtų, na, "sgyt" jau!

Ciceroj lankėsi p-lė Tendžiulytė, Jonas Sankunas ir B. Vaitiekunas. Visi trys pasakė "hello!" Kipšui. Visi trys artistai. Jie loš "Du Kelio" Lietuvių Auditorijoje rugsėjo 11 d. Mat, kas Kipšo nepamiršta, Kipšas jų irgi.

Antanas Rakauskas, medicinos studentas, atciantį šeštadienį pasiduos tonsilų operacijai, operacijai. Elenutė — jau verkia iš kalno. Operacija bus daryta universitete.

Sharkis Chicagoje. Iš patikėtinų šaltinių teko girdėti, kad Juozas Zukauskas-Sharkis pešis Chicagoje rugsėjo 22 d. 1927, Kareivių Stadione antrojo poroj prie Dempsey-Tunney peštynių — snukių daužymo.

Amerikos lietuviai įteikė genolui Zukauskui aukso kardą (Lietuvoj) su parašu "Su šiuo kardu tu pergalėsi" — "Vienybė" ir "Draugas" agituoja lakunui Dariui padovanoti aeroplaną, idant jis skristų Kaukan. Ar negeriau būtų, kad vieton tur dviejų įvyktų tas, kad šarkiui padovanoti plieno pirštinę su parašu: "Su šia tu pergalėsi"! Šiur, kad Dempšys negalėtų atsilaikyti!

Tex Rickard, žinomas promo-

toris. Jis savo rankoje laiko 4 tuzus su jais jis išlošė milijonus dolerių: 1) Džiakis Dėmpšėjus, 2) Džiakis Šarkėjus, 3) Džiakis Tunėjus, ir 4) Paolino Azeudnėjus. Kai Texas nori pinigų, tai viskas ko reikia, tik suleisti vieną porą iš šių pasi-peščių!

Butų didžiausiu kvailliu Texas, "kad jis leistų pralošti Dempšėjui, nes pastarasis yra vienas geriausių jo "Drawing Cards", irgi būtų kvaillas, jeigu jam neapsimotėtų rengimai bokso. — Kipšas.

Marquette Park

Pereitą sekmadienį banditai apiplėšė p. Antaną Sabaliauską. Buvo taip. Apie 9 val. vakare p. Sabaliauskas sustojo ant Western ave. ir 63-čios gatvės nusipirkti cigaretę. Sumokėti už pirkinį jis išėmė dešimtį dolerių, kuriuos jam ir išmai-nyta. Banditai, matyti, nužiūrėjo, kad žmogus turėjo pinigų.

Užkūręs cigaretę, p. Sabaliauskas patraukė Western ave. pėsčias 69-tos gatvės linkui, kur jis prie Campbell ave. gyvena. Ties 65-ta gatve prie jo prisiartinio du vyru ir vienas jų paprašė prirukyti cigaretę. Kai p. Sabaliauskas rengėsi jam patarnauti, banditas įrėmė revolverį jam į pilvą. O kitas tuo tarpu, paliepes tylėti, apkraustė kišenių. Piktadariai, išėmę 79 dolerius, nudumė savais keliais.

Reikia pastebėti, kad Marquette parko apilinkė juo tolyn, tuo darosi garsesnė vagilių ir plėšikų žygiams. Jau kelis kartus padaryta "hold up" p. Rako aptiekoj, nuolat tai vienioj vietoj, tai kitoj nepraptyti "svečiai" įsiburiauja į namus, kai savininkų nėra namie. Ir abelnai, ant gatvių kampų tenka pamatyti tokių paukščių, iš kurių nieko gero, apart blo-

go, 11-12 metų. Tuo tarpu visos tos šalmystės kolei kas pasibaigia gerai... plėšikams. Reporteris.

Rytoj išvažiuojamas

SLA. 134 kp. Jaunosios Birutės išvažiuojamas bus rytoj, Beverly Hills miške (87 ir Western gt.). Už savaitės laiko užsibaigis vasarinės atostogos ir vaikučiai turės grįžti mokyklon. Prasidės ir Jaunosios Birutės dainų ir muzikos pamokos. Tad šis bus paskutinis vaikų išvažiuojamas prieš atidarant mokyklą.

Kviečiami atsilankyti taip jau tėvai, pažystami, draugai ir svečiai, nes netik vaikams bus linksma, bet ir suaugusiems, nes bus žaismių, šokių, programos, o taip jau ir laimėjimas dovanų. Praleisti gražią rudens dieną miške yra tikrai smagu. — K.

Socialistų Partijos Presos piknikas

Socialistų partija, Cook pavieto, turės antrą pikniką River View Parke, rytoj, rugpiučio 28-tą dieną.

Svarbiausias kalbėtojas bus p. Coleman, iš Milwaukee, Wisconsin valstijos senato narys ir tos valstijos socialistų partijos sekretorius.

P-as Coleman yra pasižymėjęs socialistiniame ir darbininkų judėjime jau per daugelį metų. Jis taipgi yra narys Amerikos Darbo Federacijos Wisconsin valstijoje. Be to, jis yra narys Milwaukee miesto federuotųjų amatų tarybos. P-as Coleman yra gimęs ant farmos arti Sioux City 1878 metuose, o Milwaukee mieste gyvena jau nuo 1899 metų. Jis tarnavo šiame mieste kaip generalis aldermanas per 10 metų.

P-as Coleman yra įnešęs Wisconsin valstijos legislaturon ir rėmė daug svarbių bilyų, jų tarpe pataisą prie konstitucijos, kuri panaikintų valstijos senatą ir sutvertų tik vieną atstovų butą. Jis taipgi buvo įnešęs legislaturon rezoliuciją, raginančią Jungtinių Valstijų kongresą pasireikšti už visuomenės nusavinimą anglių kasyklų. Iš kitų jo įneštų legislaturon bilyų reikia pažymėti bilius, reikalaujančius panaikinti nakties darbą duonos kepyklose, bilius įvesti apdraudą nuo nedarbo.

Kiti kalbėtojai šiame piknike bus: George Kirkpatrick ir Wm. H. Henry, nacionalis socialistų partijos sekretorius.

Bus puiki muzika, šokiai, žaismės ir kitokių pramogų.

Kas girdėt "Naujienu" laikorčių skyriuje

Šeštadienij, rugpiučio 27-tą dieną, iš Grand Central stoties Baltimore and O. geležinkelio, kaip 2:45 val. nakties išvažiuoja New Yonkan p-lė Kalasins-

kaitė, p-ia Magdalena Klaišinskiene ir p. Feliksas Missius, Valparaiso universiteto studentas. Šie keliauninkai vyksta Lietuvon apsigyventi. Vaziuos jie laivu Lithuania tiesiog į Klaipėdą.

Rugpiučio 28-tą d. iš stoties Grand Central, Baltimore and Ohio geležinkelio, kaip 9:45 v. vakaro išvažiuoja New Yonkan p. Izidorius Norkus, kuris vyksta Lietuvon taip pat laivu Lithuania. Ten pasilsėjęs, pasimatęs su giminėmis ir pažistamais, žada grįžti Amerikon daugiau dolerių pasirūpinti senatvei.

Town of Lake

Vakar telefonu pranešta buvo Reporterui, kad jo paduota iš Town of Lake žinia, tilpusi 26 rugpiučio, buvusi klaidinga. Girdi, suprais parė renglama ne p-niai Stankienei, bet kitai moteriškei. Taigi šiuo klaida atitaisoma. — Reporteris.

Jei nori išmokti gerai rašyti — nusinirk typewriteri.

Juokai

Svarus darbas

Teisėja: — Kaltinamasis, kokių įrankių Tamsta parbloš-kei savo kaimyną ant žemės. Kaltinamasis: — Jokio įrankio nevertojau. Tai buvo grynas rankų darbas.

Skirtumas

—Ji greit pamiršo ir nustojo sielvartauti dėl savo vyro mirties.

—Taip, bet jos antrasis vyras tai ne.

Baisus daiktas

—Kaip baisu, kada primadonna pastebi, kad ji jau nebegali dainuoti!

—Bet dar baisiau, kada ji to nepastebi!

Del greito piniginių reikalų atlikimo su Lietuva, už pigią kainą, naudokitės Naujienu kablegramu

Įsiveskit Sau Namų Apšildymą Tuojau!

Dabar yra pigiausias materijalas ir patogiausias laikas nusipirkti garu arba vandeniu šildomus namų apšildymo reikmenis ir įsivesti į namus, kol dar šaltas oras neprisiartinio.

Mes turime pas save daug karlodų radiatorų, boilerių, kuriuos pirkome pradžioje metų žemomis kainomis, ir dabar galime jums parduoti su dideliu sutaupymu jums pinigų.

Galit nusipirkti materijalą garu arba vandeniu šildymui namų, o mes jums parodysim, kaip lengvai jūs patys galit jį įsitaityti, sutaupydami beveik pusę pinigų. Mes suteiksime jums planus ir paskolinsime reikalingus įrankius VISAI DYKAL.

Dastatymas mieste ir apilinkėse be ekstra mokesčio del jusų.

O jei jūs norite, tai mes įvesime jums garu arba vandeniu apšildymą į jusų namą.

Salygos labai geros, galite tik \$25 įmokėti, o kitus mažais mėnesiniais išmokėjimais. Pirmas įmokėjimas turės būti po mėnesio laiko po įvedimo namų apšildymo reikmenų.

Veikit tuoj. Neatidėliokit! Sankit Victory 2454 ir mūsų ekspertas atvažiuos pas jus į 24 valandas. Jei neparan-ku pasimatyti su jumis dieną, jis atvažiuos vakarais, pagal susitarimą.

Mūsų pardavinėtojai kalba lietuviškai.

ATSIMINKITE — VICTORY 2454

Mes taipgi užlaikome pilną pasirinkimą plumbingo ir fikčerius, visokių mielių paipas ir fittingus, stogams popierą, elektrinius reikmenis, tile paipas, fittingus ir t. t.

Atdara kas vakaras ir subatoj iki 8 val.

Nedėlioj iki 1 po pietų.

SOL ELLIS & SONS, Inc

Chicagos Krautuvė 2118-20-22 S. State St. Phone Victory 2454
Cicero Skyrius 4606-08 W. 22nd St. Phone Cicero 130

Pranešimas Publikai

Mes išparduodame visus mūsų mitelius. Sekamos kainos yra mūsų miteliai:
Pot miteliai, 75c svarui
Roach miteliai, 85c svarui
Mot Flakes, 30c svarui.
Nuo blakių skystimas, 25c svarui ir daugiau
Flese pauderis, 25c sv. ir daug.
Mes taipgi turime fumigating sistemą, kuri vartojama biznio namuose. Garantuojam, kad tas užmuš visas žiurkes, tarakonus, blakes, kandis ir tt. už vieno sykio vartojimą. O jei ne, tai jums nieko nekainos.

S. Q. Daniel Company
Exterminators and Fumigators
741 West 34th Street
Phone Boulevard 4253

COAL ANGLIS

Streikas trijų šimtų tukstančių Unijos kasyklų mainierų Jungtinėse Valstijose nuo balandžio pirmos dienos, padarė negalima gauti anglių Illinois, Indiana arba Ohio valstijose. West Kentucky kasa anglis, bet vienas tas anglis suvartoja geležinkeliai dvigubomis kainomis negu liepos mėnesio kainos. Kuomet prasidės reikalavimas, kainos dar pakils, jei streikas dar tęsis, nes visi turės pirkti iš West Virginia arba rytinės Kentucky.

Specialis Fill-Up Išpardavimas
Panedėlyj iki Subatos
Užsisakykit tiesiai iš kasyklų (sutaupykit 35 iki 75c) oselio kainomis, Pocahontas, Navy Standard arba W. Va. Peerless, Lumpless, Clinkerless, gerai šildo, 5 iki 10 tonų, po \$7.45 tonui. 10 iki 30 tonų, \$7.40, 30 iki 100 tonų, \$7.35. Poc. Egg. \$10.50. Solvay Coke, \$11.25. Anth. \$15.75. Oacant Steamers, Egg ar Lump, \$8.50. Garantuojama 30% daugiau karšio turi negu Franklin Co. W. Kentucky arba Indiana anglis — nėra "clinkers".

Pristatome trokais C. O. D. bile kur mieste, arba apilinkėse, kaip tinkama, bile kada liepos arba rugpiučio mėnesiais, jeigu užsaksite dabar šiame išpardavime. Užsakyk tuojau pirm negu kainos pakils. Miesto patikrintos svarstyklės; visos anglis parduodamos patikrinimui.
United Coal Buyers of Chicago
Chamber of Commerce Bldg., Kasyklos Atstovai ir Wholesale Pardavėjai.
Mūsų skyriai randasi mieste ir priemiesčiuose.
Visi telefonai Franklin 5390
Palaikyk šį apskelbimą, Gauk \$1.00 kredito už pirmąjį vežimą.
Kainų numazintojai žmonij naudai. L

SAPNINYKAS

Nauja laida

Tik-ką išėjo iš spaudos

Čia telpa:

Virš 300 paveikslų, išguldymai keletos tukstančių sapnų, planetos ir laimės — nelaimės apsakymai.

Kas myli sapnuoti ir savo sapnus suprasti ir išpėti, šis sapninykas jam-jai bus geru padėjėju ir draugu.

Puikiai atspausdintas graži popiera, kaina

75 centai

Naujienu

1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Skaitykit ir Pagalvokit

Apsaugokit save ir šeimyną su šiuo \$10,000.00 Nelaimių Apdraudos Kontraktu

PASIULYMAS ATDARAS KIEKVIENAM

Kiekvienas skaitytojas, vyras ar moteris, tarp 16 ir 68 metų amžiaus, neskiriant užsiėmimo, gyvenimo vietos ar sveikatos stovio, gali gauti vieną iš šių kontraktų. Jokis tyrinėjimas nėra reikalingas. Kiekvienas NAUJIENŲ skaitytojas, senas ar naujas, užsimokėjęs 75 centus registracijos mokesčio ir metinę prenumeratą už NAUJIENAS, arba pareiškęs sutikimą skaityti NAUJIENAS per metus laiko, pirkdamas pavieniais numeriais ar per išnešiotojus, turi teisę gauti šį apdraudos kontraktą. NAUJIENŲ skaitytojų šeimynų nariai, kuriems yra siunčiamos NAUJIENOS, taipgi galima gauti šį kontraktą jei išpildys aplikaciją ir priduos į NAUJIENŲ ofisą kartu su registracijos mokesčiu.

Kurie dar nėra NAUJIENŲ prenumeratoriai, arba skaito laikraštį neregulariai, gali gauti šį apdraudos kontraktą sumokėdami 75 centus registracijos mokesčio ir prenumeratą.

VEIKITE ŠIANDIE!
Visa, kas reikalinga padaryti norinčiam įsigyti šį Apdraudos Kontraktą, ir tokią didelę apsaugą, reikia išpildyti žemiau tarpdėją aplikaciją ir prisiusiti ar atnešti į NAUJIENŲ raštinę kartu su registracijos mokesčiu, 75 centais. Tuojau po aplikavimo aplikacijos bus patikrinta skaitytojo tikrumas ir kontraktas pasiustas apdraustajam. Neatidėliokit šio reikalo ant rytojaus — imkite ir atlikite tuojau!

To the Insurance Dept., Naujienu,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Aš čia užsirašau už \$10,000 Accident Insurance Policy, kuri bus išduota Inter-Ocean Casualty Company, išimtinai nuolatiniams NAUJIENŲ skaitytojams. Čia įdedu registracijos 75c ir liudiju kad —

Padėkit ☐ Aš dabar esu nuolatinis NAUJIENŲ skaitytojas ir busiu juomi tokiu pagal šią pilyę per vienus metus.
ženklėly ☐ Aš tuojau pastosiu nuolatinis NAUJIENŲ skaitytoju ir busiu juomi tokiu pagal šią pilyę per vienus metus.
į tinkamą ☐ Jūsų išnešiotojas tegul dastato man NAUJIENAS kasdien žemiau paduotu adresu. Aš jam mokėsiu į savaitę 18 centų.
klektute ☐ Siuntinėkit man NAUJIENAS paštu per vienus metus už Chicago, \$7.00, Chicago, \$8.00 ir dar daėdėsiu 75c apdraudos registraciją.
paženklėlimui savo ☐
atsakymo

Vardas ..... Amžius .....
(Pasirašykite atskirai su paileliu. Juodytas liejas)
Apdraudos Gavėjas .....
Gatvė Adresas ..... Apt. ....
Miestas ..... Valstija ..... Tel. ....
Užsiėmimas .....
Prisiųskite šią aplikaciją su 75c. Money Orderiu arba čekiu
Naujienu, Insurance Dept.
1739 So. Halsted, Chicago, Ill.

Tarp Chicagos Lietuvių

Tautiškų kapinių apilinkė

Numirėliams smagi naujiena

Links-mą die-ną ap-tu-rė-jom, Kurios iš se-no-no no-rė-joom. Aleluja, aleluja, a-le-liu-u-ja!

Esmi tikras, kad taip giedos numerėliai rugsėjo 10 dieną, tiksliau pasakius, naktį (šeštadienį). Kodel? Štai kodel: tą dieną p-nia Elžbieta Rakauskienė rengia surpasis parę ponui Stanislovui Svilainiui. Ir rengia tokią parę, kokios iki šiol netik nabašinkai, bet ir gyvieji tur but nėra toj apilinkėj regėje. O kadangi p-nas Stanislovas gyvena visai arti Tautiškų kapinių, tai tų links-

mybių, be abejonės, pīnai iš- teks ir numirėliams.

Tikiu, kad numirėliai, išgirdę maršą, sukils iš kapų ir ims šokti. Taigi svečius perspėjus iškalno, kad neišsigastų, jei pastebės ką nors nepaprasto kapinėse.

Kaip žinoma, p. Stanislovas yra našlys — ne del to, kad jo žmona būtų mirusi, bet todėl, kad teismas jam divorsą davė. Jis yra vienas siratėlis, — ne del to, kad vaikų neturėtų, bet todėl, kad vaikams duona duoda jo buvusi žmona.

Kas alkaną pavalgidins? Kas trokštanti pagirdys? Kas siratę priglauš? Kas? Atsakymas: tik geri žmonės! Ir ve, tokia gera moteris yra p-nia Elžbieta. Kaip moteriškė, kaip sirata pati, ji atjaucia artimą sielą. Matote, ir ji buvo kadaise vedusi, ir ji turėjo vaikučius. Bet ir jai teismas davė divorsą, o vaikus apsiėmė penėti vyras.

Toks tokį pažino ir į vestu-

ves pavadino — sako sena lietuvių patarlė. Kita vėl skamba taip: sunki nasta, ant dviejų užmesta, palengvėja. Stasys su-tiko Elžbietą, o Elžbieta Stasį, na ir suprato, kad vienas kitą turi remti. Ir remia. Puikus pavyzdys kitiems!

Kai pernai p. Svilainio namas sudegė ir jis turėjo gyven-ti pas kitus, p-nia Rakauskienė neapleido jo. Vėliau p. Stanislovas įsigijo kitą triobą — ponia Elžbieta sutiko prižiūrėti jo naujus namus. Dabar p. Svilainis parendavojo savo namą kitiems, tai p. Elžbieta nusitarė surengti jam surpasis parę iš-leistuvėms. O po parės, kaip teko patirti, jei pinigų bus gerokai sukoklekuota, jiedu abu ketina eiti į biznį.

Reporteris yra tikras, kad numirėliai, kuriems teks gausiai šios parės linksmybių, atsidėkodami, išprašys iš Dievo gero pasisekimo naujam biznui. — Reporteris.

Bridgeportas

Ar gi ne juokai žiūrėti, kaip dienraštis "Draugas" gerinasi pralotui Krušui? Tur but bijo, kad vėl negautų per kailį. Kai pralotas supyks, tai iš sakyk-lės gali pasakyti, koks šlamštas yra tas laikraštis.

Ar tai "Draugui" pakenktų? Matai, gali netekti daug skaitytojų, nes parapijonai gali paklausti, kaip kad keli metai atgal kunigas Krušas yra išva-dinęs "Draugą" šlamštu. Taigi dabar "Draugas" apsižiūri, kad vėl negautų į kailį.

"Draugas" dabar aprašo pra-loto vakacijas su didele pagar-

ba. Visgi praloto vakacijų ap-rašyme per "Draugą" kai ku-rie patėmijimai išrodo juokin-gi. Pavyzdžiui, pasak aprašy-mo, pralotas labai gražiuojasi sveitintaučių dievotumu ir duosnumu Dievo garbei. Sako, lietuviai negalintys susilyginti su amerikais.

Tai visgi, matote, pralotas jaučiasi ne labai užganėdintas lietuviais, ir kad taip tikren-bėj yra, gali liudyti ir dar tas faktas, jog pereitą sekmadienį jis išbarė parapijonus, buk jie permažai pinigų aukaujantys bažnyčiai.

O jeigu taip yra, tai natu-ra-lu užduoti klausimas: kodel pralotas neina pas amerikonus?

Aš manau, kad nei vienas lietuvius neverktų, jei pralotas persikeltų į sveitintaučių tarpą. Tikrai, kad neverktų! O jei pralotas Krušas netiki mano žodžiais, tai gali pamėginti, idant persitikrinus.

Šiaip viskas mūsų parapijį pasilieka po senovei. Paulytė dar tebėra klebonijoj. Mūsų pa-rapijos piknikas, palyginus jį su kitų parapijų piknikais, tai švakai nusisekė. Parapijonai šneka, kad piknikų nepasiseki-mo priežastys esančios tame, jog parapijonai negauna balso parapijos reikaluose. O kai ne-gauna balso, tai parapijonai kalba: tegul, girdi, kunigas Krušas laikosi sau visus balsus ir tegul jis sau žinosi.

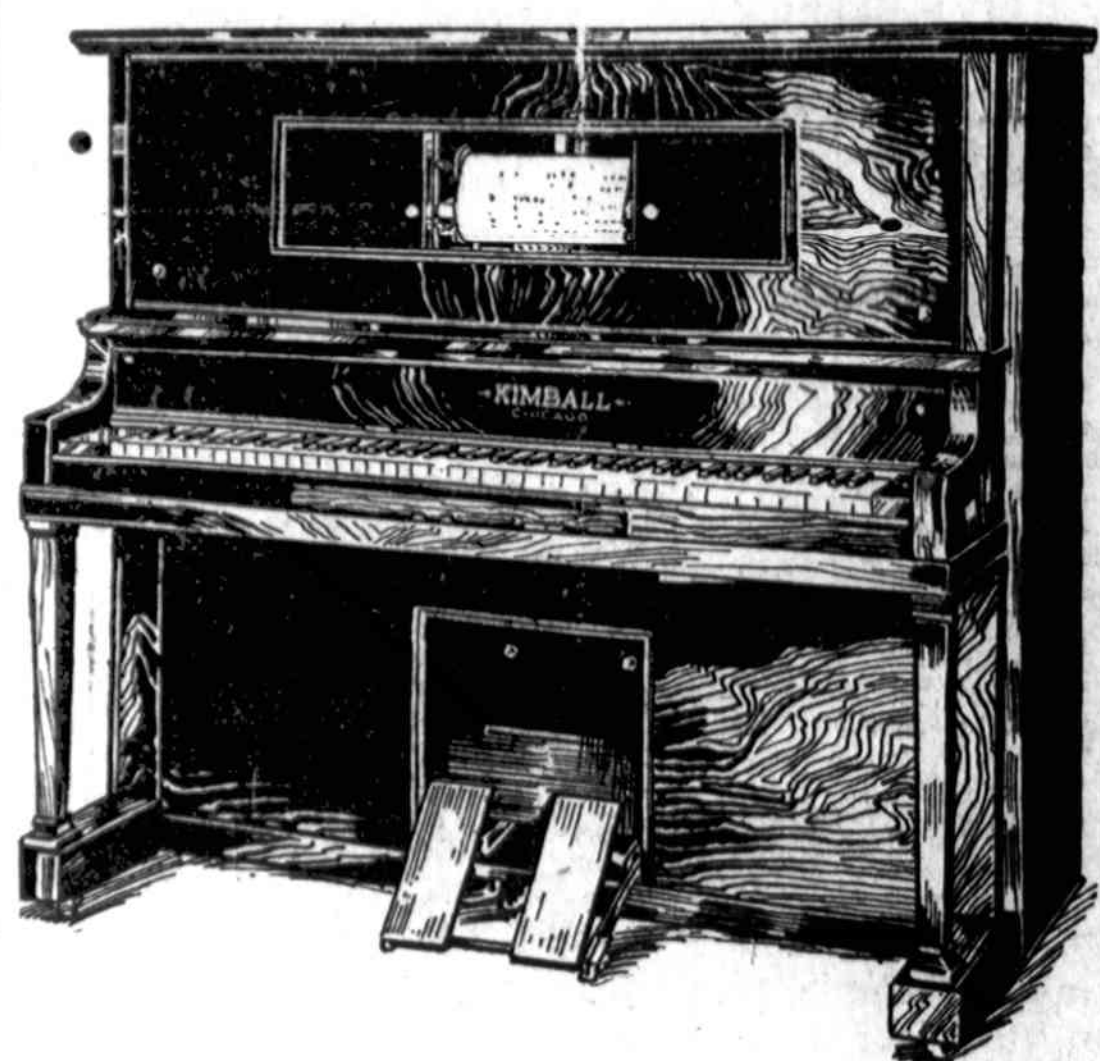
Senas Parapijonas.

"Du keliu" Vaičiaus teatre

Nedėlio, rugsėjo 11 d., Vaič-kaus teatras pirmas pradeda savo sezoną nepaprastai gra-

BARGENAS Grojiklių PIJANŲ

Didis skaičius grojiklių pianų pagrįžo iš Kimball dirbtuvės pertaisyti ir per naują nubaigti. Pavasario ir vasaros sezono juos gavome į mainus ant naujų Kimball Grand ir Grand Reproducing pianų. Šie pianai grojina ir atrodo taip, kaip nauji ir pilnai gvarantuoti per mus pačius ir W. W. Kimball Co., kuri Juos pabudavoja. Norintieji įsigyti gerą pianą už mažai pinigų **veikite tuojau, matykite šios bargenas kuogreičiausia.**

Kerzheim Grojiklis Ažuolo Medžio	\$195.00
Gulbransen Grojiklis riešuto medžio	\$250.00
Claretone Grojiklis raudonmedžio	\$298.00
Gulbransen Grojiklis riešuto medžio	\$325.00
Irving Grojiklis raudonmedžio	\$345.00
Schmith & Schultz Grojiklis	\$360.00
Marshal Grojiklis Ažuolo medžio	\$375.00
Kimball Grojiklis Ažuolo medžio	\$395.00
Story & Clark Grojiklis	\$475.00

Su viršminėtais pianais duodame suolelį, rolemis šepelę, lempą ir didį skaičių volelių visai veltui. Tik įmokėkite mažą dalelę, o liekančius pinigus imkite 2 metus laiko išmokėti.

4177-83 Archer Ave. 1922-32 S. Halsted St.

M. KEZES, Vedėjas

J. NAKROŠIS, Vedėjas

Vienintėlės Lietuvių Krautuvės autorizuotos pardavinėti KIMBALL PIANUS ir kurių visuomet turime didį skaičių madų ir bargenų savo krautuvėse del Jusų pasirinkimo.

MADOS.

3078 — Sunkesnei moterei labai tinkantis modelis. Sukirptos mieros 16 ir 18 metų ir 36, 38, 40, 42, 44 ir 46 colių per krutinę. 36 mierai reikia 4 1/2 yardų 40 colių materijos ir 1 yardas 32 colių skirtingos materijos.

3042 — Pastebėtinai smarki sukni. Sukirptos mieros 16 ir 18 metų ir 36, 38, 40, 42 ir 44 colių per krutinę. 36 mierai reikia 2 1/2 yardų 40 colių materijos ir 1/2 yardų skirtingos materijos apsiuvinėjimui.

3033 — Plonjanti sukni. Jofe kiekviena nors ir tvirčiausia moteris ploniute. Sukirptos mieros 36, 38, 40, 42, 44 ir 46 colių per krutinę. 36 mierai reikia 3 1/2 yardų 36 colių materijos ir 2 1/2 yardų kaspinelio.

3079 — Sporto ir kelionėi tinkanti sukni. Paprasta ir praktiška. Lengvai pasiuvama. Tinka iš bile materijos. Sukirptos mieros 16 ir 18 met., taigpi 36, 38, 40, 42 ir 44 colių per krutinę. 36 mierai reikia 2 1/2 yardų 40 colių materijos ir 1/2 yardo 36 colių skirtingos materijos.

3074 — Graži lengva ir patogiai suknė mažai mergaitei. Gera iš bile kokios materijos. Sukirptos 6, 8, 10, 12 ir 14 colių per krutinę. 8 metų mergaitei reikia 1 1/2 yardų 40 colių materijos.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduota blanketę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima pristūsti pinigų arba krasos ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:

Naujienu: Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Cia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No .....

Mieros ..... per krutinę

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

žiai papuoštoj Lietuvų Audi-terioj. Tai bus kaip ir meno šventė, nes scenoje vienas iš gražiausių sceniškų veikalių "Du keliu". Veikalas jau dabar labai gražiai suderintas su repetuotas, nors dar lieka jo patobulinimui dvi savaitės laiko. Malonu bus kiekvienam trejetą valandų pagaltoti, pamąstyti, susikaupti ir pasirinkti sau iš tų dviejų kelių vieną kelią, kuriuo žmogui reikia ke-liauti.

Garsinkitės Naujienose

Zonite
For Cuts and Wounds
Apsisaugokit užsikrėtimo! Gydykit kožną žaizdą arba įsibrėžimą su šiuo ne nuodijantiu antiseptiku. Zonite užmuša bakterijas. Ir išgydo.

A. PRABISH GRABORIUS
Automobiliui visokiems reikalinga. Pašaukus naktį greit suteikiame patarnavimą.
2205 Lake St. Melrose Park, Ill. Phone Melrose Park 797

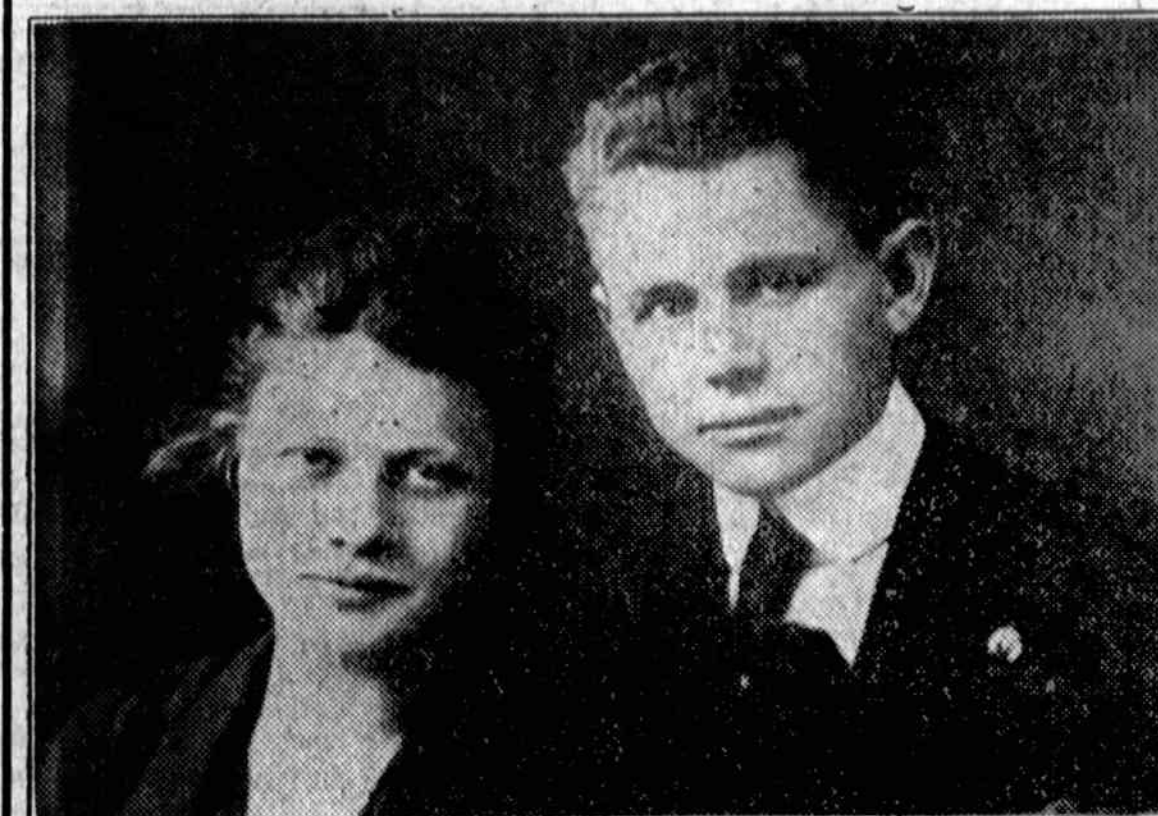
A + A Emilija Mikoliunaitė

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugpjūčio 26 d., 11 val. ryto, 1927 m., sulaukus 3 metų amžiaus. Gimus a. a. Emilija birželio 20, 1924 m., Chicago, Ill. Paliko dideliame nu-ludime motiną Marijoną po tėvais Stakenaitė, tėvą Vin-cą, seserį Julijaną, brolių Edvardą ir gimines. Kunas pa-sarvotas randasi 8436 Vincennes ave.

Laidotuvės įvyks panečely, rugpjūčio 29 d., 8 val. ry-to iš namų į Sv. Leono parapijos bažnyčią, kurioje atsi-bus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. Emelijos Mikoliunaitės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvė-se ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę liekame

Tėvas, brolis, sesuo ir giminės.
Laidotuvėse patarnauja graborius Eudeikis Tel. Yards 1741.

PAJIESKOJIMAS

Pajieskau savo moteries kuri mane apleido Vasario 21 d., 1927 m. pasiimdama su savim 8 metų su-nų Wilimą. Meldžiu moteries su-grįžti visi neusipratimai bus pa-naikinti. Girdėjau, kad ji save vadina Agnes Burnett. Ji sveria 150 svarų, 5 pėdų aukščio, nukirp-tais juodais plaukais, 35 metų am-žiaus. Meldžiu kitų, kurie ją pa-žįsta pranešti man jos adresą; už teisingą pranešimą duosiu \$100 at-lyginimo.

WILLIAM ADAMS

2960 Milwaukee Ave.,

Chicago, Illinois

GYDO
Kraujo, odos, chroniškas slaptas ligas vyrų ir moterų senas žaizdas, ligas rectal,
Dr. J. W. Beaudette
VIRŠUI ASHLAND STATE BANKO
1800 So. Ashland Ave.

Valandos:
Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10. Nedė-lio nuo 2:30 iki 4:30 po pietų

REZIDENCIJA:
2226 Marshall Blvd.
TELEFONAS CRAWFORD 1480
TELEFONAS CANAL 9464

Phone Brunswick 2373
LOUIS W. WOJTYLA
GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Linozinas suteikiu visokiems reikalingam
Atdara dieną ir naktį
2509 Fullerton Ave., Chicago

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis ir Pigesnis Už Ki-tų Patarnavi-mas.
J. F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDEJAI
Didysis Ofisas:
4605-07 S. Hermitage Av.
Tel. Yards 1741 ir 4040
SKYRIUS
4447 So. Fairfield Avenue,
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 So. 49th Ct., Cicero
Tel. Cicero 8794 ir 8094
SKYRIUS
3201 Auburn Ave., Tel. Blvd. 3201

Pastaba: Mano ofisas dabar randasi naujoj vietoj
DR. VAITUSH OPTOMETRISTAS

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skandėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotuo-mo, skandamų akių karsčių, atitaiso kreivas akis, nuima katarkta, at-taiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuot-se atsitikimuose egzaminavimas da-romas su elektu, parodančia ma-žiausias klaidas. Specialė atyda at-kreipiamą į mokyklos vaikus. Val. 10 iki 8 val. Nedėlio 10 iki 1 val. p. p.
4712 So. Ashland Ave.
Te. Boulevard 7598

25 METŲ PATYRIMO
Pritaikyme akinų del visokių akių

JAN SMETANA, O. D. OPTOMETRISTAS
Ekspertas tyrimo akių ir prietaikymo akinų
1801 South Ashland Ave.
Platt Bldg., kamp. 18 St., 3 augštas
Kambarys 14, 15, 16, 17 ir 18
Pastebėkit mano iškalbas
Valandos nuo 9 ryto iki 8:30 vak.
Nedėlioj uždaras
Tel. Canal 0623.

Tel. Boulevard 4139
A. MASALSKIS GRABORIUS
Musų patarnavimas laidotuvėse ir kokia-mo reikale, visuomet esti sanžiningas ir nebrangus, todėl kad neturime išlaidų už-laikymu skyrių.
3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

S. D. LACHAVICZ
Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas
2314 W. 23rd Place
Chicago, Ill.
Patarnauja laidotuvėse kuopigiausiu Reikale medžiu at-sisaukti, o mano darbu busite užga-nėdinti.
Tel. Canal 1271 ir 2199

a + a
Vincas Zubin
Persiskyrė su šiuo pasauliu rugpjūčio 25 d. 5 val. ryto, 1927 m., sulaukus 57 m. amžiaus, gimęs Lietu-voj, žagarės vals. ir parapijos. Amerikoj išgyveno 28 metus; nevedęs, paliko dideliame nu-ludime motiną Elžbietą, du brolius Juozapą ir Prancišką, ir broliene Magdalena Zubi-nienę. Kunas pasarvotas ran-dasi 4119 S. Maplewood ave.
Laidotuvės įvyks pirmadien-nyj, rugpj. 29 d., 1 val. po piet iš namų bus nulydėtas į Tautiškas kapines.
Visi a. a. Vincento Zubino giminės, draugai ir pažįsta-mi esat nuosirdžiai kviečia-mi dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patar-navimą ir atsisveikinimą.
Nuliudę liekame
Motina, broliai ir brolienė.
Laidotuvėse patarnauja gra-borius F. Butkus.

SERGANTI ŽMONĖS
Del geriausio ir greičiausio išgydymo pasitarkit su
Dr. B. M. Ross Specialistu
Jo trisdešimtis me-tų pasekmingo prak-tikavimo gydyme chroniško ir užkrė-čiams ligų, kraujo, puslės, privatiškų ir slaptų ligų, jums y-ra garantija jo at-sakomingu. Pasi-tarimas dykai. Jis vartoja Amerikos ir Europos gydymo metodus. Geriausiai ir greičiausiai išgydo. Ofisas

35 S. Dearborn St.
Kampas Monroe Street, Chicago, Crilly Building
Imkite elevatorą iki penktos aukšto. Vy-rų priėmimo kambarys 506, — Moterų 508. Ofiso valandos kasdien nuo 10 ryto iki 6 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 po piet. Panešėj. Sėdėd ir Sėdėd) nuo 10 ryto iki 8 valandai vakare.

SIS TAS IS LIETUVOS

Tarptautinės Esperanto kalbos korespondenciniai kursai

Neužilgo, esperantininkų rūpesniui, daromi esperanto kalbos kursai laisviam. Bile žmogus kur nors gyvendamas gali lengvai pramokti. Visas kursas kainuoja 15 litų, vėliau brangs.

Taip pat komersantai gali duoti savo firmų skelbimus, kurie plačiai išsigsarsins. Susirašinėjimų, vedimų, iškojimų skelbimai po 2 litu. 20x30 centimetrų lapas kainuoja 80 litų.

Kreiptis: mok. Edv. Medišauskas, Kietaviškis, Trakų apskr.

Paskutiniu laiku Lietuvoj prasidėjo didesnis esperantininkų judėjimas. Daugiau išperkama esperanto literatūros.

—Tindi-Rindi.

DAINOS

Del keturių balsų

Surištos L. Eremino

Sios dainos tinka chorams ir kvartetams, o taip pat kiekvienam dainų mylėtojų. Susideda iš dviejų dalių: mišrios chorams ir vyrų chorams. Joje telpa 67 dainos su įvairiomis gaidžių kombinacijomis. Tvirtais audimo apdarais.

Išgysk sau vieną šių dainų sąsiuvinį ir dainuok. Daina tai yra mūsų sielos suramintoja ir pagoda: liudna — padainuok dainelę ir palinksmėsi, vargas tave spaudžia — padainuok dainelę ir užmirsi, dvasios nupulimą jauti — padainuok ir sutiprėsi, žodžių, dainoje rasi tikrą ir geriausią savo draugę. Ši knygelė, taipgi yra didelis papuošalas namams. Kaina su priėmimu \$1.50.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

NORI TAPTI PILIECIU

Skaityk

AMERIKOS PILIETIS

Kaina 25 centai — gaunamas Naujienose

Šioj knygelėje skaitytojas ras visus reikalingus pamokinius ir žinias apie šios šalies tvarką ir valdžios formą, anglų ir lietuvių kalbą. Visi faktai su sąlyta klausimų ir atsakymų formoje, kuriuos išsiskaitęs kiekvienas vyras ar moteris be jokių sunkumų galės išlaikyti egzaminą bile kokioj valstijoje ir lengvai gauti pilietiškas popieras.

Reikalauk tuojau prisijusdamas 25 centus.

Chicago, Ill.

Naujienos

1739 So. Halsted St.

Ką reiškia tavo vakarykštis sapnas?

Žmonės sapnavo ir sapnuos, pasakoją savo sapnus kitiems ir pasakos ir: pagaliai, ar mes tikime ir sapnus ar netikiame, bet mums visiems yra malonu, kada sapnuojasi gerai sapnai ir, kad jie reiškia mums gerą. Mes visi vengiame neprišapnuoti kunigo, o jei prišapnuojame, jaučiames blogai; bet mums miela sapnuoti apie gražią merginą, ar moterį apie vyrą, ir kai mes tatau sapnuojame, mes jaučiames gerai. Mokinkimės gyventi tokiu gyvenimu, kuriame sapnuotose tiktai geri sapnai; o išaiškinimui kas nakt sapnuojamų sapnų įsigykite naują, didelį, gražų, SAPNININKĄ, kuriame randasi išguldymai kelių tūkstančių sapnų ir pagraizintų dargybų paveikslų. Kaina su priėmimu 75 centai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdienais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

Draugijų Valdybos 1927 m.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TATVISO KLIUBO valdyba 1927 m.: pirm. Juozapas Ruta, 3422 So. Lowe Ave., pag. Adolpas Vainauskas, 3548 So. Union Ave., nut. rašt. S. Kunevičia, 3220 So. Union Ave., fin. rašt. J. Grinius, 723 W. 34 St., kontr. rašt. F. Kaspiras, 3534 So. Lowe Ave., kas. Jonas Žilvitis, 3308 So. Emerald Ave., teisėjas Steponas Dilius, Liet. Auditorijos atstovas P. Lėtukas, apieknai kasos: J. Mačiulis ir J. Paškevičia.

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS valdyba 1927 m.: pirm. T. Janulis, 3430 So. Morgan St., pirm. pag. Aug. Jankauskas, 3232 Emerald Ave., nut. rašt. P. Kilis, 941 West 34 St., turt. rašt. A. Kaulakis, 3842 So. Union Ave., kontr. rašt. J. Stanaitis, 6918 So. Maplewood Ave.,

išd. J. Racevičia, 3326 So. Union Ave., išd. grobėjai: J. Krikščius, 3157 Emerald Ave. ir Iz. Masaitis, 3211 So. Union Ave., maršalka J. Petrolevičia, 843 W. 33 St., knygnos prižiūrėtojai: F. Valančius ir V. Stonkus, 1819 S. 50 Ave., Cicero, Ill., direktorius Auditorium Bendrovė T. Janulis.

Susirinkimus laiko kiekvieną mėnesį kas pirmą sekmadienį, 12 val. diena, Chicago Lietuvių Auditorijos svetainėje, 3133 So. Halsted St.

DRAUGYSTĖS LIETUVIŲ VĖLIAVAMERIKOJE No. 1 valdyba 1927 m.: pirm. K. Deivis, 5648 South Bishop St., tel. Republic 7411, pirm. pag. I. Kačinskienė, 6821 South Rockwell St., nut. rašt. J. Dubalskis, 2100 W. 22 St., fin. rašt. A. Ambutas, 16000 So. Lincoln St., Harvey, Ill., kasos globėjai: O. Gužauskienė, 5005 So. Trepp Ave. ir S. Skridulienė, 1517 So. 49 Ct., Cicero, Ill., maršalka P. Tiškevičia, 7009 So. Washenaw Ave., kasierius A. Česna, 4501 So. Paulina St., tel. Boulevard 4652, ligonių komitetas: O. Devienis, 5648 So. Bishop St., K. Dauda, 2146 W. 23 St.

Laiko susirinkimus kas antrą nedėdienį 1 val. po pietų.

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ ant Bridgeporto valdyba 1927 m.: pirm. S. Mažeikis, 3149 So. Halsted St., pirm. pag. J. Mineikis, 3219 So. Wallace St., nut. rašt. D. Gulbinas, 3144 South Wallace St., turt. rašt. A. Lazauskas, 3339 So. Union Ave., kontr. rašt. A. Raduskas, 3328 Auburn Ave., išdėsninkas A. Bugailiškis, 3339 So. Wallace St., advokatas J. W. Zacharevičia, 903 W. 33 St.

Susirinkimai atsituba kas pirmą trečiadienį mėnesio.

LIETUVIŲ RYTINĖS ŽVAIGZDĖS PAS. ir PASIL. KLIUBO valdyba 1927 m.: pirm. J. Makrickas, 4036 Brighton Pl., pirm. pag. V. Čepelis, 1654 N. Robey St., rašt. M. Crepul, 3227 Le Moyne St., fin. rašt. J. Radiauskas, 5124 Dakin St., kontr. rašt. P. Labanaukas, 1351 Dean St., pag. M. Krajauskas, 1750 Wabansia Ave., marš. M. Ziukas, 1354 N. Paulina St., kas. L. Strupas, 3636 North Ave.

Susirinkimai atsituba kas pirmą trečiadienį mėnesio.

Announcements

Pranešimai

SLA 36 kuopos nariams pranešu, kad užsimokėti duokles jie gali pas mane namuose (3200 Lowe Ave.). Eidamas finansų raštinko pareigas, noriu atkreipti kiekvieno 36 kuopos nario dėmesį į tai, kad įsų teisės Susivienijime pirmiausia priklauso nuo to, ar esate užsimokėję duokles, ar ne. Narys, neužsimokėjęs per tris mėnesius, esti suspenduojamas. Taipgi, kieno mokėsiniai užvilkę, atėikite, netaikdami, kol įvyks kuopos susirinkimas, pas mane į namus ir užsimokėkite. — J. Balchunas, SLA 36 kp. finansų r. št.

Jaunosios Birutės išvažiavimas su dovanomis bus sekmadienį, rugs. 28 d., Beverly Mills miškuose, prie 87 ir Western gt. Bus programos, šokių, žaismų ir tt. Visi kviečiami atsilankyti. — Komitetas.

Draugijos Lietuvos Vėliava Amerikoje No. 1 turės šeimynišką išvažiavimą į Fellow park aug. 28 d. Draugai ir draugės važiuokite 111 karsais kol pasiegs, o gausit mašiną, kuri nuveis į vietą. Ale bukite kaip 11 val. ryto, o paskiau negausite mašinos. Malonėkite visi atsilankyti. — Kom.

Joniskiečių L. K. Klubas rengia J. Savickio darbe puikų pikniką rugs. 28 d. Pradžia 11 val. iš ryto. Bus puikus programos, lietuviška muzika. Joniskiečių trokas lauks ant Archer 48 St. (prie Joliet stoties) nuo 11 val. iki 1 po pietų. Visus ves veltui į vietą; įžanga dykai. — J. B.

Lietuvių Piliiečių Brolybės Klubo Amerikoje susirinkimas įvyks rugpičio 28 d., Mildos svet. 1 val. po pietų. Meldžiamu prisibūti visus laiku. Valdyba

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

Announcements

Pranešimai

Draugijos švento Antano iš Padvos visi nariai butinai atsilankydami ant pašventinimo Dievo Apveltojos parapijos varpų sekmadienį kaip 2-30 val. po pietų, rugpičio 28 d. Susirinkti į parapijos svetainę. — Valdyba.

Humboldt Parko Lietuvių Politiskų Klubo rengia gražų išvažiavimą nedėlioj, rugpičio 28 d., į Willington miškų Demp No. 1. Ten bus labai graži publika, geriausias kolas No. 1, karo dar nesate girdėję. Todel ne vienas nepraleiskit, visai traukit į Willington miškų. Visus kviečia komitetas.

Personal

Asmenų laiko

DOLERIS dovanų tam, kuris praneš kur randasi Simonas Shatis ir Jonas Gronlund, yra labai svarbus reikalas jų gerovei.

JOSEPH YUSHKEWITZ 3647 Archer Ave. Chicago, Ill.

LIETUVIAI

Kurie esate pirke Sub-division žemę ir jums nori panaikinti kontraktus arba jus nesutinkate su kontraktu, tai pasimatykite su manim tuojau. A. B. ALLEN 134 N. La Salle St. Central 3355

LIETUVIAI — Tonsilai pagamina daugiau mirčių negu appendicitis. Širdies ligos ir reumatizmas pacina nuo ligotų tonsilų. Išimkite juos del savo apsaugojimo, priemonomis kainomis del visų. Dr. Frank L. Nathanson, 3846 W. Madison St. Van Buren 7556

FARMERIS ieško šeimynininkės nuo 40 iki 50 metų senumo, gali būti ir su vaiku. Turi mokėti šeimynininkaiti arba dirbti prie biznio. Galima matyti iki ponedėliui. 2527 W. 46th Pl. I aukštas

Aš malonėkau asabiškai pasisėkėti su ponu Diversono Skaistėgiu, už turbaciją atlygis ant vietos. Su godone, Povilas Bukevica, 3514 Park Ave., Chicago, Ill.

PAIESKAU apsiavedimui pasiturinčio vaikino arba našlio nuo 35 iki 45 m. Prisiųskite savo paveikslą kartu su laišku. Aš esu našlė, be vaiku, 36 metų senumo. Rašykite: Box 961, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

ESU našlė 40 metų amžiaus. Ieškau našlio arba vaikino apsiavedimui, ne senesnio kaip 45 metų. Turi būti geras žmogus. Rašykite: Box 960, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

REIKALINGA moteris partneris tarp 30 ir 4 metų amžiaus prisidėti \$3,000 prie rooming house biznio, nesandio didelį pelną. Turi būti mylinti teisybę ir laisva. Atsiliepti ypatingai nuo 6 ligi 9 vakarais arba laišku pas Mrs. Foote, 1652 Monroe st.

Help Wanted—Female

Darbininkių Reikia

REIKALINGA suaugusi mergina arba moteris be vaikų prie namų darbo. Pragyvenimas ant vietos. Atsiliepti iki bučernės. A. Siratovich, 2558 W. 69th St.

REIKIA patyrusių moterų operatorių prie valčių dresių, 125-129 S. Market St. 7 fl. Alexander Bros.

Help Wanted—Male

Darbininkių Reikia

REIKALAUJU reprezentantų visose lietuvių kolonijose, uždarius \$50 į savaitę ir aukščiau, bedarbis ar darbe budamas nedaro skirtumo. Rašykite: B. Jasudas & Co., Chicago, Ill.

5 — VYRŲ — 5

Alga

Turi gerai išrodyti ir kalbėti angliskai.

Matykite Mr. Anthony

134 N. La Salle St.

Rm. 1514

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24.50 iki \$25.00. Pradėkit tuojau, gera mokėsite. Ring & Wilson, 3459 Cottage Grove Ave.

LIETUVIAI. Kalbėkit savo prigimtą kalbą, padarykit sau prospektus, patyrimas nereikalingas, mes parodysim kaip mieroiti. Reikia parduoti savo parduotuvę, geriausiai pasitęsusi, su \$24

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

(Continued from page 7)

Real Estate For Sale

Nemal-Zemė Pardavimui

Visuomenės Tarnai

Mes:
Teikiame RAKTĄ prie Nejudamo Turto (Real Estate).

Mes:
Tarpininkaujame prie įgijimo saugiausio turto pasaulyje — žemės su budinkais-trobesiais.

Mes:
Parduodame tavorą — namus, žemę saugesnį už visas bankas pasaulyje.

Mes:
Žinome, kad lietuviai pralobė pirkdami namus, žemę, etc.

Daugiau drąsos
Turėjo pravadininkai, užtai jie šandie yra turtingais ir laimingais.

Atdaros duris visiems
Kurie geidžia laimės, turto sau ir savo šeimynai, imdami drąsos žingsnį

Šandie (ne rytoj)
Musų rinkos BARGENAI valug jųsi kisenai. Skaitykite, skirkitės, o vėliaus pas mus pasiteiraukit čion netilpusius bargenus.

Bridgeporto apilinkėj
Geroj vietoj

4 flatų geras murinis namas su reikalingais įtaisymais, parduoda labai pigiai. Cash reikia \$3000. Kaina tik \$9000.

Stebėtinas gerumas namo, Dar stebėtinesnis pigumas!

Kur?
Ten kur visi nori.

Bizniavas kamp. tvirtas namas, 1 štoras, 4 flatai po 4 kambarius su vanom, elektara ir kitais parankumais, 2 karų garažas. Rendo į mėn. \$175. Cash reikia tik \$5000. Kaina labai maža. Geram biznieriui auksinė proga pilnoj to žodžio prasmėj.

Gas ir Oil stotis
Gerai išdirbtas, Darbas ant visados. Prie gerai žinomo Western boulevare. Tirotoj vietoj. Zema kaina tik \$1500. Ilgas lisas, gera proga ir puiki ateitis.

Bridgeporto dovana
6 fl. mur. namas, po 4 kamb. Visi reikalingi įrengimai. Reikia cash tik \$4,000. Kaina žema.

Beverly Hills distrikte
BIRUTĖS kalnas primena šitą apilinkę. Graži 7 kamb. rezidencija, apsupta dideliais medžiais. Visi moderniški parankumai, platus lotas, 50x125, visas apaugęs medžiais ir visa apilinkė išrodo į žalių mišką. Šita rezidencija parduoda įnešant \$3,000, cash kaina labai žema, tik \$7,500.

Bargenų laukas
Kiekvienas musų pagarsinimas yra vertas matymo, nes tai yra tikri bargenai, išrinkti iš tukstančių kitų. Zmogus neapsivils matydamas bile vieną čion paminėtą tikrą pirkinį. Apart to, dar turime daug bargenų visose dalyse Čikagos, kurių čion visų negalima paminėti. Kas interesojuosi pirkimu namo, loto ar biznio, atsikreipęs pas mus visados ras didžiausią skaitlių iš ko pasirinkti, o pirkęs bus apščiui užganėdintas, nes gaus geriausią bargeną, ką Čikaga gali suteikti. Pirkimo ar pardavimo reikale visados kviečiamo atsilankyti pas mus.

S. J. DARGUŽIS,
807 W. 18th St. Canal 4960

Real Estate For Sale

Nemal-Zemė Pardavimui

NEGIRDĖTAS MAINAS!

Išsimaino murinę cottage su ekstra kampiniu lotu. Namas randasi ant 64 ir Springfield ave. Malnysiu i buclerę, automobilius arba i mažą farmą.

F. LUCAS & CO.
4108 Archer ave.
Tel. Lafayette 5107

PARDAVIMUI naujas moderniškas 2 flatų murinis namas, 4-4, 3-3 ir 6-6 kambarių. Stikliniai užpakaliniai portai, karštu vandeniui šildomas pirmas augstas, netoli mokyklų ir bažnyčios, gera transportacija.

Graži 8 kambarių rezidencija, 3 karų garažas, (Chicago Lawn), platus lotas.

Puikios krautuvės prie Archer Ave., gatavos del išrendavimo, arba mainysiu i lotus.

Vieno augšto namas, saldinių ir notion biznis, 5 kambarių flatas, cementiniu pamatu, kaina \$9200.

2 augštų medinis namas, 4-4 kambarių, kaina tik \$5300.

HENRY KOPEWSKI
4003 Archer Ave.
Phone Lafayette 9305

Atyda Biznieriams
2 augštų biznio namas, geroj vietoj, tinkamas visokiems bizniam, su 3 pagyvenimais, 3 mašinių garažas, lotas 50x125, kaina tik \$16,000.

PARDAVIMUI 3 pagyvenimų namas, po 4 kambarius, rendos \$82 i mėnesį, kaina tik \$6,000, įmokėjimas \$1,000.

3 AUGŠTŲ murinis namas, 5 pagyvenimų po 3-4-5 kambarius, visi flatai išrenduoti ir įneša \$110 i mėnesį. Kaina tik \$8,300. Įmokėjimas \$1,000. Likusius \$50 i mėnesį.

Taipgi turime didelių ir mažų namų mainymui.

Z. S. Mickevičė
2505 W. 63 St.
Tel. Hemlock 0800

Aukštos Rušies
2 flatų murinis namas apilinkėj 71 St.

ir Rockwell St.

Gera vieta, netoli didelio Marquette Parko.

Mainysiu i mažesnį namą.

Atvažiukit i musų didįjį ofisą

ir mes nuvešime jums i tą vietą.

Atdara vakarais
ir visą dieną nedėlioj.

RUBIN BROS.
4155 Archer Ave.
Tel. Lafayette 8705

LABAI PIGIAI
Parsiduoda 6 flatų murinis namas 3 flatai po 6 kamb. ir 3 po 4 kamb. Kewanee boileris, netoli Halsted ir 61 gat. kaina \$25,000. Cash reikia apie \$6,000. Mainysiu i mažesnį.

S. PASZKEWICZ
6345 So. California Ave.
Hemlock 4555

DIDSLIS bargenas. Pardavimui 2 lotai, randasi 144 St. ir Halsted St. Harvey, Ill. 50 pėdų, bizniavi lotai. 7359 So. Paulina St.

PARDAVIMUI
Naujas garadzius 50x125, įtaisytas pagal vėliausios mados. Didelis Sales Room, gražus frontas, parduosim pigiai. Randasi 3921-23 Archer Ave.

PARDAVIMUI 5 kambarių bungalow, farnas šildoma, arti gatvėkarių, arba mainysiu ant loto ar 1/4 akro, su namu ar be namo. West arba N. W. apilinkėj, netoli kaip Maywood Subdivizijos, 7040 S. Oakley Ave.

4 flatų naujas murinis namas, įplaukų \$220 i mėnesį, kaina \$4500, \$2000 žemiau kainos, reikia pinigų, 2447 W. Marquette Rd.

Lietuviai darykit biznį su lietuviais, kampinė krautuvė, 5 kambarių flatas, 3 karų murinis garažas, galima varuoti kaip ofisą, mainysiu i lotą arba namą kaip dalį įmokėjimo. Walter J. Paul Real Estate, 3236 W. 55th St. Apt. 2

PARDAVIMUI per budavotoją 5 kambarių naujas moderniškas medinis bungalow, galima padaryti 4 kambarius ant viškų, farnas šildoma, tilingridys ir maudynės, įmuryta vana, moderniška konstrukcija, gatvė cementuota, gera transportacija, \$6900, išmokėjimais. 2138-40 74th Av. R. J. Brett. 4005 Milwaukee Ave. Kildare 6405

6 FLATŲ MURINIS, \$18,000 Equity \$9000, mainysiu i lotus išmokėjus arba gerą vasarinę cottage. Earl Grendale, 4956 N. Kentucky Av. Palisade 0029

Real Estate For Sale

Nemal-Zemė Pardavimui

PARDAVIMUI ARBA MAINYMU

45 automobilių telpantis garažas; galima pirkti su namu arba viengą biznį; įmokėti \$3000. Savininkas mainys ant namo arba lotų.

8 flatų bizniavas namas su visais įtaisymais išsimaino ant farmos.

3 pagyvenimų murinis namas išsimaino ant buclerės arba lotų.

C. P. CUROMSKIS CO.
5833 S. Western ave.
Hemlock 6151

PARDAVIMUI 7 kambarių medinis namas su garažium. Puikioj apilinkėj, Roselande. Parduosiu pigiai. 10520 So. State St.

NAUJAS 2 augštų murinis namas, krautuvė ir 2 flatai, Clearinge. Krautuvės vieta užimta restoranu. Parduosiu biznį ir viską už didžiausią bargeną, arba mainysiu i mažesnį mieste namą, arba išmokėtą lotą, kaip dalį įmokėjimo. Atišaukit 6158 S. Massasoit Ave. arba 5840 W. 64 St. Del susitarimo šaukit Republic 3227. J. Pacevicz.

Kas nori greitai
Parduot—Mainyt Pirk

Namą
Biznį
Automobilį
Farmą

Atsiliepkite pas mus
Geras Bargenus greit per pašarą išleidiame.

Mūsų kostumeriai laukia, ką turit, del mūsų turgas praneškit telefonu Canal 4960
807 W. 18th St.

SUSTOK rupinties apie pirkimą, arba mainymą namo, loto, farmos ar biznio. Atleik pas mus, pavesk tu rupestį mums ir busi laimingas. Mes turim daug bargenų jums pasiulyti ir daug selsmanų, kurie greit gali išmainyti arba parduoti jūsų prapertę. Stanko & Nestor, 5007 Archer Ave. Lafayette 6036.

Pardavimui labai pigiai, už \$9700, du bizniavi namai, abiejuose yra soft drink užteigos, viename 4 kambariai apacioj ir 5 viršui, antrame name 2 kambariai gyvenimui. Ant galo loto yra 6 kambarių namas. Lotų platumas 50 pėdų. 1 krautuvė išrendota be lyso. Antra krautuvė valdo savininkas. Norintiesiems gali but išrenduoti su barais ir planų, rendos neša \$150 i mėnesį. Esu priverstas greit parduoti, nes tuojau važiuoju i Lietuvą. Yra cementinis sklepas, elektara, gasas ir vanos; labai gera vieta del minkštų gėrimų biznio, prie pat Chicago rubežiaus, arti Halsted St. 817 W. 123 St.

PARDAVIMUI naujas 2-jų flatų muro namas ant 62nd St. ir Fairfield Ave. po 6 kambarius, miegamieji portai, garu šildomas, geležiniai balkiai, pleisteruotas besementas, per visą baltojo aržuolo medžių užbaigimas, ir dviejų karų garadzius. Visi įrengimai pagal naujausios mados. (Savininkas) J. Grybas, 10138 Yale Ave. Commodor 0248

NAMAS, 2 LOTAI
Parsiduoda 8 kambarių namas, patogioj vietoj, 2 lotai žemės, graži pievutė, vaisingai medžiai. Visai arti prie Marquette Parko. Apžiūrėti galima trečiadienais ir šeštadieniais po pietų. 8234 W. 64th St. Tel. Prospect 9496.

PARDAVIMUI 3 arba 4 lotai netoli Norwood Parko per savininką, 30x125 ir 40x125, nebrangiai. Telefonuokit savininkui, Mansfield 9090.

5 kambarių bungalow, sienose lovos, elektra, gasas, cementiniai šaltiniai, moderniški parankumai, parduosiu pigiai, savin. Mansfield 9090.

2 aukštų murinis namas, 3 karų garažas, 50 pėdų lotas, moderniškas, nepaprastas bargenas. Palisade 3432.

PARDAVIMUI ARBA MAINYMU

NAUJAS murinis namas, 11 pagyvenimų ir 2 štorai, vėliausi įtaisymai, sienos, lovos ir vanos su lietim; parcelinis ice box ir parcelinės šėpos virtuvė. Kewanee boileris, garu šildomas. Morgičius baltas tik už 5 metų. Parduosiu pigiau \$1500 negu vertas.

Kreipkitės tuojau. Padarysite i du metu dvigubus pinigus.

A. VISBARAS
6409 S. Kedzie ave.
Hemlock 3825

PARDAVIMUI 6 kambarių medinis bungalow. Parduosiu pigiai, nes išvažiuoju i farmas. 6817 S. Kildare Ave.

PARDAVIMUI 2 flatų murinis namas, 1 metų senumo, 5-5 kambarių, garu šildomas, 2 karų garažas, pigiai, 7932 Lafayette Ave. Triangle 2600.

SU mažu įmokėjimu galite nupirkti naują 6 kambarių muro bungalow puikiai pabudavoto ir moderniškai įrengta. Jei kas nori, gali pirkti ir už cash. Namas randasi puikioje Marquette Park apilinkėje, tik trejetas blokų nuo parkų, arti gatvėkarių ir boulevary. Pirkėjas gaus lengviausius išmokėjimo sąlygas. Kreipkitės: 7114 S. Campbell Ave.

PARDAVIMUI pigiai namas su minkštų gėrimų bizniu arba biznis be namo. Biznį mainysiu i mažą automobilį. 2508 W. 38th St.

PARDAVIMUI 2 flatų murinis namas 4-4 kamb. ir 2 kamb. stoge, 6 1/2 pėdų cementuotas basementas, 2 mašinių garažas. Randasi gražioj vietoj prie bulvaru, gatvėkarių ir parkų, biskį aptaisius iš vidaus, galima parduoti už \$9000. Mano kaina \$6500, pinigais \$800 arba daugiau. Matykite

PAKALNI
(Pakel)
6949 So. Rockwell St.
Hemlock 0367

Taipgi turiu 2 flatų muro namą dabar statomą labai gražioj vietoj kurį parduosiu pigiau negu kat tamsta galit gaut kitur. Pinigais tikiai \$2500 arba daugiau.

Taipgi statau visokius namus ant kantraktų.

JOHN PAKALNIS
(Pakel)
6949 So. Rockwell St.
Phone Hemlock 0367

Žvaigždė
Englewood apilinkėj
Tik \$500.00 cash.

NUPERKA:
4 flatų gerą muro namą 2 po 6 kamb. ir 2 po 5 kamb. Lotas 50x125
3 Garažai
Rendos i mėn. \$261.
Kaina tik \$23,000.00
Visi patogumai.

Kam toji Laimė?
Tas kas matys šį bageną.
Juk tai tikra dovana!
Teiraukitės pas

Real Estate For Sale

Nemal-Zemė Pardavimui

PARDAVIMUI ARBA MAINYMU

45 automobilių telpantis garažas; galima pirkti su namu arba viengą biznį; įmokėti \$3000. Savininkas mainys ant namo arba lotų.

8 flatų bizniavas namas su visais įtaisymais išsimaino ant farmos.

3 pagyvenimų murinis namas išsimaino ant buclerės arba lotų.

C. P. CUROMSKIS CO.
5833 S. Western ave.
Hemlock 6151

PARDAVIMUI 7 kambarių medinis namas su garažium. Puikioj apilinkėj, Roselande. Parduosiu pigiai. 10520 So. State St.

NAUJAS 2 augštų murinis namas, krautuvė ir 2 flatai, Clearinge. Krautuvės vieta užimta restoranu. Parduosiu biznį ir viską už didžiausią bargeną, arba mainysiu i mažesnį mieste namą, arba išmokėtą lotą, kaip dalį įmokėjimo. Atišaukit 6158 S. Massasoit Ave. arba 5840 W. 64 St. Del susitarimo šaukit Republic 3227. J. Pacevicz.

Kas nori greitai
Parduot—Mainyt Pirk

Namą
Biznį
Automobilį
Farmą

Atsiliepkite pas mus
Geras Bargenus greit per pašarą išleidiame.

Mūsų kostumeriai laukia, ką turit, del mūsų turgas praneškit telefonu Canal 4960
807 W. 18th St.

SUSTOK rupinties apie pirkimą, arba mainymą namo, loto, farmos ar biznio. Atleik pas mus, pavesk tu rupestį mums ir busi laimingas. Mes turim daug bargenų jums pasiulyti ir daug selsmanų, kurie greit gali išmainyti arba parduoti jūsų prapertę. Stanko & Nestor, 5007 Archer Ave. Lafayette 6036.

Pardavimui labai pigiai, už \$9700, du bizniavi namai, abiejuose yra soft drink užteigos, viename 4 kambariai apacioj ir 5 viršui, antrame name 2 kambariai gyvenimui. Ant galo loto yra 6 kambarių namas. Lotų platumas 50 pėdų. 1 krautuvė išrendota be lyso. Antra krautuvė valdo savininkas. Norintiesiems gali but išrenduoti su barais ir planų, rendos neša \$150 i mėnesį. Esu priverstas greit parduoti, nes tuojau važiuoju i Lietuvą. Yra cementinis sklepas, elektara, gasas ir vanos; labai gera vieta del minkštų gėrimų biznio, prie pat Chicago rubežiaus, arti Halsted St. 817 W. 123 St.

PARDAVIMUI naujas 2-jų flatų muro namas ant 62nd St. ir Fairfield Ave. po 6 kambarius, miegamieji portai, garu šildomas, geležiniai balkiai, pleisteruotas besementas, per visą baltojo aržuolo medžių užbaigimas, ir dviejų karų garadzius. Visi įrengimai pagal naujausios mados. (Savininkas) J. Grybas, 10138 Yale Ave. Commodor 0248

NAMAS, 2 LOTAI
Parsiduoda 8 kambarių namas, patogioj vietoj, 2 lotai žemės, graži pievutė, vaisingai medžiai. Visai arti prie Marquette Parko. Apžiūrėti galima trečiadienais ir šeštadieniais po pietų. 8234 W. 64th St. Tel. Prospect 9496.

PARDAVIMUI 3 arba 4 lotai netoli Norwood Parko per savininką, 30x125 ir 40x125, nebrangiai. Telefonuokit savininkui, Mansfield 9090.

5 kambarių bungalow, sienose lovos, elektra, gasas, cementiniai šaltiniai, moderniški parankumai, parduosiu pigiai, savin. Mansfield 9090.

2 aukštų murinis namas, 3 karų garažas, 50 pėdų lotas, moderniškas, nepaprastas bargenas. Palisade 3432.

PARDAVIMUI ARBA MAINYMU

NAUJAS murinis namas, 11 pagyvenimų ir 2 štorai, vėliausi įtaisymai, sienos, lovos ir vanos su lietim; parcelinis ice box ir parcelinės šėpos virtuvė. Kewanee boileris, garu šildomas. Morgičius baltas tik už 5 metų. Parduosiu pigiau \$1500 negu vertas.

Kreipkitės tuojau. Padarysite i du metu dvigubus pinigus.

A. VISBARAS
6409 S. Kedzie ave.
Hemlock 3825

PARDAVIMUI 6 kambarių medinis bungalow. Parduosiu pigiai, nes išvažiuoju i farmas. 6817 S. Kildare Ave.

PARDAVIMUI 2 flatų murinis namas, 1 metų senumo, 5-5 kambarių, garu šildomas, 2 karų garažas, pigiai, 7932 Lafayette Ave. Triangle 2600.

SU mažu įmokėjimu galite nupirkti naują 6 kambarių muro bungalow puikiai pabudavoto ir moderniškai įrengta. Jei kas nori, gali pirkti ir už cash. Namas randasi puikioje Marquette Park apilinkėje, tik trejetas blokų nuo parkų, arti gatvėkarių ir boulevary. Pirkėjas gaus lengviausius išmokėjimo sąlygas. Kreipkitės: 7114 S. Campbell Ave.

PARDAVIMUI pigiai namas su minkštų gėrimų bizniu arba biznis be namo. Biznį mainysiu i mažą automobilį. 2508 W. 38th St.

PAKALNI
(Pakel)
6949 So. Rockwell St.
Hemlock 0367

Taipgi turiu 2 flatų muro namą dabar statomą labai gražioj vietoj kurį parduosiu pigiau negu kat tamsta galit gaut kitur. Pinigais tikiai \$2500 arba daugiau.

Taipgi statau visokius namus ant kantraktų.

JOHN PAKALNIS
(Pakel)
6949 So. Rockwell St.
Phone Hemlock 0367

Žvaigždė
Englewood apilinkėj
Tik \$500.00 cash.

NUPERKA:
4 flatų gerą muro namą 2 po 6 kamb. ir 2 po 5 kamb. Lotas 50x125
3 Garažai
Rendos i mėn. \$261.
Kaina tik \$23,000.00
Visi patogumai.

Kam toji Laimė?
Tas kas matys šį bageną.
Juk tai tikra dovana!
Teiraukitės pas

Real Estate For Sale

Nemal-Zemė Pardavimui

PARDAVIMUI ARBA MAINYMU

45 automobilių telpantis garažas; galima pirkti su namu arba viengą biznį; įmokėti \$3000. Savininkas mainys ant namo arba lotų.

8 flatų bizniavas namas su visais įtaisymais išsimaino ant farmos.

3 pagyvenimų murinis namas išsimaino ant buclerės arba lotų.

C. P. CUROMSKIS CO.
5833 S. Western ave.
Hemlock 6151

PARDAVIMUI 7 kambarių medinis namas su garažium. Puikioj apilinkėj, Roselande. Parduosiu pigiai. 10520 So. State St.

NAUJAS 2 augštų murinis namas, krautuvė ir 2 flatai, Clearinge. Krautuvės vieta užimta restoranu. Parduosiu biznį ir viską už didžiausią bargeną, arba mainysiu i mažesnį mieste namą, arba išmokėtą lotą, kaip dalį įmokėjimo. Atišaukit 6158 S. Massasoit Ave. arba 5840 W. 64 St. Del susitarimo šaukit Republic 3227. J. Pacevicz.

Kas nori greitai
Parduot—Mainyt Pirk

Namą
Biznį
Automobilį
Farmą

Atsiliepkite pas mus
Geras Bargenus greit per pašarą išleidiame.

Mūsų kostumeriai laukia, ką turit, del mūsų turgas praneškit telefonu Canal 4960
807 W. 18th St.

SUSTOK rupinties apie pirkimą, arba mainymą namo, loto, farmos ar biznio. Atleik pas mus, pavesk tu rupestį mums ir busi laimingas. Mes turim daug bargenų jums pasiulyti ir daug selsmanų, kurie greit gali išmainyti arba parduoti jūsų prapertę. Stanko & Nestor, 5007 Archer Ave. Lafayette 6036.

Pardavimui labai pigiai, už \$9700, du bizniavi namai, abiejuose yra soft drink užteigos, viename 4 kambariai apacioj ir 5 viršui, antrame name 2 kambariai gyvenimui. Ant galo loto yra 6 kambarių namas. Lotų platumas 50 pėdų. 1 krautuvė išrendota be lyso. Antra krautuvė valdo savininkas. Norintiesiems gali but išrenduoti su barais ir planų, rendos neša \$150 i mėnesį. Esu priverstas greit parduoti, nes tuojau važiuoju i Lietuvą. Yra cementinis sklepas, elektara, gasas ir vanos; labai gera vieta del minkštų gėrimų biznio, prie pat Chicago rubežiaus, arti Halsted St

Trumpa Sacco-Vanzetti bylos istorija

South Braintree žmogžudystė. — Trejopos rūšies įrodymai. — Liudininkai. — Dr. Morton nuomonė. — Apystoviniai įrodymai. — „Kaltės jautimo“ įrodymas. — Kaip Sacco ir Vanzetti buvo areštuoti. — Madeiros prisipažinimas. — Pastangos atnaujinti bylą. — Georg Branting nuomonė. — Prof. Frankfurterio knyga. — Bendros išvados.

Sacco-Vanzetti byla sujudio visą pasaulį. Visur buvo protestuojama prieš Massachusetts teismo nuosprendį. Vienok nežiūrint į visus protestus, rugpjūčio 23 d. teismo nuosprendis tapo įvykdytas: Sacco ir Vanzetti mirė elektros kėdėje.

Kadangi ta byla sukėlė tiek daug triukšmo, tai skaitau busiant ne pro šalį nors ir trumpai apie ją pakalbėti. Pirmoj vietoj bandysiu panagrinėti tuos įrodymus, kuriais pasiremamas teismas išnešė savo nuosprendį.

Žmogžudystė, dėl kurios Sacco ir Vanzetti buvo pasmerkti mirti, įvyko balandžio 15 d. 1920 m. Frederick Parmenter ir Alessandra Beradelli buvo nužudyti benešant čėverykų dirbtuvės (kuri randasi Braintree, Mass., 30 mylių nuo Bostono) pinigais. Žudeikos su \$15,775 pabėgo automobiliu. Trims savaitėms praėjus tapo areštuoti Sacco ir Vanzetti ir apkaltinti žmogžudyste. Kaltinimas buvo motyvuojamas: 1. liudininkų liudijimas, 2. apystoviniai įrodymai ir 3. kaltinamųjų keistu elgesiu po areštavimo.

Liudijimai žmonių, kurie tvirtino, jog apipėšime dalyvavo Sacco ir Vanzetti, neturi jokios vertės. Net teisėjas Webster Thayer pareiškė, jog nuosprendžio išnešimas nepriklausė nuo liudijimų („For these verdicts did not rest, in my judgment, upon the testimony of the eye-witnesses...“).

Iš kaltinamosios pusės liudininkų nė viename atvejyje nebuvo reikalaujama identifikuoti prasižengėlius. Štai vienas to liudijimo pavyzdys. Mary E. Splaine, čėverykų dirbtuvės darbininkė, išgirdo šuvį ir pribėgo prie lango. Tuo laiku automobilis važiuojo per geležinkelio bėgius. Atstumas tarp jos ir automobilio buvo maždaug 60 pėdų. Ji matė automobilį kokias tris sekundas. Nežiūrint į tai, teisme ji smulkmeniškai papasakojo, kaip atrodė sėdėjusis automobilis vyras. Girdi, jis svėrė kokius 140 ar 145 svarus, atrodė raumeningas. Kairoji ranka buvusi pusėtinai didelė; antakiai tamsūs, plaukai sušukuoti atgal, etc.

Dr. Morton, paskilęs psichologas, sako, jog tas liudijimas yra gryniausias absurdas. Joks žmogus į tris sekundas negalėtų pastebėti tiek daug dalykų. Tuo labiau, kad automobilis smarkiai važiuojo ir buvo kokių 60 pėdų atstume.

Kiti keturi liudininkai, nors ir nebuvo tiek absurdiški, bet ir jų liudijimai buvo visiškai neįtikinaty. Jie, kaip prof. Frankfurter sako, neturėjo jokios vertės.

Dabar paanalizuokime taip vadinamus apystovinius įrodymus (circumstantial evidence). Vienatinis apystovinis įrodymas, kuris turi šiek tiek tokios vertės, — tai revolveris. Pas Sacco buvo rastas automatinis Colt .32 kalibro. Viena iš šių kulkų, kuri tapo išimta iš nužudytųjų kūnų, buvo išauta iš tokio pat revolverio. Tapo

pakviestas kapitonas Proctor, valstijos policijos viršininkas, išreikšti savo nuomonę kai del to revolverio. Jis išreikšė tą nuomonę, kad rasta nužudytųjų kune kulka No. 3 galėjo būti išauta iš Sacco revolverio („My opinion is that it is consistent with being fired from that pistol“).

Toks įrodymas absoliučiai nieko neįrodo. Jis nieko teigiamo nepasako. Ta kulka galėjo būti išauta iš Sacco revolverio arba iš kieno nors kito, — automatinis Colt'ų juk yra daug.

Kitas ekspertas, kapitonas Van Amburgh, surado ant kulkos kokių tai brėžius, kuriais remiantis jis įrodinėjo, jog ji priklausė Sacco revolveriui. Savo affidavit'e kap. Proctor (kuris buvo nė kiek neblogesnis ekspertas, kaip Van Amburgh) sako, jog tie brėžiai buvo visai neįtikinaty įrodymai. O kadangi kap. Proctor buvo pasiryžęs tokią pat nuomonę pareikšti teisme, tai, jo visiškai nebuvo klausta, ką jis mano apie tuos brėžius.

Kitas apystovinis įrodymas buvo Sacco kepturė. Plėšimo vietoje buvo rasta kepturė, kuri, kaip liudijo vienas liudininkas, atrodė maždaug taip pat, kaip ir Sacco kepturė. Bet tuo pačiu laiku tas liudininkas davė suprasti, jog jis jokiu būdu nesutvirtins, kad rastoji kepturė priklausiusi Sacco. Prie tokių aplinkybių tas įrodymas nustojė viskios reikšmės.

Pasireniant tokiais liudijimais ir apystoviniais įrodymais joks teismas nebutų drįsęs pasiginti kaltinamuosius į elektros kėdę. Gal tad „kaltės jautime“ (consciousness of guilt) įrodymas buvo labiau įtikinantis?

Pažiūrėkime. Nėra abejimo, kad Sacco ir Vanzetti tuoj po areštavimo elgėsi taip, tarsi jie būtų buvę kalti. Pavyzdžiui, jie melavo; įdvių kalbos, kvotą darant, buvo prieštarausiančios. Tačiau reikia turėti galvą, kad jie buvo areštuoti kaip nužudytųjų asmenys. Apie tai, kad jie bus apkaltinti žmogžudystės papildymu, jie nieko nežinojo.

Sacco ir Vanzetti, kaip žinia, buvo radikalai. Tuo laiku, kai jie tapo areštuoti (1920 m. gegužės mėn.), ant „raudonųjų“ tiesiog buvo rengiamos ablavos. Tad visai galimas dalykas, jog jie elgėsi lyg kalti esą todėl, kad bijojosi deportavimo arba kalėjimo už „raudonumą“. Prokuroras, matyt, tatai gerai suprato, nes bandė įrodyti, kad Sacco ir Vanzetti nebuvo jokie radikalai. Esą radikalizmo skraiste jie norėjo savo kriminaliskus darbus pridengti. Tačiau laike tardymo paaiškėjo, kad teisingumo departamentas Sacco ir Vanzetti vardus į savo „juodas knygas“ jau senai buvo įtraukęs. Jie ten figuravo kaip pavojingi radikalai.

Taip dalykams esant kaltintojų pareiga buvo įrodyti, jog Sacco ir Vanzetti elgėsi lyg kalti esą todėl, kad jie papildė žmogžudystę, o ne todėl, kad jie buvo radikalai. To nebuvo padaryta. O prie tokių aplinkybių ir „kaltės jautimo“ įrodymas pasidaro labai neįtikinantis.

Iš aukščiau paminėtų faktų bus aišku kiekvienam, kad Sacco-Vanzetti prasikaltimas toli gražu nebuvo įrodytas. Bet yra dar ir kitokių dalykų, kurie verčia abejoti, kad Sacco-Vanzetti būtų dalyvavę apipėšime.

Nei vienas nei kitas pirm to nebuvo apkaltintas papildymu

kokio nors prasikaltimo. Vanzetti pardavinėjo žuvį, o Sacco dirbo čėverykų dirbtuvėse. Jis buvo, kaip liudijo jo darbdavys, labai pastovus darbininkas („a very steady worker“). Sunku tikėti, kad tos rūšies žmonės be niekur nieko būtų prisidėję prie apipėšimo, kuris buvo papildytas dienos šviesoj. Dar daugiau abejojimų dėl įdvių kaltumo sukelia tas faktas, jog nebuvo mažiausio įrodymo, kad į įdvių rankas būtų patekę tie \$15,775. Po to, kai įvyko apipėšimas, Sacco ir Vanzetti gyveno lyginai taip, kaip ir pirmą Kiekvienas jų dirbo savo darbą. Niekas nepastebėjo, kad pas juos būtų pasireiškęs „kaltės jautimas“.

Iki areštavimo niekas nenužūrėjo, kad Sacco ir Vanzetti būtų prie South Braintree plėšimo prisidėję. Įdvių areštavimas įvyko prie sekamų aplinkybių. Policija ieškojo kažkokio Boda, kuris buvo įtariamas papildymu prasikaltimo Bridgewater. Tapo patirta, kad Boda viename garaže paliko savo automobilį pataisyti. Garažo savininkas prisizadėjo tuoj policijai pranešti, kaip tik kas ateis automobilio atsiimti.

Gegužės 5 d. (trims savaitėms praėjus po South Braintree žmogžudystės) Boda su kitais trimis vyrais (tarp jų buvo Sacco ir Vanzetti) atėjo automobiliu atsiimti. Jiems buvo pasakyta, kad automobilis dar nėra sutaisytas. Tuo pačiu laiku tapo pranešta policijai. Kai policija atvyko, visi keturi vyrai buvo apleide garažą. Boda ir keltvirts vyrai, Orciani, nuvažiojo motociklu, o Sacco ir Vanzetti įėjo į gatvę. Nuo to laiko Boda dinga, kaip ir nuo vandenio. Orciani buvo areštuotas ant rytojaus. Jis įrodė savo nekaltumą ir tapo paleistuotas. Sacco ir Vanzetti „čia areštavo“ gatvėkarij, „kurio jie važiuojo apleidę garažą“.

Tokia tai buvo Sacco ir Vanzetti areštavimo istorija. Tiesioginio įrodymo, kad jie būtų dalyvavę apipėšime, policija neturėjo. Iš kitos pusės, įdvių elgesys bėgiu trijų savaitių prieš areštavimą sudaro tokį įspūdį, kad jie buvo nekalti. Sunku prileisti, kad plėšikai, kuriems teko \$15,775, būtų drįsę eiti su policijos ieškoma Orciani į garažą atsiimti įmenkos vertės automobilį.

Kai del Celestino F. Madeiros prisipažinimo nėra reikalo daug kalbėti. Madeiros, kuris sėdėjo kartu su Sacco ir Vanzetti, buvo nuteistas mirti už papildymą žmogžudystės laike apipėšimo banko. 1925 m. jis padarė pareiškimą, kad South Braintree žmogžudystę papildė jis, o ne Sacco ir Vanzetti, ku-

Patvinusi gatvė Fort Scott, Kas., miestely. Vanduo gatvę siekė 5 pėdas, delei smarkaus lietaus išsiligus Marmaton upei.

rie su tuo prasikaltimu nieko bendra neturėjo.

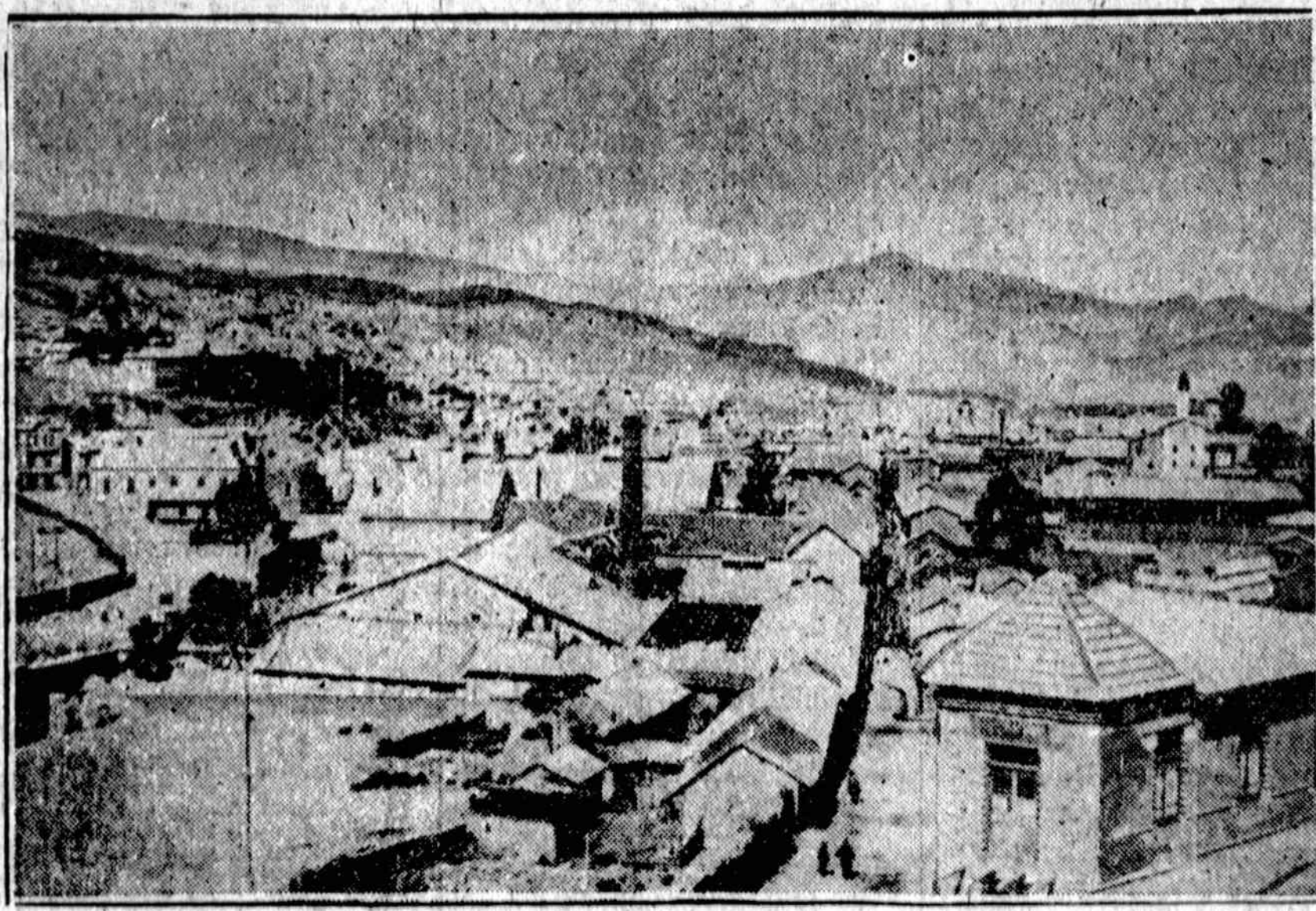
Madeiros prisipažinimas, kaip tokis, didelės reikšmės, žinoma, negalėjo turėti. Bet gilynėjai turėjo surinkti daug ir kitokios medžiagos, kuri būtų padėjusi surasti tikruosius žmogžudystės kaltininkus.

Tačiau visos gynybų pastangos atnaujinti bylą nuėjo niekais. Teisėjas Thayer, kuris nuteisė Sacco ir Vanzetti, gubernatorius Fuller, aukščiausias valstijos teismas ir aukščiausio federalio teismo teisėjai (Holmes, Brandeis, Stone ir Taft) atsisakė išpildyti gynybų prašymą, kad byla būtų iš naujo nagrinėjama. Beje, gubernatorius Fuller buvo sudaręs komitetą, kurio tikslas buvo ištuos du italų, įėjus įdvių kaltę nebuvo įrodyta? Tai nėra pirmas atsitikimas. Chicago anarhistų pakorimas buvo dar šlykštesnis teisingumo mindžiojimas. Bet apie tą pagarsėjusią Chicago anarhistų bylą pakalbėsiu kitą kartą.

K. A.

Aviatorė Gladys Roy, 25 m., kuri rengėsi skristi iš New Yorko į Romą, bet neseniai liko užmušta besisukancio propelerio Watson aviacijos lauke, ties Youngstown, Ohio.

Bolivijos, Pietų Amerikoje, sostinė La Paz, Indų kalnuose. (Bolivijoje neseniai buvo ištikęs inkų-indėnų sukilimas, kuris betgi liko tuoj numalšintas).

SVEIKATA

Ši skyrių: Dr. A. J. KARALIUS—3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.
veda: Dr. A. MONTVID—1579 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Sveikatos Redakcijos pranešimas

Pranešame, kad dantų higienos srityje rašinės dantų gydytojai. Dr. Jonas Mockus jau apsiėmė bendradarbiauti, — jį saisi duos tinkamų patarimų apie dantų užlaikymą. Stengiamės gauti ir kitų dantistų raštų.

Visi raštai Sveikatos redakcijos peržiūrimi. Už tai skaitytojai gaus tikrai naudingų ir suprantamų parašytų straipsnių.

Kviečiame ir lietuvių farmaceutus (aptiekininkus) rašinėti. Greitoj ateity pasiskelbime kas apsiėmė bendradarbiauti.

Apie ligonių priežiūrą rašinės slaugės (nursės).

—Sveikatos redakcija.

Alus

Vienas skaitytojas klausia, ar alus sveika gerti. Pirmiausia, alus, geras tikras alus, gan sveikas gėralas, ypatingai liešiams, silpniems žmonėms. Džiovininkams patariama alus gerti. Vienok mūsų klausėjas, matomai, kalba apie dabartinį „alų“. Čia, žinoma, visai kitas klausimas.

Amerikoje dabar dirbama vadinamas „near beer“, kuris sveikatai gerti ir kuris nekenkia sveikatai. Paskui geriamą vadinamas „needle beer“. Šitas „alus“ dirbama šitaip: nusiperka saunininkas bečką „near beer“ į kurią paskui įšvirkščia alkoholio. Jei geras alkoholis, tai dar pusė bėdos, bet paprastai vertojamas prastas alkoholis. Maža net šiaip jau koki nors galva svėginti nuodai. Žinomas dektas, tokis alus kenkia sveikatai, ypatingai viduriams.

Nemie darytas alus mažiau kenkia, bet gadiną vidurius, ypatingai jei drumstas. Kartais ir į naminį alų dedama naminis, Naminis alus kenkia viduriams. Stiklas litas dar pusė bėdos, bet paprastai tokis alus geriamas sykiu su namine, kas didina kenksmingumą.

Tai tiek galiu apie alų pasakyti.—Dr. A. J. Karalius.

Žaizdos

Sutrenkimai. Maži sutrenkimai paprastai nieką nereiškia. Bet neretai po oda pasidaro žaizda, gali pertrukti kraują sudynai ir pagaminti kartais pavojingą kraujotaką. Sutrenkimai vidurių gali sužeisti vidurinius organus. Jei plaučiai pertrūk, ligonis kosi, stoka oro, spiauja kraują. Pertrūkė inkstai, janknės arba kiti vidurių organai pagamina alpimą, šaltą odą, silpną pulsą ir apskritai didelį nusilpimą, kartais šoką. Pertrukęs skrandis pagamina didelius skausmus, vėmimą, silpną pulsą, alpimą.

Gydymas. Mažus sutrenkimus lengva gydyti. Apdėk šaltu kompresu, skausmams susimaužinus vartok karštus kompresus. Galima vartoti šaltas vanduo, švino vanduo, arnika arba alkoholis. Kartais karštas vanduo, švino vanduo, arnikas arba organų sužeidimus, aiškus dalykas, tiktai gydytojas gali gydyti—kartais reikia daryti operaciją.

Šokas. Šoku vadiname apalpinimą arba žado praradimą po įvairių sužeidimų. Dažnai šokas reiškia pavojų. Šauk gydytoją. Kol gydytojas pribus, paguldė ligonį, šiltai apklok, apdėk karštais daiktais. Jei viduriai nesužeisti, duok ko nors karšto išgerti: karštos juodos kavos, arbatos, pieno, vandens. Galima duoti šaukštuką amonijos spirito su vandeniu (ipilk šaukštuką į trečdalį stiklo vandens).

Odos žaizdos. Reiškia tiktai odą sužeista, ne giliau, kraujo mažai.

Gydymas. Nuvalyk žaizdą šiltu vandeniu, gerai nuplauk, nuimk visokius daiktus, kurie būtų prie odos prilipę. Nuplauk odą lengvu antiseptiku (borinės rūkšties skiedinys, arba vanduo ir muilas). Apdėk žaizdą borinės rūkšties tepalu ir tyru merliu arrišk.

Gilesnės žaizdos. Gilesnės žaizdos reikalauja sumanesnio gydymo. Kartais reikia susiuti, kartais didesnį kraujotaką sustabdyti, kartais įlaūžtas arba perlaūžtas kaulas sutaisyti.

Gydymas. Išplauk žaizdą lengvu antiseptiku (šiltas borinės rūkšties skiedinys—borinės rūkšties gali dėti į vandenį kiek nori), sustumk apdraskytą odą, apdėk borinės rūkšties tepalu (aptiekose vadinasi „unguent. acidi borici“), aprišk steriliu merliu.

Pastaba. Užspaudus ir tvirtinai surišus apstabdomą kraujotaką, bet jei tai negelbsti, tai užrišk, užversk aukščiau žaizdos ir šauk gydytoją.

Kodel žaizdos negyja? Dažnai maža žaizdėlė negyja, bet pučiuoja, tinsta, aplinkui parauduoja arba net puva. Tokiuose atsitikimuose žaizdoje yra bakterijų, kurios pagamina pulius, o šios bakterijos patenka į žaizdą paprastai su nešvariais apvaisais, arba padarant žaizdą nešvariu daiktu—toku būdu, ant kurio jau yra bakterijų. Gyjimas atsiranda patsi savaimė, tiktai reikia pašalinti bakterijas. O tai mes padarome plaudami žaizdą antiseptiniais skiediniais—toki skiediniai stabdo bakterijų veisimosi arba jas visai sunaikina, paskui gyjimas jau eina savo keliu. Visuomet reikia risti žaizdos sterilizuotais raiščiais t. y. totais, ant kurių nėra bakterijų. Švinius bet Rokių raištį, kad ir amestą skarelę, sunaikinama bakterijos. Aptiekose perkama sterilizuotus merlius. Žaizdas galima apkrėsti nešvariom rankom: užtai visuomet prieš aplovojimą žaizdos reikia rankos nuoti ir vandeniu nusimazgoti.

Kartais žaizdoje apsigyvenusios bakterijos pereina į kraują ir pagamina kraujo apnuodinimą, kas visuomet ytin pavojinga. Raudonumas aplinkui žaizdą reiškia vieną daiktą, būtent: bakterijos skverbiasi į kraują ir rengiasi pagaminti karaujo apnuodinimą.

Gilenė žaizda užlipti karais pavojinga, nes užlipinama bakterijos, o paskui ir puliai. Geriau palikti vietą puliams išsiti. Jei pulių darosi giliau, tai nieka nelaukus reikia prapliauti, kad davus progos jiems išiti. Nėra jokio senso laukti kol pati žaizda pratrūks arba lėti kokių nors tepalų, kad „pratraktų“. Juo greičiau puliai išeis, juo geriau, juo mažiau pavojaus visam kūni.

Įnuodintos žaizdos. Žmogaus kūnui neretai seriozingi žmogus įkandamas gali apkrėsti sunkia liga. Vabzdžių (bičių, širšių etc.) įkandimai paprastai pavojaus nesudaro. Gyvųjų įkandimai, būtent nuodintųjų gyvųjų visuomet pavojingi. Tokiuose atsitikimuose reikia greitai išdeginti žaizdą, geriau išsiūlpti ir skystima išspiauti—jei burnoje nėra žaizdų, tai gyvųjų nuodai negali veikti. Tokiuose atsitikimuose reikia daktaro. Šunų įkandimai irgi pavojingi, nes šuo gali būti pasiūtes. Pasturo metodė apsaugoja žmogų nuo hidrofbijos (pasiutimo) baisenybių—daktaras žino kas daryti.

—Dr. A. J. Karalius.

Trumpa Sacco-Vanzetti bylos istorija

South Braintree žmogžudystė. — Trejosios rūšies įrodymai. — Liudininkai. — D. Mortono nuomonė. — Apystoviniai įrodymai. — „Kaltės jautimo“ įrodymai. — Kaip Sacco ir Vanzetti buvo areštuoti. — Madeiros prisipažinimas. — Pastangos atnaujinti bylą. — Georg Brantingio nuomonė. — Prof. Frankfurterio knyga. — Bendros išvados.

Sacco-Vanzetti byla sujūdino visą pasaulį. Visur buvo protestuojama prieš Massachusetts teismo nuosprendį. Vienok nežinant į visus protestus, rugpjūčio 23 d. teismo nuosprendis buvo įvykdytas: Sacco ir Vanzetti mirė elektros kėdėje.

Kadangi ta byla sukėlė tiek daug triukšmo, tai skaitau busiant ne pro šalį nors ir trumpai apie ją pakalbėti. Pirmoji vieta bandysiu panagrinėti tuos įrodymus, kuriais pasiremamas teismo išsprendimo nuosprendis.

Žmogžudystė, dėl kurios Sacco ir Vanzetti buvo pasmerkti mirti, įvyko balandžio 15 d. 1920 m. Frederick Parmenter ir Allessandra Beradelli buvo nužudyti benešant čėverykų dirbtuvės (kuri randasi Braintree, Mass., 30 mylių nuo Bostono) pinigais. Žudeikos su \$15,775 pabėgo automobiliu.

Trims savaitėms praėjus tapo areštuoti Sacco ir Vanzetti ir apkaltinti žmogžudyste. Kaltinimas buvo motyvuojamas: 1. liudininkų liudijimas, 2. apystoviniai įrodymai ir 3. kaltinamųjų kėistų elgesio po areštavimo.

Liudijimai žmonių, kurie tvirtino, jog apipilėsiame dalyvavo Sacco ir Vanzetti, neturi jokios vertės. Net teisėjas Webster Thayer pareiškė, jog nuosprendžio išnešimas nepriklausė nuo liudijimų („For these verdicts did not rest, in my judgment, upon the testimony of the eye-witnesses...“).

Iš kaltinamųjų pusės liudininkų nė viename atveju nebuvu reikalaujama identifiukuoti prisiežėngėlius. Štai vienas to liudijimo pavyzdys. Mary E. Splaine, čėverykų dirbtuvės darbininkė, išgirdo švę ir pribėgo prie lango. Tuo laiku automobilis važiuavo per geležinkelio bėgius. Atstumas tarp jos ir automobilio buvo maždaug 60 pėdų. Ji matė automobilį kokiais tris sekundas. Nežiūrint į tai, teisme ji smulkmeniškai papasakojo, kaip atrodė sėdėjusis automobilis vyras. Girdi, jis svėrė kokius 110 ar 145 svarus, atrodė raumeningas. Kairoji ranka buvusi pusėtinai didelė; antakiai tamsūs, plaukai suukuoti atgal, etc.

Dr. Morton, psichologas, sako, jog tas liudijimas yra gryniausias absurdas. Jekis žmogus į tris sekundas negalėtų pastebėti tiek daug dalykų. Tuo labiau, kad automobilis smarkiai važiuojo buvo kokių 60 pėdų atstume. Kiti keturi liudininkai, nors ir nebuvo tiek absurdiški, bet ir jų liudijimai buvo visiškai neįtikinaty. Jie, kaip prof. Frankfurter sako, neturėjo jokios vertės.

Dabar paanalizuokime taip vadinamus apystovinius įrodymus (circumstantial evidence). Vienatinis apystovinis įrodymas, kuris turi šiek tiek tokios vertės, — tai revolveris. Pas Sacco buvo rastas automatinis Colt .32 kalibro. Viena iš šių kulkų, kuri tapo išimta iš nužudytųjų kūnų, buvo išauta iš tokio pat revolverio. Tapo

pakviestas kapitonas Proctor, valstijos policijos viršininkas, išreikšti savo nuomonę kai del to revolverio. Jis išreikšė tą nuomonę, kad rasta nužudytųjų kune kulka No. 3 galėjo būti išauta iš Sacco revolverio („My opinion is that it is consistent with being fired from that pistol“).

Toks įrodymas absoliučiai nieko neįrodo. Jis nieko teigiamo nepasako. Ta kulka galėjo būti išauta iš Sacco revolverio arba iš kieno nors kito, — automatinis Colt'ų juk yra daug.

Kitas ekspertas, kapitonas Van Amburgh, surado ant kulkos kokius tai brėžius, kuriais remiantis jis įrodinėjo, jog ji priklausė Sacco revolveriui. Savo affidavit'e kap. Proctor (kuris buvo nė kiek neblogesnis ekspertas, kaip Van Amburgh) sako, jog tie brėžiai buvo visai neįtikinaty įrodymai. O kadangi kap. Proctor buvo pasiryžęs tokią pat nuomonę pareikšti teisme, tai, jo visiškai nebuvo klausta, ką jis mano apie tuos brėžius.

Kitas apystovinis įrodymas buvo Sacco kepurė. Plišimo vietoj buvo rasta kepurė, kuri, kaip liudijo vienas liudininkas, atrodė maždaug taip pat, kaip ir Sacco kepurė. Bet tuo pačiu laiku tas liudininkas davė suprasti, jog jis jokiu būdu neįtvirtins, kad rastoji kepurė priklausiusi Sacco. Prie tokių aplinkybių tas įrodymas nustoja visokių reikšmės.

Pasiremiant tokiais liudijimais ir apystoviniais įrodymais jekis teismas nebutų drįsęs pasisųsti kaltinamuosius į elektros kėdę. Gal tad „kaltės jautimo“ (consciousness of guilt) įrodymas buvo labiau įtikinantis?

Paziūrėkime. Nėra abejimo, kad Sacco ir Vanzetti tuoj po areštavimo elgėsi taip, tarsi jie būtų buvę kalti. Pavyzdžiui, jie melavo; jūdvių kalbos, kvotą darant, buvo prieštaraujantys. Tačiau reikia turėti galvoį tą faktą, kad jie buvo areštuoti kaip nužudytųjų asmenys. Apie tai, kad jie bus apkaltinti žmogžudystės papildymu, jie nieko nežinojo.

Sacco ir Vanzetti, kaip žinia, buvo radikalai. Tuo laiku, kai jie tapo areštuoti (1920 m. gegužės mėn.), ant „raudonųjų“ tiesiog buvo rengiamos ablavos. Tad visai galimas daiktas, jog jie elgėsi lyg kalti esą todėl, kad bijojosi deportavimo arba kalėjimo už „raudonumą“. Prokuroras, matyt, tatau gerai suprato, nes bandė įrodyti, kad Sacco ir Vanzetti nebuvo jokie radikalai. Esą radikalizmo skraiste jie norėję savo kriminališkus darbus pridengti. Tačiau laike tardymo paaiškėjo, kad teisingumo departamentas Sacco ir Vanzetti vardus į savo „juodas knygas“ jau senai buvo įtraukę. Jie ten figuravo kaip pavojingi radikalai.

Taip dalykams esant kaltinotojų pareiga buvo įrodyti, jog Sacco ir Vanzetti elgėsi lyg kalti esą todėl, kad jie papildė žmogžudystę, o ne todėl, kad jie buvo radikalai. To nebuvo padaryta. O prie tokių aplinkybių ir „kaltės jautimo“ įrodymas pasidaro labai neįtikinantis.

Iš aukščiau paminėtų faktų bus aišku kiekvienam, kad Sacco-Vanzetti prasikaltimas toli gražu nebuvo įrodytas. Bet yra dar ir kitokių dalykų, kurie verčia abejoti, kad Sacco-Vanzetti būtų dalyvavę apipilėsiame.

Nei vienas nei kitas pirm to nebuvo apkaltintas papildymu

kokio nors prasikaltimo. Vanzetti pardavinėjo žuvis, o Sacco dirbo čėverykų dirbtuvėje. Jis buvo, kaip liudijo jo darbdavys, labai pastovus darbininkas („a very steady worker“). Sunku tikėti, kad tos rūšies žmonės be niekur nieko būtų prisidėję prie apipilėsiame, kuris buvo papildytas dienos šviesoj. Dar daugiau abejojimų del jūdvių kaltumo sukelia tas faktas, jog nebuvo mažiausio įrodymo, kad jūdvių rankas būtų patekę tie \$15,775. Po to, kai įvyko apipilėsimas, Sacco ir Vanzetti gyveno lyginai taip, kaip ir pirma Kiekvienas jų dirbo savo darbą. Niekas nepastebėjo, kad pas juos būtų pasireiškęs „kaltės jautimas“.

Iki areštavimo niekas nenužiūrėjo, kad Sacco ir Vanzetti būtų prie South Braintree plėšimo prisidėję. Jūdvių areštavimas įvyko prie sekamų aplinkybių. Policija ieškojo kažkokio Boda; kuris buvo įtariamas papildymu prasikaltimo Bridgewater. Tapo patirta, kad Boda viename garaže paliko savo automobilį atsiimti. Garažo savininkas prisidėjo tuoj policijai pranešti, kaip tik kas ateis automobilio atsiimti.

Gegužės 5 d. (trims savaitėms praėjus po South Braintree žmogžudystės) Boda su kitais trimis vyrais (tarp jų buvo Sacco ir Vanzetti) atėjo automobilio atsiimti. Jiems buvo pasakyta, kad automobilis dar nėra sutaisytas. Tuo pačiu laiku tapo pranešta policijai. Kai policija atvyko, visi keturi vyrai buvo apleidę garažą. Boda ir keltvitas vyrais, Orciani, nuvežė automobiliu, o Sacco ir Vanzetti įėjo į gatvę. Nuo to laiko Boda dinga, kaip ir nuo vandenį. Orciani buvo areštuotas ant rytojaus. Jis įrodė savo nekaltumą ir tapo paleiszuotas. Sacco ir Vanzetti, kurie areštavo gatvėkarių, buvo jie važiuo apleidę garažą.

Tokia ta buvo Sacco ir Vanzetti areštavimo istorija. Tiesioginio įrodymo, kad jie būtų dalyvavę apipilėsiame, policija neturėjo. Iš kitos pusės, jūdvių elgesys bėgiu trijų savaičių prieš areštavimą sudaro tokių įspūdį, kad jie buvo nekalti. Sunku prileisti, kad plėšikai, kuriems teko \$15,775, būtų drįsę eiti su policijos ieškoma Orciani į garažą atsiimti menkos vertės automobilį.

Kai del Celestino F. Madeiros prisipažinimo nėra reikalo daug kalbėti. Madeiros, kuris sėdėjo kartu su Sacco ir Vanzetti, buvo nuėistas mirti už papildymą žmogžudystės laike apipilėsimu banko. 1925 m. jis padarė pareiškimą, kad South Braintree žmogžudystę papildė jis, o ne Sacco ir Vanzetti, ku-

Patvinusi gatvė Fort Scott, Kas., miestely. Vanduo gatvę siekė 5 pėdas, delei smarkaus lietaus išsiligus Marmaton upei.

rie su tuo prasikaltimu nieko bendra neturėjo.

Madeiros prisipažinimas, kaip toks, didelės reikšmės, žinoma, negalėjo turėti. Bet gynejai turėjo surinkti daug ir kitokios medžiagos, kuri būtų padėjusi surasti tikruosius žmogžudystės kaltininkus.

Tačiau visos gynėjų pastangos atnaujinti bylą nuėjo niekais. Teisėjas Thayer, kuris nuteisė Sacco ir Vanzetti, gubernatorius Fuller, aukščiausias valstijos teismas ir aukščiausiojo federalio teismo teisėjai (Holmes, Brandeis, Stone ir Taft) atsisakė išpildyti gynėjų prašymą, kad byla būtų iš naujo nagrinėjama. Beje, gubernatorius Fuller buvo sudaręs komitetą, kurio tikslas buvo išsiaiškinti, ar byla bešališkai buvo vedama. Komitetas paskelbė savo raportą, kur buvo įrodinėjama, kad teisėjas Thayer būtų vedė bešališkai.

Kas skaitė tą raportą, tas žino, kad komiteto vyriausiasis tikslas, matyti, buvo pateisinti teisėją Thayer. Vienas žymus rašytojas, Harvardo universiteto dėstytojas, savo atvirame laiške kaip tik tokią nuomonę ir išreiškė.

Georg Branting, mirusiojo Švedijos premjero sunus ir garsus advokatas, specialiai atvyko iš Europos susipažinti su Sacco-Vanzetti byla. Apleidamas Ameriką, jis pareiškė: „Aš atvykau čia šaltai ir bešališkai ieškoti tiesos. Aš studijavau rekordus. Su kiekviena diena tiesa vis labiau aiškėjo. Ir juo daugiau tiesos apie tą bylą aš sužinojau, tuo mano pasipiktinimas vis labiau ir labiau didėjo. Keli pasikalbėjimai su Sacco ir Vanzetti ir bylos tyrimas verčia mane manyti, kad Sacco ir Vanzetti yra nekalti“.

Prof. Felix Frankfurter, kuris skaito lekcijas Harvardo universiteto teisių skyrių, išleido net knygą Sacco-Vanzetti bylos nagrinėjimui. Toj knygoj aiškiai įrodoma, kad Sacco-Vanzetti prasikaltimas yra daugiau, negu abejotinas. Pasiremiant tais faktais, kurie paaiškėjo teisme, jekis bešališkas

teisėjas nebutų galėjęs išnešti mirties nuosprendį.

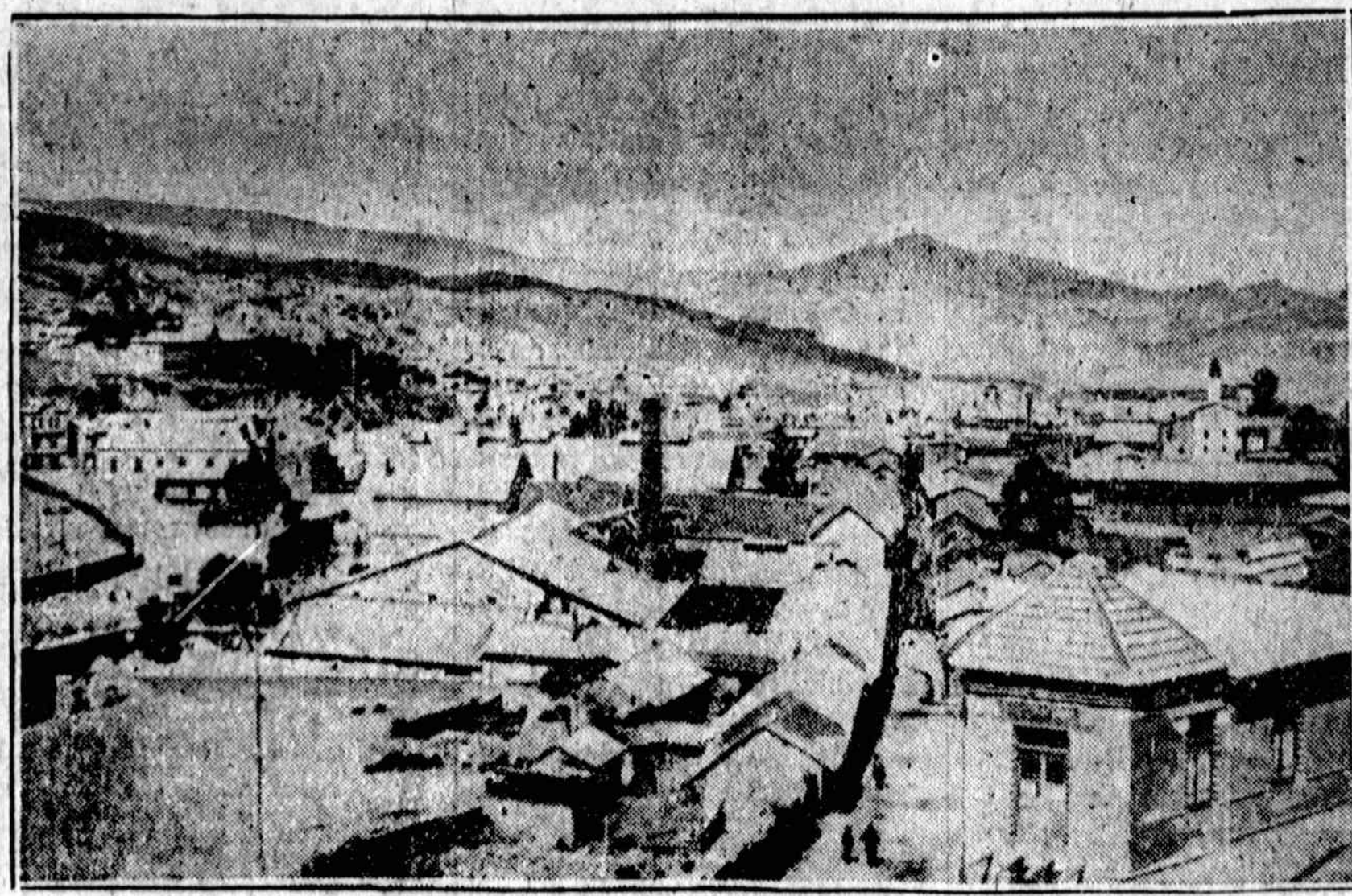
Tai prof. Frankfurterio nuomonė. O štai ką pasakė Dr. Fabian Franklin, buvusias John Hopkins universiteto profesorius ir didelis raudonųjų prietas: „Jeigu Sacco ir Vanzetti nebutų buvę socialistų ir pacifistų agitatoriai, tai vargu bent vienas sąžiningas teisėjas ir jury būtų pasmerkę juos mirti, pasiremiant teisme iškeltais įrodymais“.

Dabar galima padaryti bendrą išvadą. Žmonės, kurie bešališkai ir sąžiningai studijavo teismo eigą, yra tos nuomonės, kad teisme nebuvo įrodyta, jog South Braintree apipilėsimą ir žmogžudystę atliko Sacco ir Vanzetti. Bet kaip, paklausite jūs, galėjo teismas nugalabinti tuos du italų, jeigu jūdvių kaltė nebuvo įrodyta? Tai nėra pirmas atsitikimas. Chicago anarchoistų pakorimas buvo dar šlykštesnis teisingumo mindžiojimas. Bet apie tą pagarsėjusią Chicago anarchoistų bylą pakalbėsiu kitą kartą.

K. A.

Aviatorė Gladys Roy, 25 m., kuri rengėsi skristi iš New Yorko į Romą, bet neseniai liko užmušta besisukančio propelerio Watson aviacijos lauke, ties Youngstown, Ohio.

Bolivijos, Pietų Amerikoje, sostinė La Paz, Indų kalnuose. (Bolivijoje neseniai buvo ištikęs inkų-indėnų sukilimas, kuris betgi liko tuoj numalšintas).

SVEIKATA

Ši skyrių | Dr. A. J. KARALIUS—3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.
veda | Dr. A. MONTVID—1579 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Sveikatos Redakcijos pranešimas

Pranešame, kad dantų higienos srityje rašinės dantų gydytojai. Dr. Jonas Mockus jau apsiėmė bendradarbiauti. Jisai duos tinkamų patarimų apie dantų užlaikymą. Stengiamės gauti ir kitų dantistų raštų.

Visi raštai Sveikatos redakcijos peržiūrimi. Už tai skaitytojai gaus tikrai naudingų ir suprantamų parašytų straipsnių.

Kviečiame ir lietuvių farmaceutus (aptiekininkus) rašinėti. Greitoj ateity paskelbsime kas apsiėmė bendradarbiauti.

Apie ligonių priežiūrą rašinės slaugės (nursės).

—Sveikatos redakcija.

Alus

Vienas skaitytojas klausia, ar alus sveika gerti. Pirmiausia, alus, geras tikras alus, gan sveikas gėralas, ypatingai liepsniams, silpniams žmonėms. Džiovininkams patariama alaus gerti. Vienok mūsų klausėjas, matomai, kalba apie dabartinį „alų“. Čia, žinoma, visai kitas klausimas.

Amerikoje dabar dirbama vadinamas „near beer“, kuris sveika gerti ir kuris nekenkia sveikatai. Paskui geriamas vadinamas „needle beer“. Šitas „alus“ dirbama šitaip: nusiperka salininkas bečką „near beer“ j kurį paskui įšvirkščia alkoholiaus. Jei geras alkoholis, tai dar pusė bėdos, bet paprastai vertojamas prastas alkoholis arba net šiaip jau koki nors gėrų svagėnų mišinys. Žinomas dektas, tokis alus kenkia sveikatai, ypatingai viduriams. Naminis darytas alus mažiau kenkia, bet gadinama viduriams, ypatingai jei drumstas. Kartais ir j naminį alų dedama naminis, naminis alus kenkia viduriams. Stiklas kitas dar pusė bėdos, bet paprastai tokis alus geriamas sykiu su namine, kas didina kenksmingumą.

Tai tiek galiu apie alų pasakyti — Dr. A. J. Karalius.

Žaizdos

Sutrenkimai. Maži sutrenkimai paprastai nieką nereikia, bet neretai po oda pasidaro žaizda, gali pertrukti kraujosudynai ir pagaminti kartais pavojingą kraujotaką. Sutrenkimai vidurių gali sužeisti vidurinius organus. Jei plaučiai pertrukę, ligonis kosi, stoka oro, spiauja krauju. Pertrukę inkstai, jankos arba kiti vidurių organai pagamina alpiją, šaltą odą, silpną pulsą ir apskriti didelį nusilpimą, kartais šoką. Pertrukęs skrandis pagamina didelių skausmus, vėmimą, silpną pulsą, alpiją.

Gydymas. Mažus sutrenkimus lengva gydyti. Apdėk šaltu kompresu, skausmams susimazinusi vartok karštus kompresus. Galima vartoti šaltas vanduo, švino vanduo, arnikas arba organų sužeidimus, aiškus dalykas, tiktai gydytojas gali gydyti — kartais reikia daryti operaciją.

Sokas. Soku vadiname apalpiją arba žado praradimą po įvairių sužeidimų. Dažnai sokas reiskia pavojų. Šauk gydytoją. Kol gydytojas pribus, paguldink ligonį, šiltai apklok, apdėk karštais daiktais. Jei viduriai nesužeisti, duok ko nors karšto išgerti: karštos juodos kavos, arbatos, pieno, vandens. Galima duoti šaukštuką amonijos spirito su vandeniu (ipilk šaukštuką į trečdalį stiklo vandens).

Odos žaizdos. Reiskia tiktai odą sužeista, ne giliau, kraujuo maža.

Gydymas. Nuvalyk žaizdą šiltu vandeniu, gerai nuplauk, nuimk visokius daiktus, kurie būtų prie odos prilipę. Nuplauk odą lengvu antiseptiku (borinės rūkšties skiedinys, arba vanduo ir muilas). Apdėk žaizdą borinės rūkšties tepalu ir tyru merliu aprišk.

Gilesnės žaizdos. Gilesnės žaizdos reikalauja sumanesnio gydymo. Kartais reikia susiuti, kartais didesnė kraujotaka sustabdyti, kartais įlauztis arba perlauztis kaulus sutaisyti.

Gydymas. Išplauk žaizdą lengvu antiseptiku (šiltas borinės rūkšties skiedinys — borinės rūkšties gali dėti į vandenį kiek nori), sustumk apdraskytą odą, apdėk borinės rūkšties tepalu (aptiekose vadinasi „unguent, acidi borici“), aprišk steriliu merliu.

Pastaba. Užspaudus ir tvirtai surišus apstabdoma kraujotaka, bet jei tai negelbsti, tai užrišk, užversk aukščiau žaizdos ir šauk gydytoją.

Kodel žaizdos negyja? Dažnai naža žaizdėlė negyja, bet puoioja, tinsta, aplinkui paraudoioja arba net puva. Tokiuose atsitikimuose žaizdoje yra bakterijų, kurios pagamina pūlius, tas bakterijos patenka į žaizdą perprasę su nešvariais apipilėsiu, arba padarant žaizdą nešvariu daiktu — tokiu būdu, ant kurio jau yra bakterijų. Gydymas atsiranda patsi savaimė, tiktai reikia pašalinti bakterijas. O tai mes padarome plaudami žaizdą antiseptikais skiediniais — toki skiediniai stabdo bakterijų veisimosi arba jas visai sunaikina, paskui gydymas jau eina savo keliu.

Visuomet reikia risti žaizdos sterilizuotais raiščiais t. y. tokiems, ant kurių nėra bakterijų, švinius bet Rokį raistį, kadir arastę skarelę, sunaikinama bakterijos. Aptiekose perkama sterilizuotus merlius. Žaizdas galima apkrėsti nešvariom rancem: užtai visuomet prieš aplojimą žaizdos reikia rankos auštu ir vandeniu nusimazgoti.

Kartais žaizdoje apsigyvenusios bakterijos pereina į kraują ir pagamina kraujo apnuodijimą, kas visuomet ytin pavojinga. Raudonumas aplinkui žaizdą reiskia vieną daiktą, būtent: bakterijos skverbiasi į kraują ir vengiasi pagaminti kraujo apnuodijimą.

Gilenė žaizda užlipinti karšais pavojinga, nes užlipinama bakterijos, o paskui ir pūliai. Geriau palikti vietą pūliams išsiti. Jei pūlių darosi giliau, tai nieka nelaukus reikia priplauti, kad davus progos jiems išsiti. Nėra jokio senso laukti kol pati žaizda pratrūks arba lėti kokių nors tepalų, kad „pratraktų“. Juo greičiau pūliai išeis, juo geriau, juo mažiau pavojaus visam kūnui.

Įnuodintos žaizdos. Žmogasu kankimams neretai seriozingi, žmogus įkandamas gali apkresėti sunkia liga. Vabzdžių (bičių, širšių etc.) įkandimai paprastai pavojaus nesudaro. Gyvačių įkandimai, būtent nuodinių gyvačių visuomet pavojingi. Tokiuose atsitikimuose reikia daktaro. Šunų įkandimai irgi pavojingi, nes šuo gali būti pasiutejęs. Pasturo metodė apsaugoja žmogų nuo hidrofobijos (pasitimo) baisenybių — daktaras žino kas daryti.

—Dr. A. J. Karalius.

Prohibicija ir Munšainas

Rašo Dr. Margeris

(Pabaiga)

Munšainas smarkiai puola smagenas, tai vieta, kur protavimo visas mechanizmas randasi žinoma, iš karto munšainas praeina smageno veikimo, juo labiau emocijų (dvasinių sąjudžių), vaizduotės ir kalbos jėgas (fakultetus). Todėl žmogus dabar jaučias labai veikliu, daug žinančiu ir galinčiu sklandžiai šnekti. Bet kad tuo pačiu kartu munšainas pakerta sprendimo ir apšvietimo protavimo jėgas, tai girtas žmogus atrodė, lyg pusiau pamišęs. Nei jis dabar žino, kur beas, nei pagalios, ką bedarą. O jeigu tenka ir visai nusigirti, tada, žinoma, visos nervų sistemos darbas tampa visai sudėkotas, ir už tai prisigėręs žmogus nei dvasinių nei fizinų jėgų neturi. Jis dabar niekus šneka, labai netakingai elgiasi ir vos nevos ant kojų tepastoti arba kartais ir visai nei; taigi, iš visų pusių bejėgis. Kai jau prisigėręs žmogus visai pargrįuva arba parvirsta, tai jo raumenys yra suparalizuoti, vadinasi, nebegali paprastoj lygsvorėj kumą išlaikyti. Sitokiai stovį būnant, kartais ir refleksinis nugarakaulio smagenų veikimas suparalizuojamas, o girtas žmogus tada išmity savo kune nesulaiko, taigi jo žarnos ir puslė ima ir išsistovina. Dabar girtas žmogus pavojus gana rimtas, nes ir širdis gali būti suparalizuota.

vienoj vietoj kuno temperatūra yra pakilus, o kitoj nupuolus.

Kas mėgsta munšainą gerti, tai teisišdiedie giliai galvon šituos faktus: (1) Munšainas sugadina žmogaus (sugadintų ir arklio, jei tik tas toks kvailas būtų ir munšainą gertų) pilvą (skilvį, skrandį); (2) Munšainas sugadina kepenis; (3) Munšainas sugadina smagenas, ir padaro žmogų tarsi gyvu bepročiu; (4) Munšainas sugadina inkstus, ir padaro žmogų neišgydomu ligoniui; (5) Munšainas sugadina nervus, ir del to gana dažnai užpuola žmogų labai įkirus diegliai; (6) Munšainas padaro žmogų išbalusiu, sudribusiu; jo akys patinę ir pageltonavę, o lupos irgi patinę ir pamėlynavę; (7) Munšainas padaro žmogų tinginiu, nenorinčiu dirbti, taigi niekuom ir nepasitenkinančiu; už tai daugelį munšaino gėrikų atrodė pasaulis "nė velnio nevertas".

Munšainas užmuša padorumo jausmą

Jeigu munšainas, kaip jau pasakytą, žymiai sugadina smagenų darbą, tai juk negalima nei norėti, kad munšaino prisigėręs žmogus galėtų sveikai protauti ir prideramai elgtis. Kurie (rios) mėgsta munšainą, tai ar vienai ar kitaip ir ištvirkauti mėgsta. O tokis ištvirkimas atveria pragaro gelmes ne tik tai šeimyniškame gyvenime, bet ir visur kur. Daug vyvų, žinoma ir ženočių, munšaino prisigėrę ir labai įsidrąsinę, ir pas paleistuves nueina. Čia patys apskriečia lyties ligomis, o paskui ir savo žmonas arba ir vaikus apkrečia. Gi moters, kurios mėgsta, munšainą traukti, labai lengvai ar tai įnamų ar šiaip jau visokių agentelių glėbyn įpuola. Iš to, žinoma, visko atsitinka. Vienos neapkenčia savo vyrų, taigi velniava namie, kitos apskriečia ligomis, kitos pastoja, persileidžia, na, ir gana dažnai sveikatos visai netenka. Jauni vyrukai, kurie įpranta gerti, dažniausiai bomeliais virsta, paskui ne tikai savo, bet ir visos šeimos gyvenimą subiauroja. Mergaitės da blogiau, nes jos tuoj labai ištvirkauti pradeda, o tada jau visokių bėdų atsiranda.

Munšainas užmuša žmogaus kultūrinį jausmą

Daug žmonių, kurie slapumos laikais ėjo žingsnis po žingsniui apsvietos linkui, šiandien tarsi pakirsti, vietoje stovi arba, dar blogiau, regresuoja. Su munšainu jie yra taip "biži", kad iš tikrųjų apsvietai laiko nebeturi, o jeigu ir turėtų, tai visviena nieko iš jų neišeitų, — pragertas protas juk persilpnas mokslui!

Knygų leidėjai tai ir labai gerai žino, kaip baisiai munšainas tamsybės pusėn žmones pastumėję. Šiandien kadir geriausia knyga išleisk, tai kas iš to, kad niekas nebeperka. Namuose, kur knygos garbingiausi daiktai buvo, šiandien munšainas vyrauja. Žmonės, — iš teisybės, — tai tik panašūs į žmones, o sioje, tai jau tarsi ne be žmonių, — kurie gyvena tokiuose namuose, dažniausia per visą suhatos ir nedėlios dienas saulės šviesmato. Jie geria munšainą kaip baidai, kad tarytum jau iš proto būtų išjęję.

Munšainas išplėšia iš žmogaus paskutinę jo laimę

Munšaine rugstantys žmonės negali būti laimingais. Jie prageria savo turtą, sveikatą, dorą ir protą. Jie dažniausiai pavirsta tinginiais. Jiems darbas dabar būna už viską baisesnis. Prie gyvenimo aplinkybių jau nebeprisitaiko, taigi tik keikti viską ir tegali. Dabar tik juodąją gyvenimo pusę jie tebemato. Skurdas ir ligos tarsi varu išvaro paskutinę iš jų nualinto kuno gyvybę.

Ar galva sieną daužyti ar munšainą gerti, tai reiškia vieną ir tą patį.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šiame skirpėje nuomones Redakcija neatsako]

Komunistiška "dorovė"

Kuomet skaitai komunistų spaudą, tai labai lengvai galima įžiūrėti jų keršto simptomus, iš ko vystosi anoji biauži liga — demagogijos, melo ir šmeižto savo politinių oponentų. Sveikas, normalus žmogus taip elgtis negali sau pavelyt, nes kiekvienas doras žmogus save visuomet godoja ir stengiasi savo vardą kuokauščiaus pakelti teisingume ir abelnoj dorovėj. Tai pas visus sveikus žmones yra skaitoma kaip aukšto kultūrinio laipsnio uždaviniai ir visiškai brangina. Bet nenormalūs žmonės šitų aukštų kultūros dėsnių nesupranta, juos pamina po kojų ir tuomet drąsiai šmeižia ir apmeloja savo priešus ir net kartais draugus.

Kad vaizdžiau šitą nuomonę įrodžius, aš paimsiu faktus, kurie aiškiausiai padės skaitytojui apie tai suprasti. Nuo laiko, kuomet tie nesveiki žmonės pasiskelbė save komunistais, jie visuomet mus, kaip socialistus, stengėsi ir stengiasi kučiauriausiai šmeižti ir diskredituoti minių akyse. Kad pasiektus savo tikslo, jie gana tankiai primeta mums butus ir nebutus dalykus. Jie dažnai primeta socialistams kokių tai bendrovių organizavimą ir pardavinėjimą šėrų, nors jie labai gerai žino, kad oficialiai socialistai jokių bendrovių netvėrė ir šėrų nepardavinėjo. Jei ta darė vienas kitas asmuo, tai buvo ir yra jų dalykas ir jei jie neteisingai pasielgė su žmonėmis, mes juos už tai negiriame, bet baudžiame ir net prašaliname iš partijos. Bet jūs, ponai komunistai, savo tarpe tokius žmones pilniausiai palaikote ir remiat juos. Štai jums ir faktai: "Laisvė" 1917 m. buvo įdėtas toks paskelbimas: "Cosmopolitan Garment Corporation, Brockton, Mass. Musų keliaujantis agentas S. Reikaukas-Reikus yra įgaliotas pardavinėti šėrus. Šėrų kaina \$10."

Sis žmogus tuos savo šėrus pardavinėjo daugiausia biedniams darbininkams ir iš jų rinko tas dešimtines. O kur dabar randasi ta korporacija ir iš žmonių surinkti pinigai? Jos nėra; visi surinkti pinigai yra žuvę. Tas pats žmogus yra suorganizavęs antrą bendrovę Cleveland, Ohio, kuri išdirbinėja tam tikrus barzdaskučių tepalus. Kalbamasis asmuo ir čia važinėdamas po S. V. pardavinėjo šėrus, tankiausia vien tik darbininkams. Ši bendrovė irgi yra subankrutavusi ir žmonių pinigai yra dingę. O vienok šitas žmogus, S. Reikas, šiandien yra komunistų tarpe kaip jo žymus veikėjas ir apie jo darbus nė žodeliu neprisimenama.

Toliaus, Milčius ir Lakštutis yra buvę žymūs "Progress Shoe Corp." lyderiai. Už šitos bendrovės bankrutą ne kartą komunistų spauda kaltino vien tik kitus žmones, bet apie tuos du komunistiškus asmenis visai ramiai užtylėjo, su jais ir šiandien sugyvena kuopikliausia. K. Vidikas-Tauras, dabartinis "Laisvės" redaktorius, anuomet gyvendamas Philadelphiaje "gydė" moteris, už ką su tu ju daktaru susipešė ir nevykusiai baigė tą "profesiją". Tokių "švėrių" asmenų komunistų cirlėse šiandien galima priskaityti gana daug, bet jie apie tai tyli. Tyli todėl, kad jų tikslas, jų uždaviniai nėra paremti ant doros ir teisingumo principų, bet vien tik kova nešvariųjų įrankiais nublokšti savo priešą. V.

P. S. Man rodos, kad būtų žmonėms naudos, jeigu ir kiti laikraščiai šitą straipsnį perspausdintų. — Dr. M.

inasi, tikslas išteisina priemones. Šitokių nekultūrinių obalsiu komunistai triumpuoja jau apie arti dešėtas metų, bet jų tas triumfas kas kar vis labiau ir labiau krinta iš jų rankų. Tik reikia aiškiau atversti tas jų kazivas ir jie netrukus prieis prie galutinio sumukimo. Nors kaip su moraliai subankrutėjusiais žmonėmis neverta eiti į rimtą kritiką, bet čia pasakiau, ta todėl, kad jie, komunistai, savo spaudoje nuolatos šmeižia kitus. — K. L.

Juokai

Sūnų automobilius

Kartą susiginėjo du sportininkai. Jurgis sakosi galįs lengvai įspėti šimtą pravažiuojančių automobilių rusių sulig firmos, jei jį paguldys palei plentą užrištom akim. Sutarė ir padarė. Gulf Jurgis užrištom akim palei plentą ir visiškai tiksliai įspėjinėja: Buikas, Ševrolet, Bencas, Fiats ir t.t.

— Po velniais, jau septynias dešimtis firmų įspėjo — šuriko tas, kuris su Jurgiu lažybas karto ir paleido burį sūnų, prie uodegų pririšęs daugybę įvairiausių tuščių skardinių dėžučių. — Fordas! Fordas! — Jurgis ėmė rėkti.

Neklaidingas

Gydytojas: Ar ligonis numirė apie vidurnaktį, taip, kaip numaičiau? — Ne, p. profesoriau, jis dar gyvas. — Tai negali būti, jis, tur but, tik nuduoda gyvą.

Ar Esi Apsidraudęs?

Suprantama, kad jūs esate apsidraudęs, tai yra praktiškas ir būtinai dalykas taip padaryti. Tai reiškia, kad jūs užlaikote savo namus geroje tvarkoje.

Testamentas

turi tokią pat biznio procedūrą. Ar jūsų turtas neša šimtus ar tukstančius dolerių, tai kodėl juos nepavesti pagal jūsų pačių norą.

Mūsų Trust Departamentas maloniai pagelbės jums ir kaip Trustee ir Executor, padarys dėl jūsų lygiai taip, kaip jūs norėsite, suteikiant jūsų šeimynai naudą, savo ilgų metų patyrimu ir sumanumu.

Kuomet kitą sykį atsilankysite į mūsų banką, pasimatykite su Trust Departamentu, ir pamatysite kokius jie dėl jūsų turi patarimus.

CENTRAL MANUFACTURING BANK

1110 West 35th Street
CHICAGO, ILLINOIS

A Trust Company
A State Bank
A Clearing House Bank.

Garsinkitės "Naujienose"

for Economical Transportation

World's Lowest Ton-Mile Cost

Dešimtimis tukstančių vartotojų tikrai sužinojo palyginami, kad Chevrolet yra pigiausias ton-mile visose istorijoje komercinių kary industrijų! Atsilankykite į mūsų salesroom ir pasižiūrėkite patys, kaip Chevrolet yra padarytas, kad sutaupius jums pinigų. Patebėkite pažangą moderninę inžineriją — su tipišku ir stipriu "valve-in-head" motoru, su trijų-speed transmissions ir

stiprią "single-plate disc-clutch". Patebėkite jo visą gerą ir stiprią konstrukciją; stiprius plieninius rėmus — storą banjo-tipo paskutinę ašį — ilgus, ekstrastorus plieninius springus, sudėtus paraleliškai ant rėmu. Vaziuokit dėl išbandymo pilną prikrautą, ir pažūrėkite kaip Chevrolet tiki priėjus vedamo biznio. Jei jūs taip padarysite, tai sekama trošką kuomet pirssite, jis bus Chevrolet!

*Ton-mile kaina yra kaina transportacijos už toną materio nuvežto vieną mylią — ar to lygio.

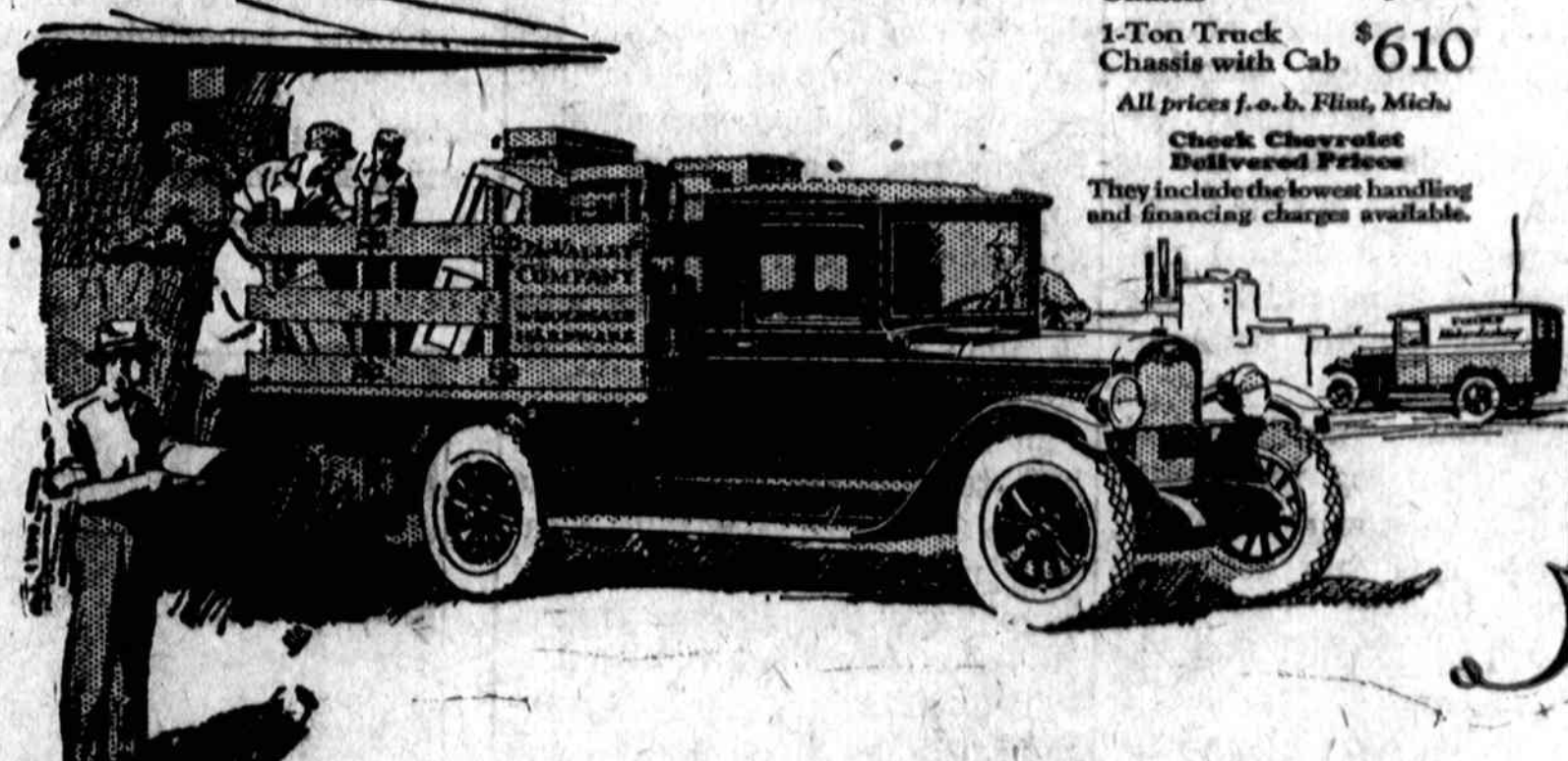
1/2-Ton Truck Chassis \$395

1-Ton Truck Chassis \$495

1-Ton Truck Chassis with Cab \$610

All prices f.o.b. Flint, Mich.

Check Chevrolet Delivery Prices They include the lowest handling and financing charges available.

Chevrolet turi lietuvių departamentą. Kuomet jūs atsilankysit pas mus ar pas kitus Chevrolet vertelgas, reikalaukit lietuvių pardavėjo.

Atlankykite arčiausį Chevrolet Vertelgą

SOUTH	Caley Brothers	Nickey Auto Sales
Orme Bros. & Sheets Motor Co.	10638 S. Michigan Avenue	5910 Irving Park Blvd.
5522 Cottage Grove Avenue	F. L. Crawford Motor Sales	Ross Chevrolet Sales
Superior Motor Sales	9321 Cottage Grove Ave.	1832 W. Irving Park Blvd.
5945 S. Halsted Street	Ducy Chevrolet Co.	WEST
S. & M. Chevrolet Company	4741 Cottage Grove Ave.	Ray O'Connell Motor Company
5622 Commercial Avenue	Spooner Motor Sales	4625 W. Madison Street
Vanderploeg & Rietveld	Harvey, Illinois	Roosevelt Motor Sales
South Holland, Illinois	McManus Motor Sales	3388 Roosevelt Road
Warma Motors, Inc.	6711 S. Western Ave.	R. G.N. Motor Sales
Chicago Heights, Illinois	Michigan Ave. Chevrolet Co.	6527 Ogden Avenue, Berwyn
Young & Hoffman	2284 S. Michigan Avenue	George W. Durst Chev. Co.
1799-11 W. 95th Street	Nieburger Chevrolet Company	744 W. Jackson Blvd.
Argo Motor Co.	7744 Stony Island Avenue	Flick's Sales & Service
7410 Archer Ave.	A. J. Osterbrook Motor Co.	2546 S. Turner Avenue
Summit, Illinois	7541 S. Halsted Street	Koenig Motor Sales
Ashland Avenue Motor Sales	NORTH	King Motor Sales
5439-42 S. Ashland Ave.	Milwaukee Ave. Motor Sales	Maywood, Illinois
Baron Muloff Chev. Sales	2504 Milwaukee Avenue	Lewis Auto Sales
2339-43 West 111th St.	Nelson Chevrolet Sales	3338 Ogden Avenue
Baumman Chevrolet Sales	512 Diversey Parkway	
3516-20 Archer Ave.		

MALT TONIC — EXTRA PALE SPECIALIS ALUS

Del žindamų motinų. Nei vienas negali būti be

MALT TONIC'O

arba Extra Pale Alaus

Jis yra rekomenduojamas per Dr. B. McNicholas

Prašykite savo groserninko arba aptiekoriaus, jeigu jie negali suteikti, tuomet pasaukite

FREDERICK BROS.

Boulevard 2538 811 W. 37th St., Chicago

Del aplinkinių miestelių kreipkitės prie St. Bartkus, 3824 Deodor St., Indiana Harbor, Indiana

Indiana Harbor. Telephone Indiana Harbor 1627

SVEIKATA TAI TURTAS IR LAIME

Per ilgą laiką aš sirgau ir tik buvau suvargęs, nuslėbęs, kad net ir gyventi buvo atsidobę. Kiek uždirbdavau tai visą daktarams. Mane kankino vidurių nedirbimas pilvelio nuslėbėjimas, skilvio nemalimas ir nervai; skaudė davo galva, po krutine, strėnas ir t. t. neturėjau apetito ir neskanėjau atsirgimus; abelnai buvau visai suvargęs.

Matydamas, kad niekur negaunu pagalbos, ėmiau tyrinėti patą. Ir man tiek pasisekė surasti vaistus, vardu SALUTES BITTER IS VYNAS ir jį 6 mėnesius piliakau sveikas ir tvirtas, ir dabar išmokėdavau, ir buvau pristygęs vilties, kad bepasveiksu.

Matydamas, kad niekur negaunu pagalbos, ėmiau tyrinėti patą. Ir man tiek pasisekė surasti vaistus, vardu SALUTES BITTER IS VYNAS ir jį 6 mėnesius piliakau sveikas ir tvirtas, ir dabar išmokėdavau, ir buvau pristygęs vilties, kad bepasveiksu.

Reikalaukite aptikose ir tam panašiose vietose, o jei negali gauti, tai reikalaukite tiesiai iš Salutes Manufacturing Co. Taipgi norėdami greit apšauktyti susikite sykiau su užsakymu ir Money Order del pudingimo įėjų viršei nurodyta kaina, o mes apšaukty, tuoj prisipaime del tamstų reikalaujamų gyuluolių.

PASIRKITE: Priešpikite tikrą ir aiškų savo antrašį ir adresuokite taip: SALUTES MANUFACTURING CO. 616 W. 31st Street, Chicago, Ill. Tel. Boulevard 7351

Moksleivių Keliai

Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje Organas

Eina kartą savaitėje.

Redaktorius J. LAPAITIS

1739 South Halsted St., Chicago, Illinois

J. LAZDAUSKIS, Pirm., 4710 W. 12th Pl., Cicero, Ill.
K. J. SEMAŠKA, Rašt., 1834 Wabasha Ave., Chicago
J. KAULINAS, Ild., 4532 S. Francisco Ave., Chicago

ASTRONOMIJA

SATURNAS

Seštoji nuo saulės planeta yra Saturnas. Atstumas tarp saulės ir Saturno yra apie 886,000,000 mylių. Sykį apie saulę jis apibėga į 29½ metų. Vieni Saturno metai reiškia 29½ mūsų metų. Sykį apie savo ašį jis apsisuka į 10¼ valandų. Saturnas yra milžiniška saulinės sistemos planeta. Jo diametras susideda iš 73,000 mylių. Jis yra mažesnis už Jupiterį, bet palyginti su žeme jis yra kur kas didesnis. Išskyrus Jupiterį, Saturnas yra didžiausia saulinės sistemos planeta.

Neapginkluotom akim žiurdamas, Saturno neatkirs nuo žvaigždės. Senovės astronomai pradėjo jį atskirti nuo žvaigždžių dėl jo nepastovios danguje vietos. Žvaigždės pasilaiko tam tikrose pastoviose vietose, kuomet Saturnas savo vietą danguje nuolat maino.

Saturno paviršius susideda iš garų. Tenai viešpatuoja didelis karštis. Jis yra per daug toli nuo saulės, todėl negalima sakyti, kad visą šilumą jis gauna nuo saulės. Saturnas tebėra dar neatvėrusi planeta. Vanduo ant jo paviršiaus pasilaikyti negali. Tas milžiniškas dangaus kūnas susideda iš dujų ir garų. Bet savo šviesos jis neturi. Įdomu yra palyginti Jupiterį ir Saturną prie saulės. Tuodvi planetos yra mažesnės už saulę, jos todėl greičiau už ją ir užgeso.

Astronomai su dideliu susidomėjimu studijuoja Saturną, nes jis yra įdomesnis už kitas planetas: jis turi dešimt satelitų (mėnulių) ir gražų žiedą. Mokslininkai turėjo daug galvosūkių, kol jie išsprendė, iš ko susideda Saturno žiedas. Dabar tačiau tapo išspręsta, kad Saturno žiedas susideda iš įvairaus dydžio akmenų ir geležies šmėty, kurie žiedo pavidalu skrenda apie planetą ir atmuša mums saulės šviesą. Ta liuosa medžiaga, iš kurios susideda Saturno žiedas, yra keletos mylių storio ir tęsiasi į erdvę apie 172,000 mylių nuo planetos paviršiaus. Vieni astronomai sako, kad Saturno žiedas esąs pasidaręs iš Saturno vulkaninės medžiagos, kiti gi sako, kad iš tos medžiagos turėjęs susidaryti vienuoliktasis Saturno mėnulis, bet negalėjęs susidaryti dėl to, kad toji medžiaga esanti per daug arti planetos, kas verčia ją smarčiai bėgti apie planetą, idant nenupultų ant jos.

Gyvybės Saturne nėra.

ZMOGAUS SUDETIS

(Alegorinis braižinys)

Senas skulptorius dulkėtame koridoriuje savo kaltu tašė didelį gabalą marmoro. Šiurkštus akmuo kantriai tylėjo ir pasidavė skulptoriaus kaltui, kad net iš jo ugnis tįsuko. Tašė jis tą marmorą ilgai, rupestingai, trupinėdama didelius ir smulkius uolos šmetelius.

Atėdavo pas jį pasižiūrėti paprastai ir aukšti žmonės. Kartas nuo karto atėdavo pats po-

piežius Julius ir kunigaikštis de Piti. Visi jie žiūrėjo, bet negalėjo sau įsivaizduoti, ką skulptorius padirbs iš tokio milžiniško, apvalino akmens.

Vieni jų spėjo, kad bus kryžius, antri — velnias, tretis — malunui girnos. Bet skulptorius tylėjo, o nuo jo kaktos dideliais lašais krito prakaitas.

Visi aplinkinės gyventojai žinojo skulptorių ir visi jie stebėjosi jo pasišventimu tašymui to didelio akmens. Laiks nuo laiko žmonės matydavo skulptorių karštai besimeldžiant Piti bažnyčioje.

Atėjo pas jį dar kartą kunigaikštis de Piti ir paklausė:

— Ar tamsta tame akmenyje išeikiai ko nors ir nerandi, ar sužiniai dirbi?

— Taip. Aš ieškau žmogaus sielos. Kada surasiu ją, parodysiu visai Italijai, pagalios visam pasauliui.

Kunigaikštis įtartinau pasižiūrėjo į skulptorių ir nepatenkintas jo atsakymu, pasišalino.

Bėgyje trijų metų skulptoriaus niekas daugiau nebelankė, o skulptorius vis dirbo. Žmonės pradėjo kalbėti, kad senas skulptorius esąs pamišęs. Skulptorius dirbo dieną ir naktį, kol iš nuovargio nuvirdavo ant dulkėto suoliuko ir užmigdavo.

Ketvirtais metais skulptorius baigė savo stovylą. Apie tai sužinojo visa Roma. Susirinko skulptoriaus studijon kunigaikštiai, valdininkai ir net pats po piežius. Stovylas buvo apdengta didele balta marškone, iš po kurios kyšojo keturi atsikišimai.

Prieš visų akis skulptorius atidengė stovylą.

— Tai žmogus, kaulė, tigras ir beždžionė! — sušuko kunigaikštis.

— Taip. Tai žmogaus sudėtis. Šių trijų sutvėrimų instinktais turi ir žmogus — atsakė skulptorius. — Mažaragna.

Tėvas ir sunus

Stonienė lig pat vakaro darbavosi su Vincu, savo sunumi, laukuose. Grįžtant namo, jiem priešais atbėgo Kazė, Vinco sesuo, šaukdamas iš tolo:

— Laikas nuo tėvelio! Paliulis parvežė iš Luokės!

Kaip galėdamas, skubėjo Vincukas nukinkyti būruką ir bėgti skaityti laiško.

Laiške buvo parašyta: „Aš, Antanas Stonis, rašau grometą pas savo mieliausios prisiegos ir vaikelių, pradėdamas šiais žodžiais: „Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus“ su jūsų atsakymu „ant amžių amžių, amen.“ Dabar klonojus visiems geros sveikatos ir apznaiminui, kad esu sveikas iš Dievo įskos, ko ir jums žičiu. Bučiau ir linksmas, kad nebutų ilgu be jūsų. Del to sumislėjau: atvažiuokite visi į Ameriką. Uždarbį turiu gerą. Lietuvoje niekadote tiek negalėsiu uždirbti nei taip gyventi. Pamatykite, kaip čia gerai, nepasigailėsite atvažiuavę. Yra ir lietuvių, yra kunigų ir bažnyčių, praprasite ir nė jausti nejausite, kad esate taip toli nuo savo krašto. Galėsime čia visi kupertoj kur kas puikiau gyventi, kaip Lietuvoje; gal ir vaikelius galėsime leisti į moks-

lus. Atvažiuokite butinai. Nuvačius laukus, parduosi javus ir visą gaspadorystę, žemę išduosi ant arendos ir rudenį galėsite keliauti. Šipkartes aš atsiųsiu. Rašau dabar apie tai, kad galėtumėte gerai aprūpinti viską ir prisitaityti. Klonojus dar visiems gentims ir pažįstamiems, bučiuojų baltas rankes mano mielos prisiegtelės ir visus vaikelius!”

Stonienė net rankas suplojo, sušukusi:

— A Jėzau tu, Marijelaite! Ką gi dabar jį išgalvojo! Tokia kelionė!

Vincukas tylėjo, lyg nebylų. Jo veidas pabalo, ir rankos, dedant laišką atgal į vokus, drebėjo...

Vincukas buvo daug skaitęs, daug galvojęs, daug ką į galvą įsidėjęs. Buvo išjęs visą namų mokyklos kursą. Jam labiausiai buvo įsmėgę vienų knygų žodžiai: „Žmogus, kurs išsižadėjęs savo krašto eina ten, kur balčiausia duona, yra nebe žmogus...“ Šitie žodžiai ir dabar jam atėjo į galvą...

Sulaukęs rytojaus, vaikelis, lyg pusgyvis, darbavosi laukuose... Anksti pabaigęs darbą, sugrįžo namo ir atsisėdo rašyti tėvui laiško. Rašė iš palengvo, bet aiškiai, pasilenkęs ant stalo, iš didelio susijaudinimo akys kartais jam ašaromis papludavo ir nebebet raižė; šluostė tada jas rankove ir rašė toliau:

„Brangūs Tėveli! Labai nuiludome gavę Tamstos laišką. Juk taip dar neseniai savo laiškuose ir išvažiuodamas į Ameriką sakeisi sugrįšias, kaip tik šiek tiek pinigų užsidirbsias. O dabar jau nebeturi grįžti ir liepi mums pamesti Lietuvą ir važiuoti taip pat į tą nelaimingąją Ameriką! Liepi parduoti būruką, musų šėmargę ir avėlę... Taip man jų gaila, tėveli. Gaila pamesti tuos musų laukelius, juk tiek čia darbo padėjo me!... Tėveli, ar Tamsta nesupranti, kad nuodėmė yra didelė aplėisti savo tėvynę ir eiti į svetimą šalį del to, kad ten geriau valgyti duoda. Tėvynė yra musų antroji motina, nes ji, kaip motina, viską mums duoda. Kad perskaitytumėte tas gražias knygeles, kurias duoda man mano mokytoja, pamatytumėte pats, jog tai yra teisybė, ir supratumėte, kad tėvynė savo išsižadėti negalima. Tat yra vis tiek, kaip kad aš dabar pameščiau mamytę vieną varguose ir eičiau sau pas kokią poniją, pas kurią man geriau būtų gyventi.

„Vienose knygelėse yra parašyta, kad žmogus, kurs išsižada savo tėvynės, nėra vertas vadintis žmogumi. Sugrįžk, tėveli, aš Tamstai perskaitysiu tas knygeles, tai pats suprasi ir pasakysi, kad tai yra teisybė. Amerika mums svetima, — ką mes, ten veiksime? Mokyti labai mėgstu, bet verčiau čia tiek mokėti, kiek panelė, mano mokytoja, išmokys, ne kaip Amerikoje visus mokslus išėiti: čia aš prasimokėjęs galėsiu kitus mokyti, kurie nemoka, o ten ir be manęs žmonės mokytų, yra ten kas moko. Aš noriu čia darbuotis. Kas mokys tuos visus vaikus iš musų sodžiaus, man išvažiuos?! Tėveli bran-

gusis, nevaikink mus į Ameriką! Grįžk pats! Esame sveiki visi. Daugiau nieko nebegaliu rašyti, nes širdį labai skauda... Aš nė manyti negaliu, kad važiuosim į Ameriką! Aš butinai pasiliksiu Lietuvoje, tėveli! Lauksime dabar atsakymo iš Tamstos, be neišklausyti mano maldavimo, brangiausiasis tėveli! Bučiuojame Tamstai rankas, mamaitę linki geros sveikatos.

Tamstos sunus
Vincas Stonis”.

Ar del to laiško, ar del kitų priežasčių, Stonis nebesaukė pas save šeimos. Kitą rudenį, pasibaigus dvejiems metams nuo išvažiavimo, sugrįžo į Lietuvą.

Linksni ir laimingi gyvena jie dabar sau Žalaikiuose. Vincukas baigia mokslus pas panelę, kitą žiemą jau pats taps mokytoju. Jau nebe vienas vaikščioja mokyti, bet su Kazė, kuri taip pat mėgsta labai apie tėvų žemę klausyti ir skaityti. Vasaros mėną darbuojasi Vincukas su tėvu laukuose kas kart vis geriau ir spėriau. Ir laukai pasididino, tėvui žemės gabalą pripirkus... Vincukas skaito vakarais tėvui gražias knygeles, ir tėvas jau suprato, kad jo sunus gerai padarė, prašydamas jį sugrįžti namo.

M. Pečkauskaitė.

Pas seniausią pasaulį žmogų

Kadaise „Trimitas“ ieškojo seniausio žmogaus Lietuvoje. Buvo suradęs ir, jei neklystu, tas senelis jau pasimirė. Bet mažai kas žino, kas yra seniausias žmogus pasaulyje. Dažnai pasirodo įvairenybė žinių, kad toks ir toks žmogus esąs seniausias. Bet štai 1926 m. gruodžio 17 d. kai įvyko visuotinis Rusijos gyventojų surašymas, pasisiekė, kad Kaukazo respublikoj Abchazijoje, Laty sodžiuje gyvena pilietis pavarde Šapkovskis, turįs 146 m. amžiaus. Apie tai sužinojęs „Prager Presse“ korespondentas, keilavęs po Kaukazą, sumanė tą Metuzalių surasti. Sunku tai buvo padaryti, nes niekas nežinojo, nepažino senojo piliečio. Nei centralinėse statistikos įstaigose, nei vietos įstaigose Abchazijos galvamiesty Suchumme, nei vietos laikraščio redakcijoj nieko nesužinojo. Bet galų gale korespondentas visas kliūtis nugalėjo ir pasiekė Laty sodžių, kurs buvo sunkiai prieinamas, aukštoj vietoj. Ten žurnalistas tikrai rado ieškomo senį.

Seniausias pasaulio pilietis dar gana tvirtas, pats eina laida pasiremdamas. Veidas ne taip labai raukšlėtas ir apsiastas balta balzija. Kalbėti seniui jau nebelengva. Iš jo nutraukę šį sakinių ir žmonos bei kaimynų žodžių apie 146 metų senį Nikolajų Šapkovskį paaiškėjo štai kas:

Šapkovskio tėvas buvo lenkas, karininkas ir iš savo tėviskės išvažiavo po pirmo Lenkijos padalinimo. Jis nukeliavo Turkijon, o iš ten Kaukazan. Jis buvo vienas pirmųjų čia apsigyvenusių europiečių. Vėdės abchaziečių mergina Šapkovskis tapo tikru abchaziečiu. Dabartinis senis tai jo vyresnysis sunus. Tėvas neilgai trukus mirė, o Nikolajus sulaukęs 24 metų vedė taip pat abchazietę. Jis jautėsi tikru abchaziečiu ir lenkiškai nemokėjo nė vieno žodžio. Šešeriems metams po vestuvių praėjus jis turėjo du vaikus. Tuo metu iš Suchumo prieš Kaukazan įsiveržiantis rusus kovoti atvyko turkai, bet rusų nesulaukę, jie turėjo trauktis ir viską su savim vežėsi ir gyventojus čia nelaisvėn. Šapkovskis buvo išvykęs į kalnus medžioti. Grįžęs namo jis neberado nei patalios nei vaikų — turkai juos išsivedė. Šapkovskis prisidėjo prie rusų kaip savanoris ir dalyvavo kare prieš turkus. Bet savo žmonos ir vaikų ne-

berado. Tie įvykiai aiškiai liudija apie senio amžių. Butent rusai pirmą kartą Suchumą užėmė 1810 m., taigi išeina, kad Šapkovskio apytikri gimimo metai bus 1780. Be to Šapkovskis 1861 m. iš caro Aleksandro II gavo medalį ir tą įvykį atsimenantieji žmonės sako, kad tada Šapkovskis turėjęs 80 metų. Tikrų dokumentų apie gimimo metus nėra, bet kaimo seniai, kurių tarpe irgi nemaža šimtamečių, sako, kad Šapkovskis už visus juos daug senesnis. Šapkovskis dalyvavo ir 1855 metų kare ir gerai atsimena, kad 1877 m. turkai irgi buvo Suchumą užpuolę. Apie tris Suchumo puolimus senis aiškiai lig šiol atsimena. Apie Napoleoną jis nieko nežino, bet rusų carus Aleksandrą I, Nikolajų I ir Aleksandrą II atsimena gerai. Taip pat prisimena paskutinį Gruzijos carą Jurgį, kurį rusai pašalino nuo sosto 1801 metais.

Šapkovskis buvo kelis kartus vedęs. Nuo antrosios žmonos jis turėjo keletą vaikų, bet tie visi jau senai mirę. Vienas anukas iš tos moterystės vaikų dar ir dabar tebe gyvena. Tai 60 metų senis, dar buvęs kaimo tarybos pirmininkas. Su trečiąja žmona vaikų neturėjo. Dabartine, ketvirtą žmoną jis vedė turėdamas 90 metų, o ji vos 20 buvo sulaukusi. Ji ėjo už jo, kadangi buvo tvirtas, darbštus ir pasiturįs vyras, o jo metų ir nežinojo. Ji turėjo penketą vaikų, kurių vyriausias turi 47 metus, o jauniausioji duklė, 21 metus! Kai korespondentas ėmė abejoti ar tai gali būti, senis net įpyko ir taip ryškiai aiškinti ėmė, kad abejoti būtų sunku.

Šapkovskis visą amžių dirbo kaip ukininkas. Augino kukuruzus, tabaką, darė vyną, medžiojo, žvejojė. Jo valgis buvo vis labai paprastas ir vis vienas — „mamalyga“, tam tikra tešla iš kukuruzų miltų, kuri abchaziečiams atstoja duoną, labai daug rugštaus pieno ir žalios bei raudonos paprikos, kurią maišė į kiekvieną valgį. Mėšos valgydavo mažai, o dabar ir visai nevalgo. Vyno gerdavo heperdaug, taip pat ir rūdavo padaryti, nes niekas nežinojo, nepažino senojo piliečio. Nei centralinėse statistikos įstaigose, nei vietos įstaigose Abchazijos galvamiesty Suchumme, nei vietos laikraščio redakcijoj nieko nesužinojo. Bet galų gale korespondentas visas kliūtis nugalėjo ir pasiekė Laty sodžių, kurs buvo sunkiai prieinamas, aukštoj vietoj. Ten žurnalistas tikrai rado ieškomo senį.

Korespondento atsilankymas seniui Šapkovskiui suteikęs džiaugsmo. Noriai jis atsisotęs prieš fotografinį aparatą ir vienas ir su šeimyna, rodęs savo praeties relikvijas, vaišinęs svečių rugštam pienu. Atsisveikindamas korespondentas palinkėjęs senūki sveikatos nuo viso pasaulio, kurio seniausiu žmogumi jis yra, [“L. Z.”].

NERA LOGIKOS

„Dievas sutvėrė žmogų pagal savo pavidalą.“ Taip sako „šventas raštas“ ir taip nuolat „kunigai pasakoja savo seklėjams. Bet kodėl primityvis smogus išrodė kitaip, negu dabartinis žmogus? Kodėl žmogaus kune užsilikę tiek daug bereikalingų rudmenų? Kodėl žmogus daugeliu žvilgsnių panašus gyvuliui? Kas panašius klausimus stato, tas yra „bedievis“. Jeigu daleisti, kad Dievas sutvėrė žmogų ir davė jam protą, tai kodėl žmogui neleidžiama tą protą vartoti?

SVIESOS GREITUMAS

Nuolatinis žemės atstumas nuo saulės yra apie 92,900,000 mylių. Šviesa tą kelionę perbėga į aštuonias minutes. Jeigu bet kurią sekundę saulė umai užgestų, tai per aštuonias minutes jiniai mums dar skaisčiai šviestų, ir laike aštuonių minučių apie jos užgesimą mes nieko nežinotume.

“BUSINESS BEFORE PLEASURE”

Nudaigot porą anarchystų būtų tiktai „pleasure“, taip saktant, „yzi“, bet čia pinasi mums po kojų biznis ir protestai.

Viso pasaulio darbininkai protestuoja del žudymo Sacco ir Vanzetti. Visi jie sako, kad teismas buvęs šališkas, kad nėra pilnai įrodytas jų nusikaltimas, na, ir protestuoja reikalaujant naujo teismo. Tokie protestai reiškia štai ką: Užsienio darbininkai boikotuos mūsų prekes, skelbs streikus ir aplamai kenks bizniui.

Kad pafiksinsu keblia biznio padėtį, reikėjo atsiminti obalsi: „business before pleasure“ ir atidėti tų anarchystų „sudną dieną“ iki rugp. 22 d. ir laukt, kas toliau bus.

Jeigu nereikėtų skaitytis su visuomene, tai „visa galinti“ vyrai galėtų savo reikalus greit užbaigti. —Don Pilotas.

“OT, KAK!”

Liepos 19 d. iežednevos glavnas pisatelis tavorštis Zdrastas-Valonis labai gražiai „šlovina“ Trockį su Zinovjevu. Skaitykite:

„Neva ‘kairioji’ Trockio-Zinovjevo frakcija stoja už vienovę ne su Europos darbininkais, turinčiais galingas organizacijas, bet tam tikra jų dailimi — anarcho-sindikalistais!”

Toliau jis šukuoja: „Bet tie ‘vėjo nešti ir pamesti’ elementai nėra jokie Sovietų Rusijos draugai. Tai prastieji pleperiai, kurie ne kartą, bet šimtais kartų yra ėję ranka rankon su unių biurokratais ir gėltenskuriais socialistų vadais.

„Tokių taltos Sovietų Rusijos komunistai nereikalingi. Trockio-Zinovjevo grupės pareidavimą jie atmeta.”

„Ot, kak!”

O ar senai dar čia pats Valonis ėjo “ranka rankon” su socialistų vadais?

Kuomet Zinovjevas buvo komunistų III-čio internacionalo komisaru, tai tuomet jis buvo šventas žmogus, o dabar? Dabar, matote, “polozenie izmenilos.”

O palaukė kiek laiko, pamatysime, kad iežedneva jau ir Stalina vaišina tokiais pat epitetais kaip ir Trockį su Zinovjevu ir jų sekėjus.

„Komunizmo Rusioj dar nėra“ taip kartą pasakė Zdrastas. Kol įvyks Rusioj komunizmas, tai visi bolševikų vadai išeis iš mados ir pagalios visi jie bus pakrykštyti anarcho-sindikalistais arba, ant gal, buržuais.

Kodėl iežedneva taip kolioja Trockį su Zinovjevu? Ugi todėl, kad pastarieji atsisako eiti klaidingų sov. Rusijos vadų keliu. Jie jau pamatė, kad ne viskas gerai pačios valdžios jaus akys, tai ir visas jaus kunas nesveikas.

Egzaminuotoj akis ir pritaikau aktinius kam reikia, duodu patarimų akių higienoj visiems.

PATARLĖS

Kad ant didumo pareitų, tai karvė kiškį sugautų.

Žuvis neišganyš, kiaušė neprazūdys.

Lenda kaip šapas į uodegą.

Kad daug norėsi žinoti, greit pasensi.

Zodžiais kailiniu nepasiūsi.

Ledas slidus, žmogaus gyvenimas dar slidesnis.

Kad kiaušė ragus įgytų, mus visus išbadytų.

Zodis galvos nepramus.

Lauke toli matyti, miške toli girdėti.

Kad kiškiui ne kojos, but visus išmušę.

Žmogus žmogų, kaip žuvis žuvį, ryja.

Laikas adrbymely už prekę brangesnis.

Kad liepsiu į ugnį kisti pirštą, ar kiši?

Žmogus senyn, liga jaunyn.

Kvailas per visą pilvą.

Lenk medį, kol jaunas, pasakui nebesulenksi.

Lėtoji kiaušė gilesnę šaknį kuisa.

Kād ne sergi, tai ir nevaikot.

Kad nėra šunies, su kate siundo.

—M. Šileikis.

VASAROS NAKTYS

Vasara—šiltos jos naktys: Lengvas vėjas mišką glosto; Širdis ima lengviau plakti, Kai žolė man kojas šluosto.

Čia tamsu, čia laukas margas, Čia nuplūks dirvonėlis; Tai mėnulis, nakties sargas, Tenai lenda, kur šėšelis.

Tyku, tylu — nenuobodu: Jaunai sielai “saulė” šviečia, Neilgai ir nevienodai, Tad gyvent gerai tik šičia.

—M. Šileikis.

Žmogus, kuris kitus mokina doros, jo paties sielą turi but daug švaresnė.

Žmogus, kuris dirbdamas ir kalbėdamas negalvoja, ne svarsto, jis gyvenimo nesupranta. Jo gyvenimas ne daug skiriasi nuo gyvuno, kuris gyvena tam, kad kitus galėjus pamaitinti.

Jeigu prieš tūkstantį metų mirusieji mokslininkai, išradėjai prisikeltų iš numirusių ir pamatytų mūsų aeroplanus, radio, garines ir elektra operuojamas mašinas, tai iš išgąsčio jie numirtų. —M. Š.

JUSU AKYS

Jūsų akys tai jūsų didelis turtas. Saugokite savo akis ir sykiu apsaugokite savo sveikatą. Jei nesveikos jūsų akys, tai ir visas jūsų kunas nesveikas.

Egzaminuotoj akis ir pritaikau aktinius kam reikia, duodu patarimų akių higienoj visiems.

Dr. C. Michel

LIEUTUVY: OPTOMETRISTAS
3401 So. Halsted St.

MUSKELLUNGE LAKE

Laiveliai — Cottages — Mėškeriojimas — Camping Vieta — Medžiojimas. Pienas, Smetona, Kiaušiniai ir Vaisiai Kambariai.

Smagi vieta vakacijoms praleisti ant trumpo arba ilgesnio laiko.

Mrs. George Bendoritis

Eagle River, Wis.

—Dvynys.

PADAUŽŲ FILOSOFIJA

Kas bus, kas čia po plynių bus?

Padaužos 1-mo necenzūruota kritika.

Iš pradžių: čionais laisva padaužų tribuna. Padaužos gana laisvi, o čia dar laisvoji tribuna, reiskia viskas laisva tikrai de jure ir de facto, jei suprantate ką aš noriu pasakyti. Jei nesuprantate, tai geriau, nes juo tamsesnė mintis arba idėja, juo aršesni sekėjai. Bet reikia kalbėti kritiškai. Gerai.

Tauta, ištautėjimas et cetera

Mums reikia organizuoti jaunuosius, reikia steigti mokyklėles, reikia kovoti su ištautėjimu—šitai sako mums mūsų gerbiamieji darbuotojai, kurių vaikai lietuviškai nemoka. Visgi sako, o pasakymas ką nors reiskia, padaužiškai kalbant, kur jūs gerbiamieji buvotė dešimts metų atgal? Aha, kur buvotė? Tada padaužos snaudė, o jūs saukėte kiek galėdami, bet, anot Dr. Graičuno, nesusicimentavotė ir nieka pozytyvaus nepadarėte. Tada jūs, gerbiamieji, dabartinius padaužas vadinate benkartais, išsigimėliais ir dar gražiau, o padaužos šiandien moka geriaus

lietuviškai rašyti ir svajoti, negu jūs, gerbiamieji... Na, tai kame dalykas? Pasakykite. Arba nesakykite.

Patriotai, tėvynainiai užsidėjo biiznius ir jiems doleris užvaduoja tauta, lietuviystė, lietuvių kalbą. Buvę poetai lotus pardavinėja arba rengiasi fermeriauti. Dar gal nežinote? Liaukitės klausę: žinote, žinote gerai.

Rimtas organizacijos užvaldė, anot Dr. Graičuno, jurgiai. Aš sutinku, o kas nesutinka—pakeikite ranką. Atsirado visokių ir visi traukia į visas puses, ar ne? Tik pagalvokite.

Turime pinigų lietuvių, turime pilvotų, deimantuočių lietuvių, turime automobiliuotų lietuvių, turime buvusių tėvynainių, turime kitokių lietuvių, bet idealistų, kulturtragerių, švietėjų... neturime, mom. Turime, bet tie tai tie, kuriuos gerbiame mūsų darbuotojai pirmiaus vadindavo benkartais ir dar kitaip.

Ištautėsime, žinoma. O kas kaltas, tamstos? Dabar jau vėlu šiuo klausimu galvėlės lauzyti, kur jūs buvotė dešimts metų atgal. Štai mano draugas anarchistas dabar geras patriotas, o pirmiaus kaip visi mūsų

patriotai anot jo purvus metų, ką jau čia sakyti...

Ištautėsime. Taip. Visi. Ir kas? Ir kodėl? Ir kaip. Patys savus smagenis pavartokite, jei galite.

Jaunimas mus apėidžia. Žinoma. O ką jaunimas veiks mūsų senųjų žioplių tarpe? Ar apie tai pagalvojate?

Sukruto dabar bolševikai vaikus lietuviškai mokanti, sukruto katalikai parapijines mokyklas steigti, sukruto tautininkai jaunimą organizuoti. Bet tai, padaužiškai sakant, gaila prakaito, trūkimo ir gerklų. Jaunieji senųjų nepažysta ir jau niekados jų nepažys. Butų kvailas dalykas stumti jaunuosius į mūsų mitingus, kuriuose bolševikai rėkia kiek galėdami, o rimtų žmonių gerklės uždarytos jų mitinguose ir nėra). Kas čia jaunuoliams tas žioplas komunizmas arba ir visi kiti izmai izmeliai. Kas čia jaunuoliams toji lietuviystė, kurios tėvai patys jau atsižada??? Et, geriaus užtylėti.

Literatura, et cetera

Laikraščiai skursta, skaitytojai miršta, o jaunieji angliškų raštus skaito. Ir kas čia prieš vėją papus? O kam pusė? Amerikos tarpinimo puode tirpsta visos tautos, tirpsta ir mes patys. Reikės iširti.

Editorialai ir kiti galai. Nesuprantu kam čia jie rašomi. Redaktoriai paskaito kitų redaktorių editorialus. Daktaras parašo straipsnį, realtorius parašo, reporteris parašo, bendradabio parašo, bet skaitytojų maža. Jie eina mažyn.

Mes patys skaitome angliškų raštus, o mūsų vaikai priversti skaityti. O gal ir gera. Kodėl ne—pasakykite. Vienas buvęs patriotas man pasakė: mes kaip lietuviškai nykstame, ištautome, ir juo greičiau, juo geriau. Gal jo teisybė?

Kampininkas ir Valonis

Debatai.

Kampininkas — pusiau zonininkas, pusiau kunigas, kuris marionų gazietoje nuolatos rašinėja.

Valonis — buvęs socialistas ir bolševikų ėdikas bet eilių iš latviško liežuvio vertėjas, o dabar uolus bolševikų pakalikas ir rašytojas.

Debatams tema: kalbėk'kas ant liežuvio užsiriti.

Kampininkas:

Klausyk, Valoni, aš tave galiu sukritikuoti labai lengvai. Tu sakai, kad Lietuvoje fašistai žmonėms galvas kapoja, o aš sakau, kad Rusijoje bolševikai žmonėms pilvus štikais bado...

Valonis:

Tu nesupranti, kunigėli: Rusijoje mes žudome socialistus, kurie, kaip žinai, negeria žmonių. Juk žinai, kad lietuviški socialistai no good.

Kampininkas:

Tavo teisybė: socialistai negeria žmonių. Duokš, broli, ranką, aš ir padėsiu naikinti visus socialistus. Beje, pasakyk, Valoni, kaip jūs socialistus kovoja.

Valonis:

Matai, mūsų partija turi mitingų griovikų sekciją, kurios nariai mokinami griauti visus socialistų mitingus. Kai reikia išardyti mitingą, tai mes pasiūkiame draugus mitingų ardytojus ir sukeliamo triukšmą, o paskui parašome, kad progresyviai nušvilpė socialistus.

Kampininkas:

Ir man patinka tokia taktika. Duok, broli, ranką. Bet ar galėsiu aš pasinaudoti jūsų draugais mitingų griovikais reikalui atsižadus?

Valonis:

Jei jums reikia sugriauti socialistų mitingą, tai mes prisisieme griovikų — tik tai duok žodį.

Kampininkas:

Bet klausyk: aš noriu su tavim diskutuoti. Klausimas: kas geresni monarchistai ar socialistai. Aš sakau, kad monarchistai.

Valonis:

Sutinku. Socialdemokratų tai mūsų aršiausi priešai. Fašistai mūsų geri kamarotai, nes mes iš jų galime pasimokinti disciplinos ir kitų dalykų, o tie prakeikti socialistai, tai visai no good.

Kampininkas:

Naujiešos, Grigaitis, Michelsonas, Vitaitis, Gegužis ir kiti toki žmonės tai mūsų didžiausi priešai, o ką pasakysi?

Valonis:

Sutinku ir patvirtinu.

Kampininkas:

„Bet mudviem reikėtų diskutuoti, bet nėra apie ką. Padėkim, Griniaus valdžia buvo no good; dabar Smetona nevisai good, o krikščionys demokratų, tai geriausi žmonės — ką pasakysi?“

Valonis:

Pilnai pritariu ir sutinku. Bet mudviem vistiek reikia diskutuoti.

Kampininkas:

Aš sakau, kad lietuviški bedieviai, liberalai ir socialistai yra šmugelninkai, apgavikai ir žmonės be doros, kurie už dolerį visiems gali tarnauti.

Valonis:

Pilnai sutinku. Klausyk, broli klerikale, mes komunizmai su jumis galime susitarti. Duokš ranką, kunigėli.

Kampininkas:

Na, tai taip ir reikėjo iš pradžių sakyti. — Binikis.

Nėra kito saitinio, iš kurio plauktų tiek naudingų žinių kaip Naujienos.

11,105 ★ daktarų sako, jog Lucky Strike Cigaretai mažiau negu kiti irituoja švelnias gerklės sienas ir mažiaus kenkia bile vienas kitų cigaretų

Guiseppe Sterni---
populiaris aktorius sako:

„Aš prisiilaukiau vienos taisyklės del apsaugojimo balso, tai rukymas VIENATINIŲ cigaretų, kurie niekuomet neirituoja mano gerklės — Lucky Strikes. Taipgi man patinka Lucky Strikes skonis.“

Guiseppe Sterni

Šiuo liudijam, jog mes žemiaus pasirašę egzaminavome 11,105 kortelių su parašais liudijančių teisingumą viršaus paduotojo pasakymo.

Lybrand, Ross Bros
ir Montgomery
Atsakių vedėjai ir
Auditoriai

New York, July 22, 1927

“It's toasted”

NEIRITUOJA GERKLĖS—NEREIK KOSĖTI

Trys gyvenimo paslaptys laimingais tapti

1. Saugokis moters iš prysakio.
2. Asilo iš užpakalio ir
3. Katės iš visų pusių.

Išmokit Dressmaking

Kirpimo, Pritaikymo, siuvimo, Siuvamos mašinos operavimo, lengva sistema. Namuose ir biznio kurse. Reikalaukit dykai knygetes. Master Dressmaking College
J. F. KASNICKA
190 N. State St.
kamp. Lake St. 10 fl.

Pranešimas Draugams ir Klybams

Dabar yra geriausias laikas užimti svetaines del ateinančio sezono, baltų ir taurų.

Laikai jau pagerejo, todėl dabar yra geresnė proga geresnį pelną padaryti, vestuvėms ir šlaip pasilinksminims yra paranki svetainė, gražiai papuosta, švariai užlaikoma. Kreipkitės pas

M. A. MELDAZIS

2244 West 23 Place
Phone Canal 1068

Autobuse

Sena pana: Ponas konduktorius, noriu išipti prie senovės muziejaus; prašau mane perspėti.

Konduktorius: (po kelių stočių kreipiasi į senmergę):— Senas muziejus, prašau išipti!

Jokio rupešio

—Mano vyras baisiai išsi blaškęs... Aš kasdien bijau, kad gatvėje automobilis jį nesuvaižinėty.

—O aš del savajo esu visiškai rami. Jis dažniausia namo grįžta anksti rytą, kada gatvė dar jokio judėjimo nėra.

Ollette Laboratorijoj

3138 So. Halsted St., Chicago, Ill.

GALITE GAUTI SEKAMUS PRODUKTUS:

OLLETTE LOTIONS

1. For a dry, oily and neutral skins (75c). 2. Black head remover (\$1.00). 3. For closed pores (75c). 4. Wrinkle lotion (75c). 5. Pimples lotion (75c). 6. Hand lotion (\$1.00). 11. Special whitening neck lotion (\$1.00). 12. Freckle remover (\$1.00). 13. Liquid powder (\$1.25). 14. After shaving lotion (75c). Cooling Antiseptic, Toilet vinegre, Piquant and many others lotions.

OLLETTE CREAMS

1. Clensing cream for dry, oily and neutral skins (\$1.50). 2. Foundation cream (\$1.00). 3. FAT REDUCING (\$2.50). 4. Freckles ointment (\$2.50). 5. Black Head Remover (\$2.00). 6. Wrinkle and Tissue Cream (\$2.00). 7. Skin nourishing cream (\$1.00). 8. Whitening cream (\$1.00). 9. Against redness nose and face (\$3.00). 10. Yellow and red spots remover (\$3.00). 11. Cocoonut after shaving cream (\$1.50). 12. Vanishing cream (\$1.00). 13. Cold cream (75c). 14. Against roughness and sunburn (\$1.50). LIP ROUGE: French and Spanish stile ¼ oz jar ..... \$1.50. SPECIAL CREAMS FOR VERY DELICATE SKINS: Honey, Almond, Cucumber, Eggs, Soap, Glycerine, Cherry and many others creams.

OLLETTE HAIR BEAUTY PREPARATIONS

1. Quinine Hair Tonic for brunette and blonde (75c). 2. Dandruff Remover (\$1.50). 3. Ideal Water Softener 8 oz (75c). 4. Hair straightener (75c). 5. Hair remover (75c). 6. Gold Brilliantine (75c). 1 oz. 7. OLLETTE — Shampoo (\$1.00). OLLETTE PERFUMES (92% alcohol garanty) different odors 50c. to \$1.50 oz. OLLETTE TOILET WATER (60% — 70% alcohol garanty) 2 oz. — 75 —, 4 oz. — \$1.25, 8 oz \$2.00. Užsisakant Lotion Cream, nurodykit: kokia yra oda: sausa ar drėgna. Užsisakant Dandruff — nurodykit spalvą plaukų ir kokį dandruff — sausa ar drėgna. Apart tų mes dar prirengiame kitokių produktų del pagražinimo rankų, kojų, nagų, veido, dantų, lupų, antakių ir t. t.

Reikalaukite Allette Kainų Surašo, Prisiųskit Money Orderj.

ESSEX Super-SIX

2-pass. Speedabout - - \$700 4-pass. Speedster - - \$835
Coach - \$735 Coupe - \$735 Sedan - \$835

All prices f. o. b. Detroit, plus war excise tax

Essex Super-Six turi lietuvių departamenta. Kuomet jūs atsilankysite į pardavimo kambarį, reikalaukite lietuvių pardavėjo.

Klauskite Mr. Montvid

Hudson Motor Company of Illinois

2220 South Michigan Ave.